

Begroting 2026

Balans in uitvoering

Inhoudsopgave

Begroting 2026	1
Samenvatting	3
Beleidsbegroting	11
Programmaplan	12
1 Bestuur en Veiligheid	13
2 Ruimtelijk Domein	22
3 Sociaal Domein	41
4 Financiën, Control en Economie	54
Paragrafen	65
1. Lokale heffingen	66
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	71
3. Bedrijfsvoering	83
4. Grondbeleid	85
5. Onderhoud kapitaalgoederen	90
6. Financiering	94
7. Verbonden partijen	97
8. Toekomstagenda 2030	103
9. Wet Open Overheid	107
10. Balans in uitvoering	109
Financiële begroting	121
1. Overzicht van baten en lasten	122
2. Overzicht financiële positie	134
Bijlagen	145
Bijlage taakvelden	146
Bijlage beleidsindicatoren	148
Bijlage Algemene uitkering gemeentefonds	151

Met dank aan Rob Fritsen voor de foto's.

Samenvatting

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2026.

In de begroting staat welke plannen we de komende jaren hebben, wat die plannen kosten en welke inkomsten we verwachten. De begroting is een belangrijk instrument bij het uitoefenen van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad. Door de begroting vast te stellen geeft de gemeenteraad het college toestemming geld uit te geven voor de plannen.

Bestuurlijke samenvatting

Met grote ambitie willen we iedere dag het maximale -binnen onze mogelijkheden- realiseren voor onze inwoners en ondernemers. Ons dorp is in beweging en bruist en dat zie je om je heen. De grote maatschappelijke opgaven zoals bouwen, economie, mobiliteit, sociaal domein, veiligheid etc. kunnen wij niet alleen. We doen dat samen met onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en gemeenten in onze regio.

Nadrukkelijk binnen onze mogelijkheden want we zijn sterk afhankelijk van de inkomsten vanuit de Rijksoverheid.

Het Rijk heeft voor 2026 en 2027 extra middelen beschikbaar gesteld, maar vanaf 2028 is er nog onzekerheid.

We blijven ons, samen met de K80 (een netwerk van kleine gemeenten (tot 25.000 inwoners) die kennis delen, elkaar inspireren en samen belangen behartigen) en de Vereniging van Nederlands gemeenten (VNG), sterk maken voor een betere bekostiging vanuit het Rijk.

Bij de behandeling van de Kadernota heeft de gemeenteraad aangegeven waar de oplossingen liggen. Vervolgens is het college aan de slag gegaan om deze verder uit te werken. De begroting 2026 vormt daar de uitwerking van.

Na de Kadernota is er een aantal ontwikkelingen geweest die grote invloed hebben op de meerjarenbegroting 2026-2029. Het betreft met name de ontwikkeling van de zorgkosten Sociaal Domein (jeugd). Ondanks forse inspanningen blijven de kosten stijgen.

De begroting 2026 is sluitend maar meerjarig zal het tekort waarschijnlijk flink oplopen. Er blijft dus een flinke financiële klus te klaren. Pijnlijke keuzes zijn dus onvermijdelijk zowel voor de korte als de langere termijn.

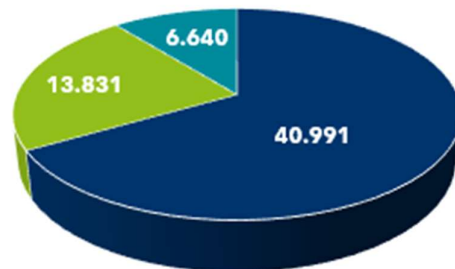
Achtereenvolgens gaan we in deze samenvatting in op:

1. Meerjarenbegroting 2026-2029;
2. Vertaling kadernota naar de begroting;
3. Incidentele begroting 2026-2029;
4. Ontwikkelingen;
5. Verschillen kadernota 2026 en begroting 2026
6. Lokale lastendruk.

1. Meerjarenbegroting 2026-2029

bedragen x € 1.000	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Resultaat	25	-506	-1.062	-756

Inkomsten 2026
x € 1.000
totale omzet 61.463

■ Rijk ■ Gemeentelijke belastingen en heffingen ■ Overige

Uitgaven 2026

Per Ambitie

	Lasten:	(x 1.000)
Bestuur en veiligheid	22,2%	€ 13.734
Goed bestuur op z'n Astens	18,6%	€ 11.523
Veilige buurt en thuis	3,6%	€ 2.211
Ruimtelijk domein	23,1%	€ 14.269
Bouwen en goed wonen	6,3%	€ 3.877
Bruisende en aantrekkelijke kernen	12,0%	€ 7.408
Klimaat, energie en duurzaamheid	4,8%	€ 2.984
Sociaal domein	46,7%	€ 28.726
Bruisende en aantrekkelijke kernen	4,8%	€ 2.950
Sociaal en gezond	41,8%	€ 25.662
Veilige buurt en thuis	0,2%	€ 114
Financiën, control & economie	8,1%	€ 4.709
Bruisende en aantrekkelijke kernen	0,2%	€ 131
Financieel gezond	3,2%	€ 1.700
Sterke lokale economie en mobiliteit	1,4%	€ 845
Veilige buurt en thuis	3,3%	€ 2.033
		€ 61.438

2. Vertaling Kadernota 2026 naar de begroting 2026

De Kadernota 2026 is behandeld in de raadsvergaderingen van 24 juni en 1 juli 2025. Hierin is een voorstel gedaan om door het inzetten van draaiknoppen te komen tot een sluitende begroting.

In de vergadering is Amendement 2 vastgesteld. De wijzigingen van dit amendement en de resultaten van de meicirculaire 2025 leiden samen tot de volgende aangepaste stand.

		2026	2027	2028	2029	
nr.	Stand Kadernota 2026 na inzet draaiknoppen voorstel college	264.898	435.247	-50.543	204.909	Amendement toelichting
Programma 3 Sociaal Domein						
15	Beiaard en beiaardier		20.000	20.000	20.000	A2 Draaiknop 15 (Beiaardier): activeren onder voorwaarde dat de kosten à € 20.000 (structureel) volledig worden vergoed door een bijdrage vanuit het Cultuurfonds.
20	Subsidies verenigingen		-30.000	-30.000	-30.000	A2 Draaiknop 20 (Subsidies verenigingen): deactiveren. De subsidie-inzet op het verenigingsleven blijft behouden zoals in de begroting 2025.
22	Gebruik Wmo		150.000	150.000	150.000	A2 Draaiknop pen 22,23 en 24 (Gebruik WMO, Kosten Jeugdhulp, Collectief zorgaanbod): in de kadernota stond NTB. Het structureel opnemen van € 150.000 per jaar per draaiknop met ingang van 2027, conform toelichting van de portefeuillehouder in eerste termijn.
23	Kosten jeugdhulp		150.000	150.000	150.000	A2 Idem
24	Collectief zorgaanbod		150.000	150.000	150.000	A2 Idem
Programma 4 Financien en Economie						
28	Algemene reserve	250.000	P.M	P.M	75.000	A2 Draaiknop 28 (Algemene reserve): activeren voor een bedrag van € 250.000 in 2026 en voor € 75.000 in 2029.
29	OZB niet-woningen	-184.800	-184.800	-184.800	-184.800	A2 Draaiknop pen 29 en 30 (OZB niet-woningen en woningen): aanpassen. De extra OZB-verhoging wordt gemaximeerd op 17,5%, in plaats van de voorgestelde 25%.
30	OZB woningen	-254.400	-254.400	-254.400	-254.400	A2 Idem
31	Verblijfsbelasting truckparking	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	A2 Draaiknop 31 (Verblijfsbelasting truckparking): deactiveren. Invoering verblijfsbelasting voor truckparkings vindt niet plaats
	Subsidie verenigingen ter compensatie OZB	-23.500	-23.500	-23.500	-23.500	A2 Wens 3.4 (Subsidie verenigingen ter compensatie OZB): inzet van een subsidie ter compensatie van de OZB afdracht door verenigingen. Op basis van de OZB verhoging van 17,5% is dit een bedrag van € 23.500. Uitkomsten meicirculaire 2025 zoals beschreven in Memo 20-06-2025 gericht aan de raad.
	Effect meicirculaire 2025	40.069	-215.044	-231.933	-217.384	
Stand kadernota na amendement		67.267	172.503	-330.176	14.825	

Niet opgenomen wensen

In de Kadernota 2026 is in de bijlage een lijst met 'Wensen niet opgenomen in de begroting' opgenomen. Of en wanneer deze wensen gerealiseerd kunnen worden hangt af van de financiële situatie.

Een van deze wensen, Subsidie verenigingen ter compensatie van OZB, is via het amendement bij de Kadernota 2026 vertaald in de begroting 2026.

In de Kadernota 2026 is de vervanging van het kunstgrasveld van Olympia Boys opgenomen als wens. Gezien de technische staat van het veld is vervanging in 2026 noodzakelijk. Daarom is de vervanging van het kunstgrasveld van Olympia Boys opgenomen in de begroting 2026 (investering in 2026, kapitaallasten vanaf 2027).

De overige nieuwe wensen zijn niet financieel vertaald in de begroting 2026.

Wensen niet opgenomen in de begroting	2026	2027	2028	2029
Programma 1 Bestuur en Veiligheid				
W1.1 Extra formatie griffie	-46.000	-46.000	-46.000	-46.000
W1.2 Extra formatie SWOT organisatie	NTB	NTB	NTB	NTB
W1.3 Werk- en vergaderfaciliteiten	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
W1.4 Optimalisatie HR managementinfo in AFAS	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
W1.5 Conditioneren archiefruimte	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
W1.6 Verzoeken elektra aansluiting gemeentewerf i.v.m. verduurzaming pand en wagenpark	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
W1.7 Peelmanagers/ Peelsamenwerking	0	-56.000	-56.000	-56.000
W1.8 ICT informatisering	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
Programma 2 Ruimtelijk Domein				
W2.1 Reconstructie gedeelte Vlosbergweg	-1.920	-1.920	-1.920	-1.920
W2.2 Reconstructie Waardjesweg	0	0	-46.400	-46.400
W2.3 Reconstructie Venbergweg	-9.600	-9.600	-9.600	-9.600
W2.4 Reconstructie Meijlsweg	0	-76.000	-76.000	-76.000
W2.5 Opstellen bomenrenovatieplan	-10.000	NTB	NTB	NTB
Programma 3 Sociaal Domein				
W3.1 Vervangen kunstgrasvelden Olympia Boys en ONDO	-32.109	-65.637	-65.637	-65.637
W3.2 Behoud cursusaanbod versterken basisvaardigheden inwoners	-16.896	-16.896	-16.896	-16.896
W3.3 Nieuwbouw binnensport Asten	0	0	0	-475.000
~~W3.4 Subsidie verenigingen ter compensatie OZB~~	~~-20.000~~	~~-20.000~~	~~-20.000~~	~~-20.000~~
W3.5 Overeenkomst Uniek sporten de Peel voortzetten	-14.500	-14.311	-14.311	-14.311
W3.6 JOGG aanpak	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
W3.7 Het Bewegend Kind	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
W3.8 Sport en cultuur voucher voor volwassenen	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
W3.9 Jeugdeducatiefonds	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
W3.10 Kledingbank Deurne	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
W3.11 Groeiplan Taal	-10.000	0	0	0
W3.12 Uitbreiden gedragswetenschapper (S)	0	-67.736	-67.736	-67.736
Programma 4 Financiën en Economie				
W4.1 Invoering/inrichting ondernemersfonds	-315.000	-285.000	-285.000	-285.000
Dekking uit ozb niet-woningen (tarief +0,06%)	285.000	285.000	285.000	285.000
Ozb verhoging voor gemeente Asten	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
W4.2 CRM professionalisering t.b.v. 1-loket	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
W4.3 Voortzetting inhuur professionele centrummanager	-14.400	-14.400	-14.400	-14.400
Saldo wensen niet opgenomen in de begroting	-352.125	-535.200	-581.600	-1.056.600

3. Incidentele begroting 2026-2029

Reserve Eenmalige Bestedingen

Reserve Eenmalig Bestedingen					
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Stand op 31-12	627	228	191	153	116

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt laat de reserve eenmalige bestedingen een positief saldo zien tot en met 2029.

Een specificatie van deze reserve is terug te vinden in de Financiële Begroting, 2 Overzicht financiële positie, Overzicht Reserve Eenmalige Bestedingen (pagina 143).

4. Ontwikkelingen

Paragraaf Balans in uitvoering

Toegevoegd is de paragraaf Balans in uitvoering. In deze paragraaf worden de draaiknoppen die voort zijn gekomen uit het project 'Asten in Balans' gemonitord. Deze draaiknoppen zijn door de raad ingezet om tot een sluitende begroting te komen.

Zorgkosten Sociaal Domein

In 2026 stijgen met name de kosten voor jeugdhulp in gemeente Asten door indexering en de introductie van kleinschalig verblijf. Daarnaast legt een beperkt aantal jeugdigen met intensieve en kostbare zorgtrajecten een aanzienlijk beslag op de beschikbare middelen binnen de jeugdzorg.

Rioolheffing

In de Kadernota 2026 is opgenomen dat de rioolheffing in afwachting van de nieuwe berekeningen van het Wrp (Water- en rioleringsprogramma) de rioolheffing alleen wordt verhoogd met de indexering.

Dit is in de begroting gehandhaafd. Dit betekent dat de lokale lasten in 2026 t/m 2029 allen stijgen met de index en niet stijgen met de extra 5,9% per jaar zoals dat voorgaande jaren het geval was.

Het Wrp wordt behandeld in de raadsvergadering van december 2025.

Kunstgrasveld Ommel

Dit betreft vervanging van de toplaag en sporttechnische laag van het kunstgrasveld van Olympia Boys. Dit betreft de extra kosten bovenop de kosten die zijn opgenomen in de privatiseringsovereenkomst.

In de Kadernota 2026 is dit opgenomen als wens. Gezien de technische staat van het veld is vervanging in 2026 noodzakelijk.

Verblijfsbelasting

Conform de Kadernota 2026 wordt de opbrengst van verblijfsbelasting verhoogd met 10% en een index van 3,1%.

Het College onderzoekt momenteel een nieuwe indeling voor verblijfsbelasting. De definitieve tarieven worden vastgesteld bij de behandeling van de verordening verblijfsbelasting 2026 in de raad van december 2025.

Septembercirculaire 2025

Onderstaande tabel laat het effect van de septembercirculaire 2025 zien.

Septembercirculaire 2025	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Stijging algemene uitkering	777	119	76	33
<u>Taakmutaties:</u>				
Klimaat CDOKE	-586	0	0	0
Overige	-41	-33	-30	-25
Septembercirculaire 2025	150	86	46	8

Het verschil wordt met name veroorzaakt door loon- en prijsontwikkeling.

De taakmutatie met betrekking tot de klimaat (DCOKE) middelen wordt conform Kadernota 2026 deels ingezet om personeelskosten voor de inzet op klimaat te dekken.

Herijking en onderhoud gemeentefonds

Het berekende voordeel voor Asten van de herijking gemeentefonds is € 134,= per inwoner.

Dit is echter afgetopt naar maximaal € 37,50 per inwoner. De aftopping leidt ertoe dat de algemene uitkering voor Asten structureel wordt gekort met € 1,6 miljoen. Er volgt een evaluatie van het nieuwe verdeelmodel waarbij hopelijk meer duidelijkheid komt hoe omgegaan wordt met deze korting. De verwachting is dat in 2027 een volgende stap gezet wordt met betrekking tot het ingroeipad.

Provinciaal toezicht

Uitgangspunt van de provincie is dat het eerstvolgende begrotingsjaar, of de meerjarenbegroting reëel sluitend moet zijn. Dit betekent ook dat structurele uitgaven van de gemeente betaald moeten worden van structurele inkomsten. En incidentele uitgaven éénmalig betaald worden bijvoorbeeld uit een Reserve Eenmalige Bestedingen.

Repressief toezicht

Repressief toezicht houdt in dat de gemeente de begroting direct kan uitvoeren, zonder dat hier vooraf goedkeuring van de provincie vereist is. Een gemeente komt in aanmerking voor repressief toezicht wanneer de begroting, inclusief nieuw beleid, naar het oordeel van de provincie structureel en reëel in evenwicht is.

Reëel evenwicht

Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn. Wanneer de provincie oordeelt dat ramingen onvoldoende reëel zijn, wordt een negatieve bijstelling doorgevoerd op het structureel begrotingssaldo.

Inzetten reserves

Vanaf 2025 kunnen reserves worden ingezet als structureel dekkingsmiddel. Hierdoor is het mogelijk om 10% van de algemene reserve wat niet nodig is voor het afdekken van risico's in te zetten als structureel dekkingsmiddel.

Voorwaarden:

- Solvabiliteit blijft groter of gelijk aan 20%
- Gebaseerd op adequate risico-inventarisatie
- Structurele onttrekking opnemen in overzicht van structurele reserve mutaties

Conform besluit bij de Kadernota 2026 wordt in 2026 € 250.000,= uit de algemene reserve ingezet. Dit ligt ruim onder de toegestane 10%.

5. Verschillen Kadernota 2026 en begroting 2026

Verschillen meerjarenbegroting 2026-2029 (structureel)

Verschil kadernota 2026 en begroting 2026	2026	2027	2028	2029
Stand kadernota 2026	67.267	172.503	-330.176	14.825
Resultaat begroting 2026	24.827	-506.325	-1.062.282	-756.025
Verschil	-42.440	-678.828	-732.106	-770.850

Toelichting mutaties Meerjarenbegroting 2026-2029

De grootste verschillen in de Meerjarenbegroting 2026-2029 zijn:

Mutaties begroting 2026 t.o.v. kadernota 2026	2026	2027	2028	2029
Autonome ontwikkelingen:				
Informatisering	-116.907	-116.907	-116.907	-116.907
Zorgkosten Sociaal Domein	-378.278	-728.278	-728.278	-728.278
Rentekosten	150.000	0	0	0
Septembercirculaire 2025	150.489	86.105	46.354	7.608
Velden Ommel	0	-45.166	-45.166	-45.166
Overige afwijkingen	152.256	125.418	111.891	111.893
Totaal mutaties begroting	-42.440	-678.828	-732.106	-770.850

Informatisering: Hogere kosten voor ICT NML (uitbreiding locatiedienst en toename werkplekken en licenties) en actualisatie BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie).

Zorgkosten Sociaal Domein: Hier zijn diverse ontwikkelingen. Door indexering en de introductie van kleinschalig verblijf stijgen de zorgkosten Jeugd. Daarnaast legt een beperkt aantal jeugdigen met intensieve en kostbare zorgtrajecten een aanzienlijk beslag op de beschikbare middelen binnen de jeugdzorg.

Er is een toename van kosten voor minimaregelingen als Individuele inkomenstoeslag, sport- en cultuurovouchers, maatschappelijke participatie en sociaal medische indicatie kinderopvang.

Het aantal cliënten met een Wmo voorziening is minder toegenomen dan verwacht, dit levert een voordeel op.

Rentekosten: Meer renteopbrengsten en minder -kosten doordat investeringen later plaatsvinden.

Septembercirculaire 2025: meer inkomsten vanuit het Rijk door loon- en prijsontwikkeling.

Kunstgrasveld Ommel: Vervanging toplaag en sporttechnische laag kunstgrasveld Olympia Boys.

In de Kadernota 2026 is dit opgenomen als wens. Gezien de technische staat van het veld is vervanging in 2026 noodzakelijk.

Verschillen reserve eenmalige bestedingen 2026-2029 (incidenteel):

Stand Reserve Eenmalig Bestedingen					
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo 1-1	9.738	627	228	191	153
Claims voorgaande jaren	-8.199				
Meerjarenbegroting 2025-2028	-555	-38	-38	-38	-38
Raadsbesluiten t/m juni 2025	-257				
Kadernota 2026	-100	-271	0		
Nieuwe wens Binnensport		-90			
Geactualiseerd saldo 31-12	627	228	191	153	116

De mutatie meerjarenbegroting 2026-2029 betreft:

- Optimalisatie scenario Binnensport 90.000

Deze nieuwe wens is vooruitlopend op een raadsbesluit opgenomen in de begroting 2026. Wanneer de raad anders besluit wordt het krediet via de Tussentijdse rapportage voorjaar 2026 teruggedraaid.

6. Lokale lastendruk

Lokale lastendruk	Werkelijk 2024	Werkelijk 2025	Begroting 2026
Gebruiker			
Afvalstoffenheffing (variabel)	87,36	93,92	97,02
Afvalstoffenheffing (vast)	68,42	65,17	82,68
Totaal gebruiker	155,78	159,09	179,70
Eigenaar			
Gemiddelde waarde woning	€ 397.758	€ 422.237	€ 422.237
Onroerendezaakbelasting (OZB)	418,04	477,13	575,51
Rioolheffing	324,35	369,24	380,69
Totaal eigenaar	742,39	846,37	956,20
Totaal lastendruk	898,17	1.005,46	1.135,90

De stijging van de lokale lastendruk is afgerond 13%.

Dit betreft de algemene indexering van 3,1%, de afgesproken verhoging van afvalstoffenheffing en de verhoging van de OZB met 17,5% conform Kadernota 2026.

Beleidsbegroting

Programmaplan

Het coalitieakkoord 2022-2026 is de basis voor de begroting 2026.

De begroting 2026 is opgebouwd uit 4 programma's:

1. Bestuur en Veiligheid
2. Ruimtelijk Domein
3. Sociaal Domein
4. Financiën, Control en Economie

Bij ieder programma worden de visie, de verantwoordelijke portefeuillehouder en een taartdiagram met baten en lasten van het programma vermeld.

Onder de programma's worden de ambities uitgewerkt.

Het gaat hierbij om de volgende ambities:

- Goed bestuur op z'n Astens
- Bouwen en goed wonen
- Vitaal buitengebied
- Klimaat, energie en duurzaamheid
- Sterke lokale economie en mobiliteit
- Bruisende en aantrekkelijke kernen
- Sociaal en gezond
- Veilige buurt en thuis
- Financieel gezond

Per ambitie wordt het volgende opgenomen:

- Wat willen we bereiken?
De tekst sluit aan bij het coalitieakkoord.
- Welke beleidsnota's zijn relevant?
De beleidsnota's die vastgesteld zijn door de raad en waar rekening mee moet worden gehouden bij de uitvoering van het beleid.
- Activiteiten en planning.
Welke activiteiten en planning hanteren we om onze doelstelling te kunnen realiseren.
- Een visualisatie om de ambitie te meten en de begroting leesbaarder te maken.
- Wat mag het kosten?
Per programma worden hier de baten en lasten vermeld.

1 Bestuur en Veiligheid

Visie

In alles wat we doen staan onze inwoners centraal. Het realiseren van dit ideaal stelt eisen aan de samenwerking binnen en tussen onze gemeenteraad, college van B&W, de ambtelijke organisatie en onze inwoners.

Gezamenlijk bouwen we aan een duurzaam vitaal en veilig Asten. Dit betekent onder meer dat we de grote maatschappelijke opgaven, die daaruit voortvloeien, samen realiseren.

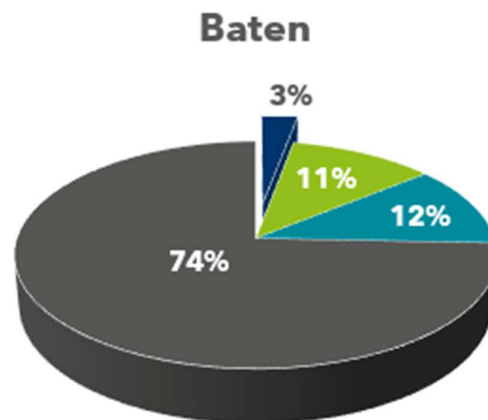
Dit vereist een wijze van bestuur, gericht op de inzet en verantwoordelijkheid van de gemeenschap zelf, die we daartoe stimuleren en faciliteren.

Portefeuillehouder

Burgemeester A. van Extel-Van Katwijk

Wethouder L. van de Moosdijk (Dienstverlening)

Baten en lasten van het programma

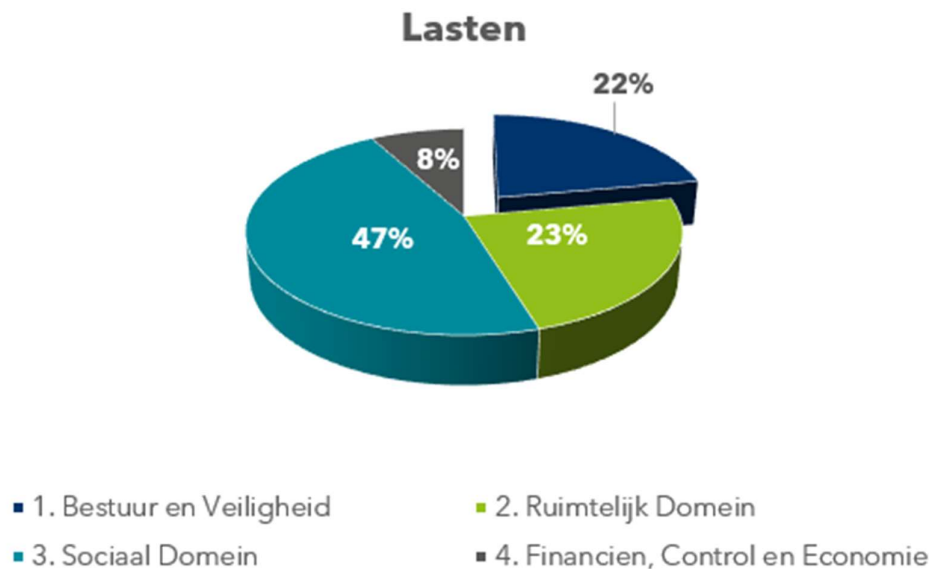

■ 1. Bestuur en Veiligheid

■ 2. Ruimtelijk Domein

■ 3. Sociaal Domein

■ 4. Financien, Control en Economie

Goed bestuur op z'n Astens

Wat willen we bereiken?

We leveren publieke dienstverlening aan de Astense samenleving. Gezamenlijk bouwen we aan een fijne woon-, werk- en leefomgeving vanuit eigen kracht dichtbij en samen met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen. Wij geven ruimte aan creativiteit en nemen obstakels weg om goede dingen te kunnen doen. We nemen een ondernemende houding aan, werken vanuit 'de bedoeling', handelen vanuit 'ja-tenzij' en hanteren alleen regels waar ze nodig zijn. We werken integraal, handelen pro-actief en zijn flexibel genoeg om te schakelen tussen verschillende (overheids)netwerken, partners en uitvoeringsvormen. We pakken de regie waar dat nodig is.

Het vertrouwen van inwoners in de politiek en in de overheid staat in algemene zin onder druk. Een gezonde bestuurscultuur, integriteit en onderlinge verhoudingen zijn zaken die wij als absolute basis van goed bestuur zien. Daarom besteden wij de komende periode veel aandacht aan deze thema's. Wij gaan regelmatig met elkaar en met de gemeenteraad in gesprek. Het actief betrekken van inwoners is daarbij heel belangrijk. Op die manier behouden en verstevigen wij het vertrouwen in de Astense politiek.

Goed bestuur betekent voor ons:

- Collegiaal: gelijkwaardigheid als uitgangspunt, zorgen voor een open en constructief debat tussen coalitie en oppositie, college en gemeenteraad én met inwoners en maatschappelijke partners waarbij we dilemma's op tafel leggen;
- Transparant en integer: betrouwbaar, betrokken, duidelijk en met respect naar eenieder, we spreken elkaar hierop aan;
- Midden in de gemeenschap: zichtbaar zijn voor inwoners en ondernemers, hen opzoeken, ook bijeenkomsten buiten het gemeentehuis;
- Met visie, lef en plezier: 'samen aanpakken en genieten';
- Lerend en zelfcorrigerend vermogen: kwetsbaar durven opstellen, regelmatig met elkaar en met inwoners/ondernemers evalueren;

- Open communicatie: we betrekken inwoners en doelgroepen in een vroeg stadium en communiceren op verschillende, creatieve manieren.

De wijze waarop we dit gezamenlijk aanpakken is inmiddels neergelegd in het zogenaamde Astens Manifest, van de Gemeenteraad, het college van B&W en de ambtelijke organisatie. Dit manifest is en wordt voortdurend geconcretiseerd in acties en besluiten.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Het Astens Manifest;
- Toekomstagenda Asten 2030;
- Programma-opdrachten voor de onderliggende programma's uit de Toekomstagenda Asten 2030: Transformatie buitengebied, Vitale kernen, Centrumontwikkeling, Klimaatbestendig en energieneutraal Asten, Omgevingswet en Vitale democratie;
- Nota integrale sturing programma's en organisatie;
- Organisatieplan 2025 'Dit is Asten';
- Optimalisatie grote burgerinitiatieven (mei 2021);
- Nota verbonden partijen;
- Gedragscode integriteit en procedure integriteitsbeleid;
- Algemeen privacybeleid (AVG) gemeente Asten;
- Plan van aanpak Veilige publieke taak.

Activiteiten

1.1.1. Goed bestuur op z'n Astens

- *Midden in de gemeenschap staan*
We blijven ondernemers en inwoners opzoeken. We gaan creatief om met de dialoog en zoeken deze actief op.
- *Integriteit*
We toetsen het bestuur steeds aan de beginselen van de gedragscode integriteit en de overige geactualiseerde normen en protocollen.

1.1.2. Dienstverlening op z'n Astens: gewoon goed helpen!

We bieden een vraaggerichte, goede en snelle dienstverlening. Het is onze ambitie om verder te groeien in die dienstverlenende rol, zowel aan inwoners en ondernemers die producten en diensten van de gemeente Asten vragen als aan inwoners en ondernemers die partner zijn. We spelen in op de regionale vraag naar en landelijke eisen van digitale (online) dienstverlening. Tegelijkertijd is er aandacht voor de inwoners die deze ontwikkelingen minder goed kunnen volgen. Verbetering van onze dienstverlening willen we bereiken met acties die uitgevoerd kunnen worden binnen de bestaande capaciteit en middelen.

1.1.3. Vitale democratie en burgerinitiatieven

Vanuit de Toekomstagenda Asten 2030, Vitale Democratie en het Astens Manifest leggen we de focus op:

- Verder stimuleren en faciliteren van burgerinitiatieven;
- Evalueren van de werkgroep Vitale Raad;
- Aandacht voor de wet versterking decentrale participatie en het uitdaagrecht;
- Blijven doorontwikkelen van het anders besturen en werken.

1.1.4. Veilige publieke taak

De wereld om ons heen, de rollen en verantwoordelijkheden die we hebben en de werkzaamheden die hieruit voortkomen roepen soms emoties op. Ook merken we dat ondermijning in al haar verschijningsvormen, steeds vaker invloed heeft op de wijze waarop we invulling geven aan de verantwoordelijkheden die we als lokale overheid hebben. Naast het aangeven van de grenzen waarbinnen onze omgeving uiting kan geven aan hun belang of onvrede over een bepaalde ontwikkeling, zetten we ook in op het weerbaar maken en houden van onze organisatie. Door het herkennen en het kunnen omgaan met ondermijnend gedrag. De eerder ingezette koers wordt dan ook onverminderd voortgezet middels het Actieplan Weerbare Overheid, bestaande uit een breed scala aan maatregelen en acties op het gebied van opleiding, training en oefening. Hiermee lopen we voorop in de regio en sluiten we aan bij de Brabantse norm voor een weerbare overheid.

1.1.5. Samenwerking en verbonden partijen

Asten koerst op eigen kracht in netwerken en zoekt samenwerking vanuit de inhoudelijke maatschappelijke opgaven:

- Asten is een sterke, zelfstandige gemeente die actief en intensief samenwerkt met andere gemeenten in de regio en met verbonden partijen. We zien noodzaak en kansen in het versterken van de samenwerking binnen de Peel als gevolg van de grotere maatschappelijke opgaven zoals klimaat en energie, wonen, (vrijtijds)economie, mobiliteit, binnen het sociaal domein en de transitie van het landelijk gebied en gaan hier mee aan de slag.
- Brainport / MRE: de 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven hebben een gezamenlijke ambitie, namelijk de Brainportregio verder ontwikkelen. Op de thema's economie, ruimte en mobiliteit, maar ook op het voorzieningenniveau in onze regio. Ook als Asten zien we hierin kansen voor ons dorp en onze regio.
- Wij zijn aangesloten bij de K80, de samenwerking tussen gemeenten tot 25.000 inwoners, die in direct contact staat met de Rijksoverheid en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Op deze manier kunnen wij de belangen van de gemeente Asten en haar inwoners zo goed mogelijk behartigen.

1.1.6. Programmamanagement Peelagenda

Samenwerken in de Peel versterkt onze uitvoeringskracht. Als Asten zijn we ons bewust van onze kracht, maar ook tevens van het besef dat we onderdeel uitmaken van een groter geheel. Door specifiek samen te werken op de MRE thema's (Schaalsprong ruimte en wonen, Vitaal landelijk gebied, Mobiliteit, Energie en Economie) en in het verlengde daarvan ook naar onze voorzieningen te kijken, bouwen we aan de benodigde kwaliteit en verminderen we de kwetsbaarheid van ons als kleinere gemeente. Daarnaast kent Asten de uitdaging van lastig invulbare functies of het hebben van eenpitters op de genoemde thema's. Dit is niet alleen een uitdaging voor ons, maar voor alle gemeenten in de regio. Samenwerken aan de regionale opgaven helpt om positie te bepalen en vanuit kracht als Peel onze stem te laten horen. Hiermee kunnen we als collectief een gezamenlijke koers uitdragen. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de periodieke Peeldagen die we organiseren waarbij bestuurders van de 6 deelnemende gemeenten elkaar ontmoeten op zowel de inhoudelijke thema's als op de strategisch overkoepelende belangen voor de Peelregio. Voor 2026 wordt deze koers voortgezet, maar zal tevens ook de balans worden opgemaakt hoe hier vanaf 2027 en verder mee om te gaan.

1.1.7. Arbeidsmarktregio de Peel

In de sterk veranderende arbeidsmarkt vraagt het samen optrekken met regiogemeenten in het vinden van gezamenlijke oplossingen op zowel de inhoud als op het gebied van de arbeidsmarktstrategie de nodige aandacht, aandacht om een aantrekkelijke sector te zijn en samen in de regio te werken. De regionale arbeidsmarktstrategie (RAS) wordt gaandeweg ingebed in de gemeentelijke organisaties. In 2026 werken we aan het versterken en verankeren van de lopende initiatieven en resultaten zoals het gezamenlijk opleiden, regionale zichtbaarheid en inspiratiesessies voor de vak professionals. Er wordt een gezamenlijke werkagenda opgesteld waarin ambities en afspraken 2026 (e.v.) staan.

1.1.8. Onafhankelijke rekenkamer

De Rekenkamer is sinds 24 juni 2025 voltallig. Voor 2026 wordt een onderzoeksprogramma opgesteld. Conform het raadsbesluit wordt het budget voor de rekenkamer geëvalueerd.

1.1.9. Renovatie en verduurzamen bestuursvleugel

In 2026 starten we met een onderzoek naar de mogelijkheden voor verduurzaming en renovatie van het oude gedeelte van het gemeentehuis.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Goed bestuur op z'n Astens • uitvoering geven aan het Astens Manifest; • midden in de gemeenschap staan; • integriteit.	Continu Continu Continu
2. Dienstverlening op z'n Astens: gewoon goed helpen! • vraaggerichte, goede en snelle dienstverlening bieden.	Continu
3. Vitale democratie & burgerinitiatieven • verder stimuleren en faciliteren van burgerinitiatieven; • anders besturen en werken gericht op inzet en verantwoordelijkheid gemeenschap zelf.	Continu Continu
4. Veilige publieke taak • uitvoeren actieplan Veilige publieke taak.	2023-2026
5. Samenwerking & verbonden partijen • samenwerking binnen de Peel; • samenwerking binnen de Brainportregio / MRE; • actief samenwerken binnen de K80 (samenwerking gemeenten tot 25.000 inwoners).	Continu Continu Continu
6. Programmamanagement Peelagenda uitvoeren.	Continu
7. Arbeidsmarktregio de Peel	Continu
8. Onafhankelijke rekenkamer	2026
9. Renovatie en verduurzamen bestuursvleugel: plan van aanpak, ontwerp en daarna realisatie	2026

Veilige buurt en thuis

Veilige woon-,werk- en leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en thuis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Asten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Een betrouwbare overheid zorgt voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers. Wij vinden het dan ook essentieel om veiligheid te garanderen in ons dorp en blijven een beroep doen op ieders eigen verantwoordelijkheid als het gaat om preventie. Wij stimuleren bijvoorbeeld het gebruik van de buurtapps en de politie (wijkagent) en de Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) zijn zichtbaar op straat.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Asten 2023-2026;
- Strategische visie 2035 en beleidsplan;
- Interregionale leidraad bluswater en bereikbaarheid;
- Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025;
- Regionaal Risicoprofiel 2025;
- Beleidsregel handavingsprotocol Opiumwet 13b Asten 2021;
- Beleidsregels wet BIBOB;
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV);
- VTH beleidskader.

Activiteiten

1.2.1. Stevig doorzetten van strijd tegen ondermijnende criminaliteit

De strijd tegen ondermijnende criminaliteit zetten wij stevig door, samen met politie, het Peelland Interventie Team (PIT), het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) Oost-Brabant en andere overheidsinstanties. Ondermijnende criminaliteit werkt ontwrichtend voor de samenleving, het brengt mensen in gevaar en gaat ook ten koste van (financieel) kwetsbare inwoners.

1.2.2. Investeren in veilige werkomgeving en weerbaarheid voor politici, bestuurders en medewerkers

Wij zetten samen in op veiligheid voor onze politici, bestuurders en medewerkers bij de uitvoering van hun werk voor de gemeenschap. We pakken elke vorm van agressiviteit tegenover hen aan en investeren verder in een veilige werkomgeving en weerbaarheid. We noemen dit Veilige Publieke Taak (VPT). Zie ook 1.1.4.

1.2.3. Uitvoering geven aan integraal veiligheidsbeleid 2023-2026

We geven uitvoering aan het integraal veiligheidsbeleid voor de periode 2023-2026. De Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Asten 2023-2026 geeft richting aan de strategische thema's en prioriteiten voor deze beleidsperiode; waarbij flexibiliteit een uitgangspunt is.

1.2.4. Aanpak illegale bewoning recreatievoorzieningen op recreatieterreinen en huisvestingslocaties arbeidsmigranten

We blijven inzetten op het tegengaan van bewoning van recreatievoorzieningen op recreatieterreinen. We hebben aandacht voor goede huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten.

1.2.5. Risico-inventarisatie natuurgebieden

Het opstellen van en vervolgens uitvoering geven aan een risico-inventarisatie natuurgebieden. De burgemeester coördineert al de Gebiedscommissie Natuurbrandbeheersing voor natuurgebied Groote Peel. Aanvullend is door de Provincie gevraagd om ook regie te gaan voeren over de Gebiedscommissie Oostappense Heide. Dit is in 2025 opgestart en wordt in 2026 verder vorm gegeven.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Stevig doorzetten van strijd tegen ondermijnende criminaliteit.	2023-2026
2. Investeren in veilige werkomgeving en weerbaarheid voor de politici, bestuurders en medewerkers van de gemeente Asten.	2023-2026
3. Uitvoering geven aan integraal veiligheidsbeleid 2023-2026.	2023-2026
4. Aanpak bewoning recreatievoorzieningen op recreatieterreinen en huisvestingslocaties arbeidsmigranten.	2023-2026
5. Uitvoering geven aan gebiedscommissies risico-inventarisatie natuurgebieden Groote Peel en Oostappense Heide.	Continu

Wat mag het kosten?

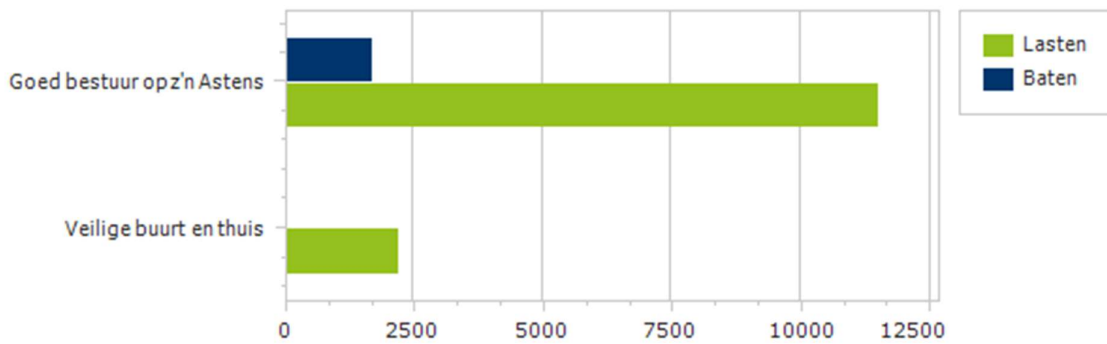
Onderstaande tabel geeft inzicht in de totale baten en lasten van dit programma.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-12.991	-14.817	-13.734	-13.378	-13.081	-13.076
Goed bestuur op z'n Astens	-10.454	-12.599	-11.523	-11.122	-10.805	-10.801
Bestuur	-2.138	-1.817	-1.828	-1.821	-1.821	-1.821
Intergemeentelijke samenwerking	-273	-973	-1.009	-1.009	-1.009	-1.009
Inwoners	-542	-1.294	-681	-471	-471	-471
Organisatie	-7.501	-8.515	-8.005	-7.820	-7.504	-7.499
Veilige buurt en thuis	-2.537	-2.218	-2.211	-2.257	-2.276	-2.276
Integrale veiligheid	-1.667	-1.973	-1.954	-1.999	-2.018	-2.018
Integraal toezicht en handhaving	-870	-245	-257	-257	-257	-257
Baten	1.916	1.692	1.773	1.773	1.773	1.773
Goed bestuur op z'n Astens	1.785	1.580	1.686	1.686	1.686	1.686
Intergemeentelijke samenwerking	0	8	8	8	8	8
Inwoners	491	304	324	324	324	324
Organisatie	1.294	1.268	1.355	1.355	1.355	1.355
Veilige buurt en thuis	130	112	86	86	86	86
Integrale veiligheid	68	108	98	98	98	98
Integraal toezicht en handhaving	63	4	-11	-11	-11	-11
Saldo van baten en lasten	-11.076	-13.125	-11.961	-11.606	-11.308	-11.304
Resultaat	-11.076	-13.125	-11.961	-11.606	-11.308	-11.304

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2025 naar de nieuwe stand in de Begroting 2026 weer.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Meerjarenbegroting 2025-2028	-11.368	-11.241	-11.217	-11.212
Kadernota	-233	19	292	292
Saldo na Kadernota	-11.601	-11.223	-10.925	-10.921
Meerjarenbegroting 2026-2029	-361	-383	-383	-383
Meerjarenbegroting 2026-2029	-11.961	-11.606	-11.308	-11.304

2026

Investerings programma

Kredieten	Begroting (x € 1.000)				
Ambitie / activiteit	t/m 2025	2026	2027	2028	2029
1.1 Goed bestuur op z'n Astens					
9. Renovatie en verduurzamen bestuursvleugel	635				
Totaal	635	0	0	0	0
Kredieten	Begroting (x € 1.000)				
Ambitie / activiteit	t/m 2025	2026	2027	2028	2029
1.2 Veilige buurt en thuis					
4. Aanpak illegale bewoning	800				
5. Natuurbrandbeheersing	20				
Totaal	820	0	0	0	0

2 Ruimtelijk Domein

Visie

Bouwen en goed wonen

De gemeente Asten is een aantrekkelijke gemeente om te wonen. In alle kerkdorpen is er voor alle doelgroepen voldoende aanbod, zodat eenieder betaalbaar én naar behoefte kan wonen. Dit geldt voor onze starters, mensen die willen doorgroeien, jongeren die na hun studie willen terugkeren en onze senioren, maar ook faciliteren we passende huisvesting voor bijzondere doelgroepen.

Vitaal buitengebied

We staan voor de opgave de agrarische sector te verduurzamen, toekomstperspectief te bieden en gelijktijdig in balans te brengen met natuur en landschap en de gezondheid van onze inwoners. Dit doen wij samen met zowel de stoppende agrariërs als met de agrariërs die door willen gaan. Daarnaast zetten wij in op andere economische dragers om de leefbaarheid en vitaliteit te behouden. Op die manier proberen wij de transitie van ons buitengebied, die in een stroomversnelling zit, op een verantwoorde manier te begeleiden.

Klimaat, energie en circulariteit

We wonen en werken in een omgeving waarvan het klimaat verandert. We nemen onze verantwoordelijkheid voor het tegengaan van klimaatverandering door het verkleinen van onze CO₂-uitstoot en het stimuleren van duurzame energieopwekking. Ook gaan we zorgvuldig om met grondstoffen en stimuleren we hergebruik van grondstoffen om de afvalberg te verkleinen. We willen de gevolgen van klimaatverandering zoveel als mogelijk kunnen opvangen o.a. door minder verstening, meer groen, betere wateropvang, minder hittestress en een grotere biodiversiteit in flora en fauna. Wij stimuleren en faciliteren inwoners om ook hun bijdrage te leveren.

Bruisende en aantrekkelijke kernen

Asten, Heusden en Ommel zijn bruisende en aantrekkelijke kernen, waar het prettig wonen, werken en recreëren is voor onze huidige en toekomstige inwoners. We zetten in op het aantrekken van (jonge) gezinnen om zich hier te vestigen. Op die manier zijn bijvoorbeeld het verenigingsleven, de lokale middenstand en de scholen het beste geholpen en gloort er een mooiere toekomst voor iedereen. We investeren daarom in onder andere onze centra, recreatievoorzieningen, sport- en gemeenschapsvoorzieningen, scholen en verkeersveiligheid.

Proces Omgevingswet

We nemen een faciliterende rol aan in het ruimtelijk domein. We denken en werken mee aan het verwezenlijken van (ruimtelijke) plannen van onze inwoners die kwaliteit aan onze gemeente toevoegen en bijdragen aan het behalen van de opgaven zoals opgenomen in onze Toekomstagenda Asten 2030. Daarbij werken we al in de geest van de Omgevingswet die per 1 januari 2024 in is gegaan, een wet die het de inwoners makkelijker moet maken om hun plannen te realiseren.

Portefeuillehouder

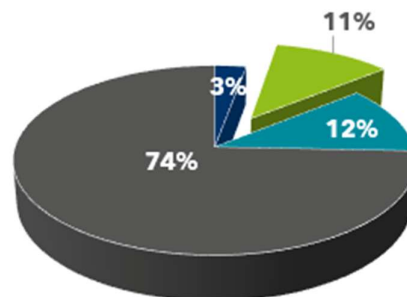
Wethouder J. Bankers

Wethouder J. Spoor (huisvesting specifieke groepen en woonwagenlocaties, uitvoeringsprogramma wonen, zorg, welzijn)

Wethouder L. van de Moosdijk (grondbeleid en grondaankopen)

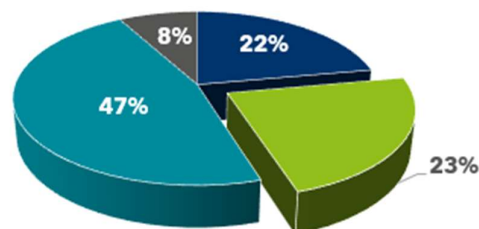
Baten en lasten van het programma

Baten

- 1. Bestuur en Veiligheid
- 2. Ruimtelijk Domein
- 3. Sociaal Domein
- 4. Financien, Control en Economie

Lasten

- 1. Bestuur en Veiligheid
- 2. Ruimtelijk Domein
- 3. Sociaal Domein
- 4. Financien, Control en Economie

Bouwen en goed wonen

Wat willen we bereiken?

Het moet voor iedereen mogelijk gemaakt worden om in Asten betaalbaar en/of naar behoefte te kunnen wonen. Iedereen verdient een kans op de woningmarkt. Wij gaan daarom nog meer en sneller bouwen in alle drie de kernen. We liggen goed op koers wat betreft deze opgave en lopen voor op de planning. We blijven hierbij zoeken naar een optimale inzet van onze capaciteit en de beschikbare middelen. Indien nodig en mogelijk maken we gebruik van externe inzet onder regie van de gemeente.

In het actuele programma Wonen, vastgesteld eind 2023, hebben wij vastgelegd hoe wij in de komende jaren gaan inzetten op aspecten als de betaalbaarheid, beschikbaarheid en verduurzaming van woningen evenals het bieden van een prettige woonomgeving, welke doelgroepen we willen bedienen en welke woonvormen we mogelijk willen maken. Het programma Wonen vormt ook de basis voor de meerjarige prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties die eind 2023 zijn ondertekend.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Omgevingsvisie Asten;
- Versnellingsagenda woningbouw gemeente Asten;
- Programma Wonen 2024-2030 gemeente Asten;
- Nota grondbeleid 2023 (Grondnota);
- Welstandsnota;
- Programma beeldkwaliteit Centrum Asten;
- Beleid huisvesting arbeidsmigranten gemeente Asten 2025.

Activiteiten

2.1.1. Bouw maximaal 50 woningen Loverbosch - voormalige schoollocatie (fase 2) en beoogde schoollocatie (fase 3)

In 2023 is gestart met een bestemmingsplanprocedure om maximaal 25 woningen mogelijk te maken op de voormalige locatie in fase 2 en een schoolgebouw en maximaal 25 woningen in fase 3. Dit bestemmingsplan heeft inmiddels een onherroepelijke status. Naast woningen en een schoolgebouw wordt ook de vestiging van een aantal woonwagendplaatsen op deze locatie onderzocht.

2.1.2. Bouw 205 woningen Loverbosch fase 3

Er zijn al diverse woningen gerealiseerd en ook in 2026 wordt er nog volop gebouwd in Loverbosch fase 3.

2.1.3. Bouw ca. 220 woningen Biesvelden 1

In 2026 werken we verder aan de ruimtelijke procedure voor het plan Biesvelden 1. In dit plan zijn ca. 220 woningen voorzien.

2.1.4. Bouw ca. 20 woningen vrijkomende schoollocatie 't Lover

De school is inmiddels gesloopt en in 2026 werken we aan de juridisch-planologische procedure voor herontwikkeling van deze locatie naar ca. 20 sociale huurappartementen en ca. 8 CPO koopwoningen.

2.1.5. Bouw ca. 18 woningen vrijkomende schoollocatie Lambertusschool

Eind 2025 is het ontwerp omgevingsplan gepubliceerd. In 2026 wordt de ruimtelijke procedure afgerond en wordt gestart met de sloop en herontwikkeling van deze locatie.

2.1.6. Bouw ca. 160 woningen Ommel Hogeweg

We werken verder aan de juridisch-planologische procedure (omgevingsplan) voor de locatie Hogeweg, waar ca. 160 woningen zijn voorzien. In 2026 willen we de ruimtelijke procedure afronden, zodat gestart kan worden met bouwrijp maken van het terrein. We gaan uit van start uitgifte kavels in 2027.

2.1.7. Aansluiten op initiatieven van particulieren en ondernemers

In onze gemeente wordt ook volop gebouwd vanuit initiatieven van particulieren en ondernemers. Als gemeente stimuleren en faciliteren we deze initiatieven waar ze bijdragen aan de ambitie op bouwen en goed wonen.

Hieronder vallen onder andere de volgende initiatieven:

- De Prins (voormalig Blokkerlocatie);
- Herontwikkeling Aldi;
- Midas;
- Patersklooster;
- Beiaard;
- Koningsplein (voormalig Anneke de Bruin locatie);
- Burgemeester Wijnenstraat;
- Slaats;
- Kosmosplein;
- Kluizendries;
- Nobis.

2.1.8. Uitvoering grondnota voor ontwikkeling van nieuwe plannen

We blijven werken aan voldoende mogelijkheden voor woningbouw in Asten, Heusden en Ommel. Daarbij ligt de focus op zowel inbreiding- als uitbreidingslocaties. We hanteren situationeel grondbeleid, waarbij per situatie wordt bekeken welke rol we als gemeente nemen in de ontwikkeling.

2.1.9. Kwalitatief goede huisvesting onderzoeken voor specifieke groepen

Als het gaat over wonen dan is er ook aandacht nodig voor specifieke groepen: arbeidsmigranten, statushouders, asielzoekers, Oekraïners en woonwagenbewoners. Kwalitatief goede huisvesting is een vereiste. Dit doen wij samen met betrokken partijen waaronder woningbouwcorporaties, onder regie van de gemeente.

2.1.10. Woonwagenlocaties

In samenwerking met Bergopwaarts willen we de komende jaren een inhaalslag maken in het realiseren van standplaatsen ten behoeve van het plaatsen van woonwagens. Dat doen we door kleine locaties (maximaal 5-7 standplaatsen) te ontwikkelen in toekomstige uitbreidingsgebieden. Ook zijn we in overleg over een mogelijke herontwikkeling van de locatie De Bovist.

2.1.11. Kijken naar meerwaarde welstand

Wij gaan de welstandsnota herzien waarbij de meerwaarde van welstand in relatie tot de diverse gewenste (beeld)kwaliteiten binnen Asten versus de mogelijkheden om procedures te versnellen centraal staat.

2.1.12. Transitie Omgevingswet

Ook in 2026 werken we verder aan de transitiefase Omgevingswet. De belangrijkste activiteiten zijn het verder bouwen aan het omgevingsplan nieuwe stijl, het beter inrichten van de beleidscyclus/beleidshuis op grond van de uitgangspunten van de Omgevingswet en het verder beproeven van de nieuwe werkprocessen (ruimtelijke procedures, raadsadviesrecht, participatie etc.).

2.1.13. Uitvoeringsprogramma Wonen-Zorg

Uitvoeringsprogramma Wonen-Zorg met eventueel verbinding met programma Wonen 2024-2030.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Bouw max. 50 woningen Loverbosch - voormalige schoollocatie (fase 2) en beoogde schoollocatie (fase 3)	2024-2026
2. Bouw 205 woningen Loverbosch fase 3	2024-2026
3. Bouw ca. 220 woningen Biesvelden 1	start bouw ca. 2026
4. Bouw ca. 20 woningen vrijkomende schoollocatie t Lover	2025-2027
5. Bouw ca. 18 woningen vrijkomende schoollocatie Lambertusschool	2025-2027
6. Bouw ca. 160 woningen Ommel, locatie Hogeweg	2025-2028
7. Aansluiten op initiatieven van particulieren en ondernemers o.a.: • De Prins (voormalig Blokkerlocatie); • Herontwikkeling Aldi; • Midas; • Patersklooster; • Beiaard; • Koningsplein (voormalig Anneke de Bruin locatie); • Burgemeester Wijnenstraat; • Slaats; • Kosmosplein; • Kluizendries; • Nobis.	Continu
8. Uitvoering Grondnota voor ontwikkeling van nieuwe plannen	2023-2026
9. Kwalitatief goede huisvesting garanderen voor specifieke groepen	2023-2026
10. Woonwagenlocaties: • Herontwikkeling locatie de Bovist • Realiseren van extra standplaatsen voor het plaatsen van woonwagens in nieuwe uitbreidingswijken	2025-2027 2025-2030
11. Kijken naar meerwaarde van welstand en naar mogelijkheden om procedures te versnellen	2026-2027
12. Transitie Omgevingswet: • Opstellen gebiedsdekkend omgevingsplan; • Uitvoeren onderzoeken t.b.v. omgevingsplan (bijv. MER)	2023-2032 2027-2032
13. Uitvoeringsprogramma Wonen-Zorg	2024-2030

Woningen - Asten, aantal

	Woningen
2021	7.069
2022	7.146
2023	7.225
2024	7.335
2025	7.436

Vitaal buitengebied

Wat willen we bereiken?

De agrarische sector is en blijft belangrijk voor Asten. De komende jaren komt de transitie in het landelijke gebied in een stroomversnelling als gevolg van toegenomen landelijke en provinciale wet- en regelgeving. Wij willen dat de gemeente Asten stoppende bedrijven en bedrijven die doorgaan zo goed mogelijk begeleidt. Daarnaast staan wij samen met onze boeren voor de opgave om de sector te verduurzamen, meer in balans te brengen met natuur & landschap en de gezondheid van inwoners. Door daarnaast te investeren in natuur en nieuwe economische pijlers wordt het buitengebied aantrekkelijker.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Regionaal streefbeeld van ons landelijk gebied (MRE);
- Ruimtelijke Agenda de Peel (RAP);
- Ruimtelijk afwegingskader De Peel;
- Geurverordening.

Activiteiten

2.2.1. Ruimte geven aan boeren om grond voor meerdere doeleinden te gebruiken

Wij bieden ruimte aan gezonde agrarische familiebedrijven, maar willen geen ontwikkelingen van te grote stallen die niet op draagvlak kunnen rekenen.

Wij geven boeren de ruimte om hun grond voor meerdere doeleinden te gebruiken, zoals toerisme, agrarisch natuurbeheer, recreatie of andere bedrijvigheid.

2.2.2. Meedenken met/stimuleren van initiatieven voor meer natuurinclusieve en extensieve vormen van landbouw

Wij denken constructief mee met initiatieven voor meer natuurinclusieve en extensieve vormen van landbouw. Om de transitie kans van slagen te geven onderzoeken wij de mogelijkheden om te komen tot vrijwillige kavelruil en staan wij open voor andere innovatieve ideeën.

2.2.3. Gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel

Wij gaan gebiedsgericht aan de slag, als de vraag vanuit inwoners zelf komt of als de situatie daar vanwege de leefbaarheid om vraagt. We werken verder aan de gebiedsgerichte aanpak rondom Nationaal Park de Groote Peel, samen met de provincies, waterschappen, gemeente Deurne, ZLTO, Staatsbosbeheer en BMF (Brabantse Milieu Federatie). We zijn hierover met deze partners zowel ambtelijk als bestuurlijk voortdurend in gesprek. Eind 2025 wordt gestart met een informeel participatietraject in een deel van de zone rondom de Groote Peel (deelgebied Eeuwselse Loop, gebied in de omgeving van de Kokmeeuwenweg). Begin 2026 zal naar verwachting voor het deelgebied Eeuwselse Loop een formeel participatieproces worden gestart dat deel uitmaakt van een ruimtelijk proces. De verwachting is dat er uiteindelijk een verplichte kavelruil in het gebied zal plaatsvinden waardoor de doelen op het gebied van water, bodem, natuur en landbouw kunnen worden gerealiseerd.

2.2.4. Project glastuinbouw Waardjesweg, Hazeldonk en Heesakkerweg

Gelet op de ontwikkelingen in de land- en tuinbouw zetten wij in op gebiedsgerichte aanpakken in het buitengebied. We willen daarmee kijken of we meer mogelijkheden kunnen bieden voor bijvoorbeeld nieuwe woningen of knoopperven in het buitengebied. In 2026 werken we aan een gebiedsgerichte aanpak voor de glastuinbouw omgeving Waardjesweg. De eerdere geplande glastuinbouwvisie samen met de gemeente Someren vindt geen doorgang meer.

2.2.5. Actualiseren visie bebouwingsconcentraties

In 2026 wordt een geactualiseerde visie bebouwingsconcentraties vastgesteld, welke een beeld schetst van de mogelijkheden tot een kwalitatieve her- of doorontwikkeling van locaties in het buitengebied.

2.2.6. Structuurvisie Kwaliteitsverbetering

De huidige structuurvisie Kwaliteitsverbetering is van 2015. Herziening van dit beleid is wenselijk. De visie sluit niet aan op de beleidsregel maatwerk omgevingskwaliteit van de provincie. Daarnaast is er vanuit groen, natuur en landschap de wens om makkelijker inpassingen op te leggen bij ontwikkelingen zodat er meer gelijkheid is bij nieuwbouw in het buitengebied. Daarom is herziening noodzakelijk.

2.2.7. Geurverordening

In 2026 wordt onze huidige Verordening geurhinder en veehouderij (2020) verruimd, zodat deze niet langer belemmerend werkt voor de bedrijfsvoering van agrarische familiebedrijven van normale omvang, maar ook voor nieuwe woningbouwlocaties.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Ruimte geven aan boeren om grond voor meerdere doeleinden te gebruiken	Continu
2. Meedenken met / stimuleren van initiatieven voor meer natuurinclusieve en extensieve vormen van landbouw	Continu
3. Gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel	2023-2026
4. Project glastuinbouw Waardjesweg, Hazeldonk, Heesakkerweg	2026-2028

5. Actualiseren visie bebouwingsconcentraties	2026
6. Structuurvisie Kwaliteitsverbetering maken	2026
7. Verruimen geurverordening	2026

Klimaat, energie en duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

Ook in Asten leveren we gezamenlijk met onze inwoners en ondernemers een bijdrage aan de aanpassingen in energie- en materialengebruik en willen we klimaatbestendig worden. Daarbij hebben we oog voor de betrouwbaarheid, betaalbaarheid en haalbaarheid van plannen, maar tonen ook gezonde ambitie. Klimaat, energie en circulariteit zijn grote opgaven, waarbij wij de samenwerking opzoeken op de schaal van de MRE en de Peelgemeenten.

Klimaat

We investeren in de boven- en ondergrondse infrastructuur om waterproblemen te verminderen, zowel in geval van wateroverlast als in periodes van droogte. Hierbij hanteren wij de voorkeursvolgorde (vasthouden, bergen, afvoeren) voor het verwerken van hemelwater. Ook investeren we in meer groen om hittestress te verminderen en investeren we in onze natuur om deze meer biodivers en klimaatbestendig te maken.

Energie

Stap 1 in het verduurzamen van ons energiegebruik is besparen. We geven daarbij zelf het goede voorbeeld door bijvoorbeeld de openbare verlichting te verledden, onze openbare ruimte CO2-arm in te richten en onze gebouwen beter te isoleren. We ondersteunen onze inwoners bij het isoleren van hun woning.

Stap 2 is het gebruiken van duurzame energie in plaats van fossiele energie, veelal elektriciteit. Voor het verduurzamen van de mobiliteit versterken we daarom het netwerk aan laadpalen.

In grote delen van Nederland is het stroomnet echter vol (netcongestie). Ook in Noord-Brabant is dat het geval. In de regio werken we samen met Enexis aan het versneld versterken van het elektriciteitsnet. In 2025 hebben we al afspraken gemaakt over het plaatsen van elektriciteitskastjes, in 2026 breiden we de afspraken uit voor andere onderdelen van het netwerk. Binnen de gemeente dragen we bij aan de versnelling door efficiënt en proactief informatie met Enexis te delen die voor hun projecten van belang is. Vanwege de overbelasting van het stroomnetwerk is het vergroten van de grootschalige opwekking van duurzame energie in de gemeente de komende jaren moeilijk. We zoeken naar mogelijkheden om energie op te wekken zonder het stroomnetwerk extra te belasten.

Circulariteit

Ons doel is om in 2030 voor 50% en in 2050 volledig circulair te zijn. Dat houdt in dat spullen die nu nog als afval worden gezien zo volledig mogelijk worden hergebruikt als grondstoffen. Op die manier hebben we minder of geen nieuwe grondstoffen uit de aarde nodig. We stimuleren de circulaire gedachte bij onze inwoners en ondernemers en geven als gemeente zelf het goede voorbeeld. Dit doen we onder andere door circulariteit toe te passen in ons inkoopbeleid, het afvalstoffenbeleidsplan, in ons eigen gemeentehuis en bij de uitvoering van projecten in het openbaar gebied.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Water- en rioleringsprogramma Asten (Wrp)
- Regionale Energiestrategie (RES-MRE);
- Programma Warmtetransitie;
- Uitvoeringsprogramma Warmtetransitie;
- Strategisch plan circulair Asten;
- Nota grondstoffenbeleid;
- Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB);
- Programma Groen gemeente Asten 2024-2033.

Activiteiten

2.3.1. Bossen revitaliseringsimpuls geven

Via een revitaliseringsimpuls verder vormen we onze bossen om naar bossen die natuurlijker, weerbaarder, soortenrijker en aantrekkelijker zijn. In een periode van 10 jaar ondernemen we hierop actie en grijpen we kansen aan om gebiedsgericht onze bossen van een dergelijke impuls te voorzien. Een goed voorbeeld hiervan is het project Dennendijkse Bossen.

2.3.2. Planten duizenden extra bomen

We investeren in de aanplant van bomen en bosplantsoen. Hiermee dragen we bij aan ons streven naar minder verstening en meer groen. Dit zorgt immers voor betere wateropvang, minder hittestress en meer biodiversiteit.

In 2025 zijn al veel bomen en bosplantsoen geplant in het buitengebied van Asten, Heusden en Ommel. In 2026 en verder werken we aan vergroening op kleinschaliger niveau, zowel in de kernen als in het buitengebied, maar ook in grotere projecten zoals de Dennendijkse bossen en de bossenstrategie. We zoeken actief naar financiering én geschikte plekken waar bomen en bosplantsoen duurzaam kunnen groeien en impact hebben.

2.3.3. Uitvoeringsprogramma energiebesparing gebouwde omgeving

In 2026 investeren we in stimuleringsmaatregelen voor energiebesparing bij onze inwoners en ondernemers. We breiden waar mogelijk de subsidieregelingen uit en maken ze breder inzetbaar, bijvoorbeeld door een duurzaamheidslening en we ondersteunen waar nodig onze inwoners bij het aanvragen van landelijke subsidies en leningen. We werken verder aan het uitvoeringsprogramma warmtetransitie, waarmee we sterk inzetten op het stimuleren van het besparen op het energieverbruik. Ook in 2026 voeren we collectieve inkoopacties voor isolatie uit, de week van de duurzaamheid en ondersteuningsacties energiebesparing in het kader van energiearmoede.

In 2026 werken we ook verder aan het opstellen van een soortenmanagementplan (SMP). Met dit SMP kunnen we een algemene vergunning krijgen voor het natuurvriendelijk isoleren van zo veel mogelijk woningen zonder hoge onderzoekskosten per woning. Dit is nodig omdat het isoleren van woningen op gespannen voet staat met het beschermen van diersoorten die deze woningen nodig hebben om te overleven (zoals vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen).

2.3.4. Opstellen warmteprogramma

Het Warmteprogramma is een verplicht programma onder de omgevingswet. In 2026 stellen we het Warmteprogramma vast. Hierin nemen we op welke wijken we, via een gebiedsgerichte aanpak, willen gaan voorbereiden op het aardgasvrij worden en met welke warmte-oplossing. Het daadwerkelijk besluit per welke datum een wijk aardgasvrij wordt, is geen onderdeel van dit programma.

2.3.4. Uitvoering convenant Schoon en Emissieloos Bouwen

Vanuit het convenant werken we aan de doelstelling om schoon en emissieloos projecten te realiseren waar we als gemeente zelf voor aan de lat staan. Dit doen we met hulp van het ondersteuningsloket Schoon en Emissieloos Bouwen en met subsidies.

2.3.5. Verduurzaming gemeentelijk vastgoed en wagenpark

De gemeente moet het goede voorbeeld zijn en voorop lopen in verduurzaming. Wij willen dat de gemeente zelf ook investeert in verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed en het wagenpark.

- Routekaart gemeentelijk vastgoed.

In 2026 stellen we een routekaart op voor het verduurzamen van het eigen vastgoed.

In de routekaart brengen we het gemeentelijk vastgoed van de gemeente in beeld, geven we een planning voor het realiseren van de ambities uit het Klimaatakkoord en geven we een financiële onderbouwing van de (additionele) kosten.

- Plan verduurzamen gemeentelijke mobiliteit.

In 2026 stellen we een plan op voor de verdere verduurzaming van onze eigen mobiliteit.

We stellen een uitvoeringsplan op waarmee we de overige mobiliteit van de gemeente verder planmatig verduurzamen. Zo mogelijk sluiten we aan bij initiatieven in de regio om efficiënter en effectiever te verduurzamen.

2.3.6. Waterberging Molenstraat

In de Molenstraat is bij hevige regenval sprake van water op straat. In de directe nabijheid wordt de locatie van de Lambertusschool herontwikkeld. Hierdoor is er een kans werk met werk te maken en het waterprobleem op de Molenstraat op te lossen, de speeltuin te integreren in de waterberging en de verkeersmaatregelen in de Molenstraat aan te passen.

2.3.7. Aanpak wateroverlast Plutostraat

In de Plutostraat is bij hevige regenval sprake van wateroverlast. Dit is het laagste deel van de Sterrenwijk. Volgens het GRP 2021-2025 worden grote knelpunten voor 2030 aangepakt om zo klimaatbestendig te worden conform de Toekomstagenda Asten 2030. Het aanpakken van dit knelpunt is opgenomen in het GRP en wordt op een later moment opgepakt. Het hemelwater wordt op dit moment voor een deel geborgen in het Kosmosplein en vervolgens vertraagd afgevoerd naar de Beekerloop.

2.3.8. Elektromechanische renovatie gemaal Plutostraat en bergbezinkbassin Dionysiusstraat, Floralaan, Bergdijk

We gaan de elektromechanisch verouderde en versleten onderdelen van rioolgemaal Plutostraat en bergbezinkbassins Dionysiusstraat, Floralaan en Bergdijk vervangen.

2.3.9. Elektromechanische renovatie drukriolering

De in 2005 aangelegde drukriolering is elektromechanisch verouderd en versleten en wordt vanaf 2026 gerenoveerd.

2.3.10. Riool relinen Geert van Woustraat

Door scheuren in de riolering van de Geert van Woustraat spoelt zand in het riool en ontstaan verzakkingen in de weg (zinkgaten). Om dit te voorkomen wordt het riool gerenoveerd, door middel van het aanbrengen van een kous aan de binnenzijde van het riool (relinen).

2.3.11. Aanpak wateroverlast zuidelijke parallelweg van de Heesakkerweg en Hazeldonk

Bij hevige regenval is sprake van wateroverlast in de zuidelijke parallelweg van de Heesakkerweg en Hazeldonk. Het aanpakken van dit knelpunt is opgenomen in het GRP. Het hemelwater wordt geborgen in de waterberging Heesakkerweg nabij rotonde Beatrixlaan.

2.3.12. Aanpak wateroverlast Julianastraat-Emmastraat-Hemel-Margrietstraat-Laurierstraat-Lienderweg-Dalkruid

In de Julianastraat, Margrietstraat, Hemel en Lienderweg is bij hevige regenval sprake van wateroverlast. Het aanpakken van deze knelpunten is opgenomen in het GRP vanaf het jaar 2026. Het hemelwater wordt vervolgens geborgen in park 't Loverveld en vervolgens vertraagd afgevoerd naar de Beekerloop.

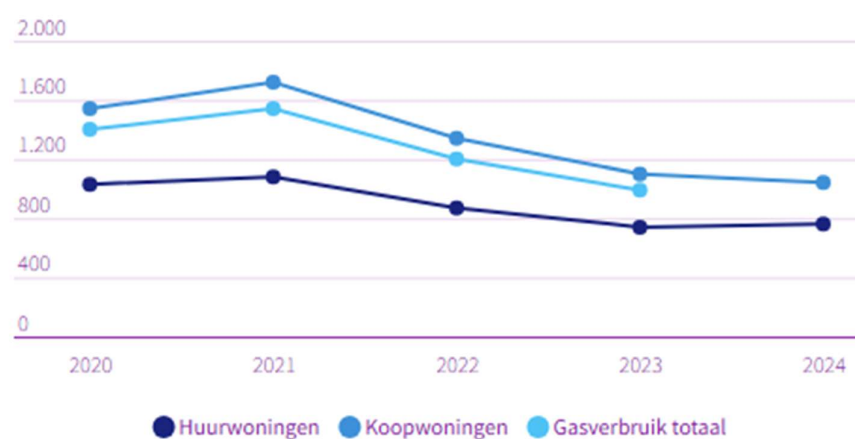
2.3.13. Herinrichten Wilhelminastraat, Heesakkerweg Zuid en Heesakkerweg Noord

Om de waterproblematiek in de Wilhelminastraat en in delen van de Heesakkerweg en het centrum van Asten te verkleinen wordt het riool in de Wilhelminastraat en Heesakkerweg aangepast. Het regenwater wordt via een afzonderlijk stelsel afgevoerd. In de Wilhelminastraat komt een andere weginrichting terug die verkeersveiliger en groener is.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Bossen revitaliseringsimpuls geven	2023-2033
2. Planten duizenden extra bomen	2023-2027
3. Uitvoeringsprogramma energiebesparing gebouwde omgeving (UP 1)	2023-2026
4. Opstellen warmteprogramma	2026
5. Verduurzaming gemeentelijk vastgoed en wagenpark: • Opstellen routekaart gemeentelijk vastgoed; • Opstellen plan verduurzamen gemeentelijke mobiliteit	2023-2026 2023-2026
6. Waterberging Molenstraat realiseren	2024-2026
7. Aanpak wateroverlast Plutostraat	2025-2028
8. Elektromechanische renovatie gemaal Plutostraat en bergbezinkbassin Dionysiusstraat, Floralaan, Bergdijk	2024-2026
9. Elektromechanische renovatie drukriolering	2024-2027
10. Riool relinen Geert van Woustraat	2026
11. Aanpak wateroverlast zuidelijke parallelweg van de Heesakkerweg en Hazeldonk	2024-2027
12. Aanpak wateroverlast Julianastraat-Emmastraat-Hemel-Margrietstraat-Laurierstraat-Lienderweg-Dalkruid	2026-2030
13. Herinrichten Wilhelminastraat, Heesakkerweg Zuid en Heesakkerweg Noord	2025-2026

Gemiddeld gasverbruik woningen

Asten, m³

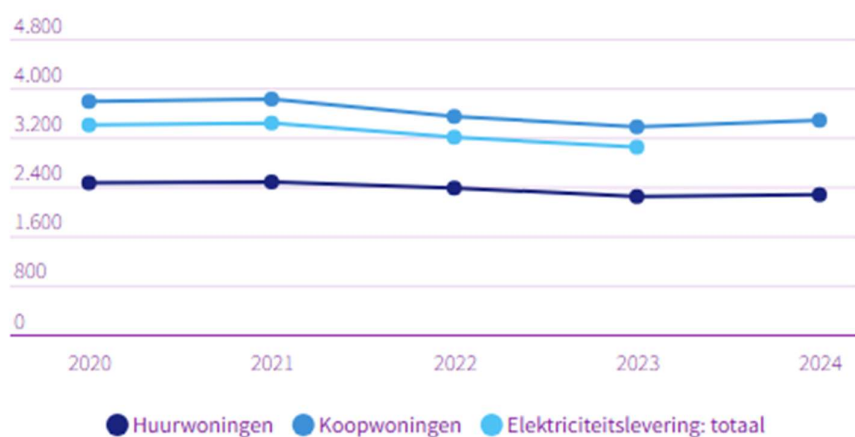

CBS | 2020 - 2024

[Meer info ▼](#)

Gemiddeld elektriciteitslevering woningen

Asten, kwh

CBS | 2020 - 2024

[Meer info ▼](#)

Woningen met zonnepanelen

47%

Asten

36%

Nederland

CBS | 2024

Bruisende en aantrekkelijke kernen

Openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Van Asten, Heusden en Ommel willen wij nog aantrekkelijkere kernen maken voor (jonge) gezinnen om zich hier te vestigen. Op die manier zijn bijvoorbeeld het verenigingsleven, de lokale middenstand en de scholen het beste geholpen en gloort er een mooiere toekomst voor iedereen. Dat betekent investeringen doen in de centra, in de uitstraling en in belangrijke voorzieningen zoals scholen en de verkeersveiligheid. Bij deze investeringen gaan we stap voor stap minder CO2 uitstoten en meer circulair werken.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Kaders Aanpak Vitalisering Recreatieve Locaties;
- Perspectief Vrijtijdseconomie De Peel 2030;
- Rapport Marketing voor de Peel;
- Economische agenda De Peel 2022-2026 "De Peel maakt het!";
- Afsprakenkader Detailhandel in de Peel;
- Strategisch plan circulair Asten;
- Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB);
- Programma Centrumontwikkeling - Toekomstbeeld 2040;
- Programma Groen gemeente Asten 2024-2033;
- Visie Toerisme en Recreatie 2025 (ter besluitvorming raad);
- Horecabeleid (ter besluitvorming raad);

Activiteiten

2.4.1. Groene entree Heesakkerweg

Rondom de entree van de Heesakkerweg staan diverse projecten en ontwikkelingen gepland. Parallel aan het project 'Wateroverlast zuidelijke parallelweg Heesakkerweg / Hazeldonk' wordt het vergroeningsproject Entree Heesakkerweg opgepakt. Daaraan vooraf wordt eerst het GVVP (Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan) vastgesteld.

2.4.2. Herinrichten Burgemeester Ploegmakerspark

Binnen een bruisende en aantrekkelijke kern is een park als het Burgemeester Ploegmakerspark een onmisbare aanvulling op de bebouwing en verharde ruimte. Door zijn ligging is dit park uniek in het centrum van Asten. De huidige inrichting kent echter zijn problemen, elementen zijn verouderd en gebruiksmogelijkheden zijn beperkt. Daarom heeft deze ontwikkeling een plaats gekregen in zowel de uitvoeringsagenda van het Centrumprogramma als de uitwerking van het programma Groen.

2.4.3. Vergroening Koningsplein en Markt

Meer groen in het centrum van Asten vinden wij belangrijk. Groen heeft enerzijds een positief effect op de uitstraling en beleving van het centrum en anderzijds ook een belangrijke functie op het gebied van waterberging en hittestress. Samen met Centrum Management, de ondernemers en inwoners willen wij het Koningsplein en de Markt verder vergroenen. Daarom heeft deze ontwikkeling een plaats gekregen in zowel de uitvoeringsagenda van het Centrumprogramma als de uitwerking van het programma Groen.

2.4.4. Onderwijshuisvesting (SHP): schoolgebouw Loverbosch

In 2026 werken we verder aan realisatie van het nieuwe schoolgebouw in Loverbosch fase 3. De planning is dat het schoolgebouw in 2028 gerealiseerd is.

2.4.4. Twee extra leslokalen bij basisschool Het Talent

Er worden twee extra leslokalen gerealiseerd bij basisschool Het Talent. Deze zijn nodig als gevolg van actualisatie van de leerlingenprognoses. Planning is dit te realiseren in 2026.

2.4.5. Renovatie 3 bruggen en 4 duikers

Meerdere bruggen en duikers worden in 2026 opgeknapt door middel van groot onderhoud/renovatie.

2.4.6. Herinrichting 't Loverveld

De herinrichting van Park 't Loverveld wordt in 2026 uitgevoerd. Met de herinrichting wordt de potentie van het park beter benut, duurzaam behouden en het park toekomstbestendig gemaakt, maar ook het vestigingsklimaat voor Astenaren en zeker de omliggende wijken verbeterd. Het park wordt een plek voor alle inwoners van Asten, voor jong en oud. Men kan hier sporten, spelen, ontmoeten, verblijven en recreëren in een mooie groene omgeving die voor iedereen goed toegankelijk is. Daarnaast is het park een plek die ervoor zorgt dat Asten klimaatrobuuster wordt doordat er voldoende ruimte is gereserveerd voor waterberging (Asten 2030 Klimaatbestendig) maar ook door het behoud van het vele groen.

2.4.7. Revitalisering locatie Venbergweg (zoutloods)

We werken verder aan de revitalisering van de gemeentelocatie aan de Venbergweg. Omdat de huidige zoutloods sterk is verouderd, wordt een nieuwe zoutloods gerealiseerd in 2026.

2.4.8. Vorstermansplein Heusden

In samenwerking met het Dorpsoverleg Heusden, de horecaondernemers en inwoners, werken we aan de verbetering van het Vorstermansplein.

2.4.9. Onze Lieve Vrouweplein Ommel

Samen met de dorpsraad Ommel werken we, in het kader van Ommel 1000+, aan de verfraaiing van het Onze Lieve Vrouweplein. De dorpsraad heeft hiervoor, in overleg met de gemeente, een plan opgesteld. We kijken hoe we hier in samenwerking met elkaar uitvoering aan kunnen geven.

2.4.10. Opstellen speelbeleid inclusief uitvoeringsplan

In 2026 wordt een nieuw speelbeleidsplan opgesteld met een uitvoeringsprogramma, waarmee we werken aan gezonde en inclusieve manieren om te spelen in de buitenruimte.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Groene entree Heesakkerweg realiseren (na vaststelling GVVP)	2026-2027
2. Herinrichten Burgemeester Ploegmakerspark (opgenomen in uitvoeringsagenda Centrumprogramma)	Nog niet bekend
3. Meer groen aan Koningsplein en Markt (opgenomen in uitvoeringsagenda Centrumprogramma)	Nog niet bekend
4. Onderwijshuisvesting (SHP): • realisatie nieuw schoolgebouw in wijk Loverbosch • twee extra leslokalen bij basisschool het Talent	2026-2028 2026
5. Renovatie 3 bruggen en 4 duikers	2026
6. Herinrichting 't Loverveld	2026
7. Revitalisering locatie Venbergweg (zoutloods)	2026
8. Realiseren verbetering Vorstermansplein Heusden	2026-2027
9. Realiseren verbetering Onze Lieve Vrouwenplein Ommel	2026-2027
10. Opstellen speelbeleidplan inclusief uitvoeringsplan	2026

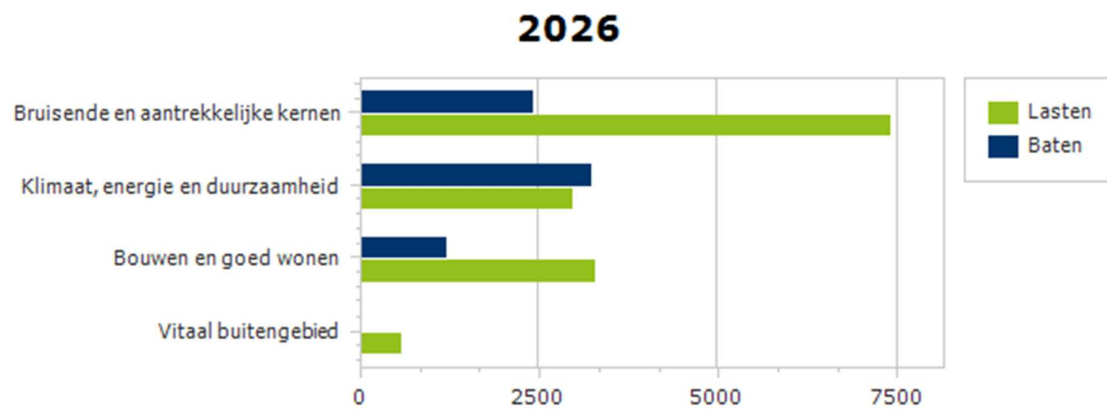
Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de totale baten en lasten van dit programma.

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
<i>bedragen x € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-13.772	-13.134	-14.269	-14.061	-14.049	-14.046
Bruisende en aantrekkelijke kernen	-7.039	-7.000	-7.408	-7.811	-7.813	-7.816
Groen, natuur en milieu	-3.370	-3.062	-3.299	-3.403	-3.403	-3.403
Openbare werken	-2.953	-3.028	-3.150	-3.243	-3.248	-3.253
Onderwijshuisvesting	-716	-909	-959	-1.164	-1.161	-1.159
Klimaat, energie en duurzaamheid	-2.771	-2.792	-2.984	-2.984	-2.984	-2.984
Klimaat, energie en duurzaamheid	-2.771	-2.792	-2.984	-2.984	-2.984	-2.984
Bouwen en goed wonen	-3.194	-3.195	-3.291	-3.266	-3.252	-3.246
Bouwen en goed wonen	3.194	-3.195	-3.291	-3.266	-3.252	-3.246
Vitaal buitengebied	-768	-147	-586			
Transitie buitengebied	-768	-147	-586			
Baten	7.836	6.266	6.882	6.906	6.886	6.866
Bruisende en aantrekkelijke kernen	2.493	2.112	2.432	2.456	2.436	2.416
Groen, natuur en milieu	2.191	1.601	1.840	1.884	1.884	1.884
Openbare werken	190	395	433	413	393	373
Onderwijshuisvesting	112	115	160	160	160	160
Klimaat, energie en duurzaamheid	3.404	3.105	3.237	3.237	3.237	3.237
Klimaat, energie en duurzaamheid	3.404	3.105	3.237	3.237	3.237	3.237
Bouwen en goed wonen	1.123	1.050	1.213	1.213	1.213	1.213
Bouwen en goed wonen	1.123	1.050	1.213	1.213	1.213	1.213
Saldo van baten en lasten	-5.936	-6.868	-7.387	-7.155	-7.163	-7.180
Resultaat	-5.936	-6.868	-7.387	-7.155	-7.163	-7.180

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2025 naar de nieuwe stand in de Begroting 2026 weer.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Meerjarenbegroting 2025-2028	-7.105	-7.150	-7.171	-7.210
Kadernota	615	305	316	334
Saldo na Kadernota	-6.490	-6.845	-6.854	-6.876
Meerjarenbegroting 2026-2029	-896	-310	-308	-303
Meerjarenbegroting 2026-2029	-7.387	-7.155	-7.163	-7.180

Investerings programma

Kredieten	Begroting (x € 1.000)				
Ambitie / activiteit	t/m 2025	2026	2027	2028	2029
2.1. Bouwen en goed wonen					
11. Herziening Welstandsnota	50				
12. Transitie omgevingswet	2.247				
Totaal	2.297	0	0	0	0
Kredieten	Begroting (x € 1.000)				
Ambitie / activiteit	t/m 2025	2026	2027	2028	2029
2.2. Vitaal buitengebied					
5. Actualiseren visie bebouwingsconcentraties	30				
6. Structuurvisie Kwaliteitsverbetering	30				
Totaal	60	0	0	0	0
Kredieten	Begroting (x € 1.000)				
Ambitie / activiteit	t/m 2025	2026	2027	2028	2029
2.3. Klimaat, energie en duurzaamheid					
2. Planten duizenden extra bomen	650				
6. Waterberging Molenstraat	123	1			
7. Aanpak wateroverlast Plutostraat	915	1			
8. Elektromechanische renovatie rioolgemaal Plutostraat en bergbezinkbassin Dionysiusstraat, Floralaan, Bergdijk.	280				
9. Renovatie drukriolering	1.955	15			
10. Riool relinen Geert van Woustraat		70			
11. Aanpak wateroverlast zuidelijke parallelweg Heesakkerweg en Hazeldonk	879				
12. Aanpak wateroverlast Julianastraat-Emmastraat-Hemel-Margrietstraat e.d.		6.300			
13. Herinrichten Wilhelminastraat, Heesakkerweg Zuid en Heesakkerweg Noord	3.932	40			
Totaal	8.734	6.427	0	0	0

Kredieten	Begroting (x € 1.000)				
Ambitie / activiteit	t/m 2025	2026	2027	2028	2029
<u>2.4. Bruisende en aantrekkelijke kernen</u>					
1. Groene entree Heesakkerweg	60				
2. Herinrichten Burgemeester Ploegmakerspark (voorbereiding)	50	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
3. Vergroening Koningsplein en Markt		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
4. Schoolgebouw Loverbosch	9.098	1.025			
4. Herinrichting schoolomgeving Loverbosch	700				
4. Uitbreiding basisschool Het Talent	1.029				
5. Renovatie 3 bruggen en 4 duikers	1.215	11			
6. Herinrichting 't Loverveld	1.992	25			
- Dekking via reserve groenfonds	-100				
7. Revitalisering locatie Venbergweg (zoutloods)	465				
8. Vorstermansplein Heusden		80			
9. Onze Lieve Vrouweplein Ommel		123			
Totaal	14.509	1.264	0	0	0

3 Sociaal Domein

Visie

Elke inwoner in Asten, jong en oud, kan en mag meedoen. Samen, voor en met elkaar.

Als gemeente Asten dragen wij bij aan optimale ontwikkelingskansen in een aantrekkelijke omgeving, waarbij we oog hebben voor jong en oud. We zetten in op preventie en organiseren zorg en ondersteuning dicht bij huis, met professionals waar je terecht kan met al je ondersteuningsvragen. Alle inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag wordt een passende oplossing richting de toekomst geboden. Zodat ze uiteindelijk op eigen kracht, eventueel met hulp van hun netwerk, verder kunnen.

We geven bijzondere aandacht aan voorliggende voorzieningen en stimuleren maatschappelijke initiatieven. Zo geven we vorm aan een vitaal Asten, aantrekkelijk voor iedere inwoner.

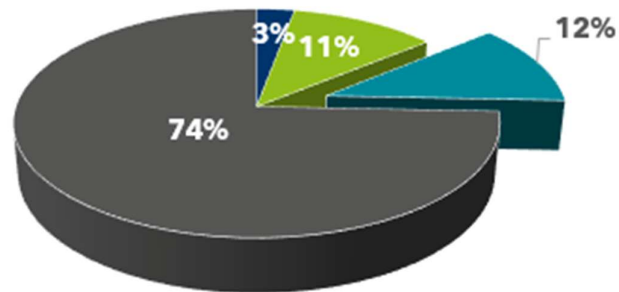
Portefeuillehouder

Wethouder J. Spoor

Wethouder J. Bankers (Ommel 1.000+)

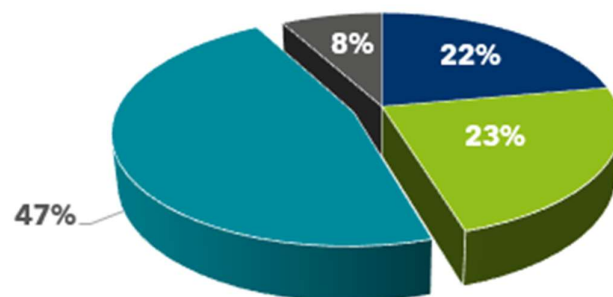
Baten en lasten van het programma

Baten

- 1. Bestuur en Veiligheid
- 2. Ruimtelijk Domein
- 3. Sociaal Domein
- 4. Financien, Control en Economie

Lasten

- 1. Bestuur en Veiligheid
- 2. Ruimtelijk Domein
- 3. Sociaal Domein
- 4. Financien, Control en Economie

Sociaal en gezond

Wat willen we bereiken?

Binnen het sociaal domein staat voor ons een aantal pijlers centraal:

- Kansen voor iedereen;
- Sterke, sociale omgeving;
- Gezondheid en vitaliteit;
- Financieel gezond;
- Samen met elkaar;
- Ondersteuning & voorzieningen.

Deze pijlers zijn gericht op alle leeftijdsfasen en voor alle vormen van ondersteuning: vanaf preventie en zelfredzaamheid tot professionele ondersteuning. Ze zijn uitgewerkt in het beleidsplan sociaal domein en dit plan is voor ons een goede basis voor de doorontwikkeling de komende jaren. In uitvoeringsplannen wordt per jaar aangegeven waar in dat jaar de focus op ligt.

Werk is van groot belang voor mensen en houdt de samenleving draaiende. Werk zorgt voor contact met andere mensen en leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving. Soms lukt werken niet of hebben mensen moeite met rondkomen met het geld dat zij verdienen; in dat geval kan men op onze ondersteuning rekenen en dragen we de mogelijkheden van gemeentelijke regelingen uit.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Beleidsplan Sociaal Domein gemeente Asten 2022-2027;
- Koersagenda GR Peelgemeenten; werkagenda 2025-2029 "met elkaar voor elkaar";
- Meerjarenplan dienstverlening Senzer 2025-2028;
- Beleidsplan integrale schuldhulpverlening Peelgemeenten 2024-2027;
- Nota inkomensondersteuning 2024;
- Meerjarig Beleidsplan GGD Brabant-Zuidoost 2022-2026;
- Lokale Educatieve Agenda gemeente Asten 2024-2027;
- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) januari 2023;
- Integraal Zorg Akkoord (IZA) september 2022;

- Hervormingsagenda Jeugd (20 juni 2023);
- Lokale Inclusie Agenda Asten 'Iedereen doet mee' 2024-2026;
- Groeiplan Taal Gemeente Asten 2025-2027.

Activiteiten

3.1.1. Grip houden op kwaliteit van zorg

We vinden een goede kwaliteit van zorg en ondersteuning naar onze inwoners belangrijk. Wanneer zorg nodig is dan moet deze snel beschikbaar zijn en van goede kwaliteit zijn. Om dit te realiseren houden we onze zorgvoorzieningen op peil en versterken we onze samenwerking met onze verbonden partijen en het voorliggend veld. In lokaal en regionaal verband (GR Peelgemeenten, GR Senzer en de nieuw opgerichte 10 voor de Jeugd) zetten we in op een stevige positionering van het sociaal team Asten.

3.1.2. Grip houden op zorgkosten

Landelijk, regionaal en lokaal staat de zorg onder druk. Om de zorg en ondersteuning houdbaar, beschikbaar en betaalbaar te houden voor onze inwoners vinden we het belangrijk om inzicht te hebben in onze zorgkosten. Hiervoor zetten we in op het versterken van onze informatiepositie door middel van het gebruiken van data. Dit doen we zowel lokaal als regionaal binnen de GR Peelgemeenten en dit leidt tot meer grip en betere sturing.

3.1.3. Onderzoeken welke ondersteuning we als gemeente bieden (normaliseren)

In navolging van landelijk en regionaal beleid om zorg en ondersteuning houdbaar en beschikbaar te houden, onderzoeken wij welke ondersteuning wij als gemeente kunnen en moeten bieden en hoe we eigen regie en ondersteuning van inwoners en hun netwerk kunnen versterken, zonder zorgindicaties af te geven. Omdat een sterke verbinding met het voorliggend veld essentieel is, versterken we onze samenwerking en zoeken we naar mogelijkheden om nog meer gebruik te maken van dit voorliggend veld.

3.1.4. Actief ondersteunen en faciliteren vrijwilligers en mantelzorgers

Het is een trend dat het aantal vrijwilligers afneemt, gelet op de vergrijzing, en hetzelfde geldt voor mantelzorgers. Wij ondersteunen en faciliteren deze groepen actief en zetten in op programma's die dat mogelijk maken. We betrekken het voorliggend veld hierbij en dragen het gedachtegoed van 'normaliseren' actief uit naar onze inwoners.

3.1.5. Preventieve projecten voor ouderen

Gelet op de vergrijzing werken wij actief aan meer preventieve projecten voor ouderen zoals: voeding, beweging, valpreventie, versterking netwerk en voorkomen van eenzaamheid. Hiervoor bekijken wij de mogelijkheden om projecten te initiëren waarin jong en oud met elkaar worden verbonden.

3.1.6. Sociale en/of psychische problemen bij jongeren

Een toenemend aantal jongeren kampt met sociale en/of psychische problemen. Wij voeren een samenhangend programma van (preventieve) projecten uit waaronder de uitvoering van het alcohol- en drugsbeleid en de voortzetting van het project STORM. Dit is een wetenschappelijk onderbouwde, preventieve aanpak die tot doel heeft een depressie of suïcide bij jongeren vóór te zijn.

Er is door STORM een nieuwe aanvraag binnen de Peelregio gedaan voor het voortzetten van het project in de periode van 2026 tot en met 2029. Samen met de andere gemeenten in de regio zijn we aan het verkennen hoe en of we hiermee doorgaan. We staan hier positief in.

3.1.7. Werken met ervaringsdeskundigen

We gaan door met het uitvoeren van de Lokale Inclusie Agenda Asten 'Iedereen doet mee' 2024-2026, in samenwerking met ervaringsdeskundige inwoners met een beperking, en gaan met hen aan de slag met een nieuwe Inclusie Agenda voor de komende jaren. We beraden ons hoe we de rol van de Adviesraad Sociaal Domein in gaan bedden en we maken heldere afspraken over de doelen. In regionaal verband versterken we de samenwerking met de klankbordgroep van statushouders en gezinsmigranten over inburgering.

3.1.8. Meer aandacht geven aan gezond sportbeleid, verenigingsleven en cultuur.

We werken op dit moment met een gemeente brede aanpak aan deze thema's en willen dit met de uitrol van JOGG Asten blijven continueren. We hebben bij verschillende projecten en initiatieven vaak met dezelfde partners te maken. Door te kiezen voor een gemeente brede aanpak kunnen we de bestaande samenwerkingsverbanden versterken en benutten. We werken met de JOGG aanpak aan de doelen van het Sportakkoord/Sportmanifest en het Preventieakkoord. We willen dubbelwerk en versnippering van middelen vermijden. Er is daarom gekozen om de werkgroep preventie en de denktank van sport, bewegen en gezondheid op te laten gaan in het JOGG-werknet.

Ook in dit schooljaar werken alle basisscholen en kinderdagverblijven met het programma "Het Bewegend Kind". Er gaan in 2026 diverse andere acties en campagnes gerealiseerd worden. Bijvoorbeeld de gezonde smikkelweken bij de kinderopvang, Trommel zonder Rommel op de basisscholen en de pilot "water en fruit" bij verenigingen.

3.1.9. Het bevorderen van taalontwikkeling en het terugdringen van laaggeletterdheid

Wij werken samen met lokale partners om de ontwikkeling van basisvaardigheden te bevorderen en laaggeletterdheid terug te dringen. Dit doen we omdat er ongeveer 2.000 volwassenen in onze gemeente zijn die moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen of digitale vaardigheden. Voor het bereiken van laaggeletterden voor wie Nederlands de eerste taal is, richten we ons vooral op het informeren en activeren van organisaties en personen die deze mensen regelmatig tegenkomen. Zij kunnen doorverwijzen naar het ontwikkelingsaanbod dat we in Asten hebben, waardoor de drempel voor laaggeletterden om hun basisvaardigheden te gaan versterken lager wordt. Mensen voor wie Nederlands een extra taal is ervaren meestal minder taboe bij het volgen van cursussen om hun taalvaardigheden te versterken, dus hen benaderen we rechtstreeks met overzichtelijke informatie over waar ze terecht kunnen.

3.1.10. Implementeren initiatief Taalschatten

Te veel ouders zijn zich er nog niet of onvoldoende van bewust dat zij cruciaal zijn voor de verwerving en ontwikkeling van taal van hun kind.

In de eerste levensjaren van kinderen bereiken we ouders over het algemeen goed. Elke jonge (aanstaande) ouder komt in aanraking met diverse spelers rond het kind. Van verloskundige tot consultatie-consulent, van huisarts tot toekomstige schooldirecteur, van oppas tot muziekleraar. Hiermee ligt de missie van Taalschatten binnen handbereik. Met een structurele aanpak, het zogenaamde groeiplan, zorgen we er met ketenpartners voor dat alle kinderen in Asten, op het juiste taalniveau aan de basisschool beginnen. De structurele aanpak start bij de eerste 1.000 dagen van een kind en loopt door naar de basisschool.

3.1.11. Lokale educatieve agenda 2024-2027

In de gemeente Asten werken de schoolbesturen voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs, de kinderopvangorganisaties en de gemeente samen. Samen staan we ervoor dat alle kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 18 jaar in Asten mee moeten kunnen doen, ongeacht waar ze in Asten wonen en over welke talenten ze beschikken. Omdat we met elkaar ervoor kunnen zorgen dat alle kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 18 jaar in Asten een goede basis krijgen aangeboden voor optimale ontwikkelingskansen, maar ook dat ze ondersteund worden als het even niet zo gemakkelijk gaat. Dit doen we door uitvoering te geven aan de Lokale Educatieve Agenda 2024-2027.

3.1.12. Lokale coalitie kansrijke start Asten

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. We willen zoveel mogelijk kinderen in Asten een kansrijke start geven. Daarom is de samenwerking tussen organisaties die een rol spelen bij de eerste 1.000 dagen van een kind van groot belang. Samen streven we naar de best mogelijke start voor elke zwangere, elk kind en elk gezin door middel van een sluitende ketenaanpak rondom de eerste 1.000 dagen, van preconceptie tot 2 jaar.

In 2026 richten we ons op:

- Doorontwikkeling lokale coalitie kansrijke start Asten-Someren;
- Verder versterken van de samenwerking tussen de partners van de lokale coalitie Asten-Someren d.m.v. het organiseren van 2 netwerkbijeenkomsten;
- Implementeren interventies gericht op preventief maatwerk (opvoed)ondersteuning aan kwetsbare ouders;
- Het geven van voorlichting aan jongeren.

3.1.13. Revitalisatie Sportpark Heusden

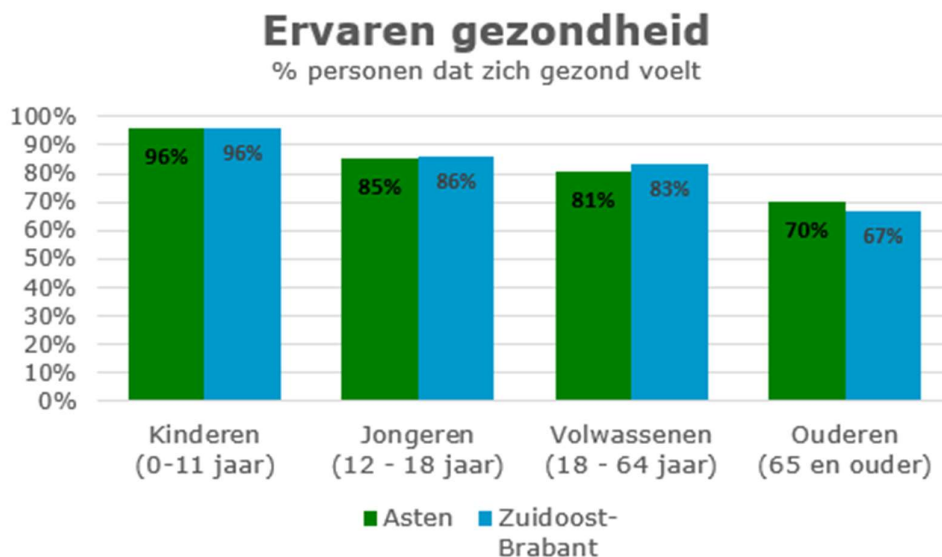
We werken verder aan de realisatie van het plan voor modernisering van Sportpark Heusden, dat we samen met de gebruikers hebben opgesteld. In 2026 werken we aan realisatie van dit plan.

3.1.14. Implementeren afspraken zorgcomplexiteit jonge kind in de voorschoolse periode

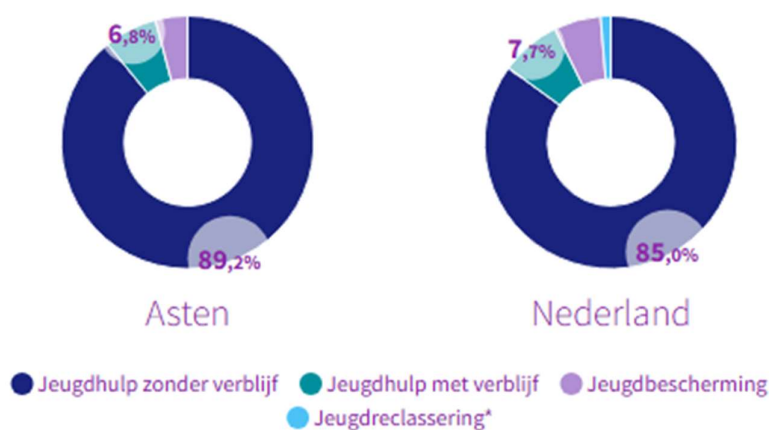
Er zijn signalen vanuit de voorscholen, gezins- en jongerencoaches en jeugdgezondheidszorg dat de zorgbehoefte van het aantal kinderen in de voorschool toeneemt. De gemeente heeft het initiatief genomen om samen met de ketenpartners afspraken te maken hoe we deze kinderen het beste kunnen ondersteunen zodat ze een goede start kunnen maken op de basisschool. Hierbij zullen ook de landelijke ontwikkelingen worden meegenomen. De afspraken zullen verder worden uitgewerkt en in 2026 worden geïmplementeerd.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Grip houden op zorg(kosten) en kwaliteit van zorg.	Continu
2. Grip houden op zorgkosten	Continu
3. Onderzoeken welke ondersteuning we als gemeente bieden (normaliseren).	2023-2026
4. Actief ondersteunen en faciliteren vrijwilligers en mantelzorgers.	Continu
5. Preventieve projecten voor ouderen, project dementievriendelijke gemeenten en projecten waarin jong en oud met elkaar worden verbonden.	2023-2026
6. Sociale en/of psychische problemen bij jongeren: • Samenhangend programma van (preventieve) projecten uitvoeren waaronder de uitvoering van alcohol- en drugsbeleid; • Project STORM.	2023-2026 2022-2026

7. Werken met ervaringsdeskundigen.	Continu
8. Meer aandacht geven aan gezond sport(beleid), verenigingsleven en cultuur.	2023-2026
9. Het bevorderen van taalontwikkeling en het terugdringen van laaggeletterdheid.	2023-2026
10. Implementeren initiatief Taalschatten.	2026
11. Uitvoering geven aan de 'Lokale educatieve agenda 2024-2027'.	2024-2027
12. Lokale coalitie kansrijke start • Doorontwikkeling lokale coalitie kansrijke start Asten-Someren; • Verder versterken van de samenwerking tussen de partners van de lokale coalitie Asten-Someren d.m.v. het organiseren van 2 netwerkbijeenkomsten; • Implementeren interventies gericht op preventief maatwerk (opvoed)ondersteuning aan kwetsbare ouders.	2024-2026
13. Revitalisatie sportpark Heusden.	2025-2026
14. Implementeren afspraken zorgcomplexiteit jonge kind in de voorschoolse periode.	2026

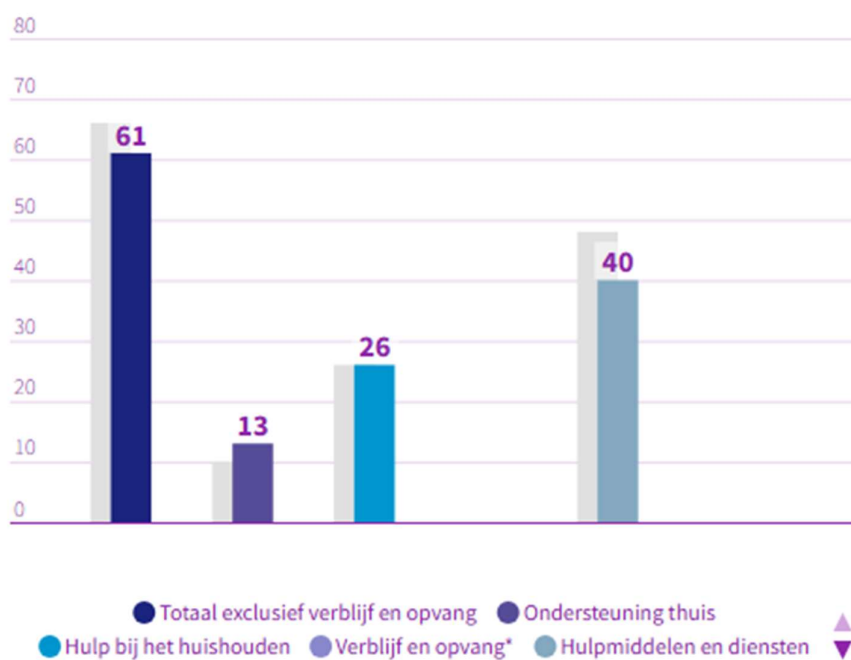
Jongeren met jeugdzorg naar soort

CBS | tweede halfjaar 2024

Unieke cliënten per Wmo-categorie

Asten, aantal per 1.000 inwoners

CBS GMSD Wmo | tweede halfjaar 2024

Bruisende en aantrekkelijke kernen

Vitale kernen

Wat willen we bereiken?

Van Asten, Heusden en Ommel willen wij nog aantrekkelijkere kernen maken voor (jonge) gezinnen om zich hier te vestigen. Op die manier zijn bijvoorbeeld het verenigingsleven, de lokale middenstand en de scholen het beste geholpen en gloort er een mooiere toekomst voor iedereen. Dat betekent investeringen doen in de centra, in de uitstraling en in belangrijke voorzieningen zoals scholen en de verkeersveiligheid.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Beleidsplan Sociaal Domein gemeente Asten 2022-2027;
- Bestuursopdracht binnensport Asten.

Activiteiten

3.2.1. Visie Ommel 1.000+ uitvoeren

De integrale visie Ommel 1000+ is in uitvoering en hier gaan wij volop mee verder. Ommel 1.000+ moet de komende jaren voortdurend leiden tot concrete besluiten over extra woningbouw en bijbehorende investeringen gericht op de vitaliteit van het dorp.

3.2.2. Binnensport Asten

Sport- en zwembadcomplex de Schop en de gymzaal aan de Schoolstraat zijn verouderd. We realiseren een passende binnensportaccommodatie inclusief overdekt zwembad in de kern Asten die weer minimaal 40 jaar meegaat. Er is gestart met een bestuursopdracht en inmiddels is fase 1 (het vooronderzoek) afgerond. In fase 2, locatie- en scenariokeuze, zijn we ver gevorderd. Besluitvorming wordt verwacht in november 2025. Afhankelijk van besluitvorming wordt bekend wanneer fase 3, realisatie, start.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Visie Ommel 1000+ uitvoeren.	2023-2033
2. Binnensport Asten: Fase 1: Vooronderzoek; Fase 2: Locatie- en scenariokeuze; Fase 3: Realisatie.	2024 2024-2025 Nog niet bekend

Veilige buurt en thuis

Veilig thuis

Wat willen we bereiken?

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en thuis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Asten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Een betrouwbare overheid zorgt voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers. Wij vinden het dan ook essentieel om veiligheid te garanderen in onze dorpen en blijven een beroep doen op ieders eigen verantwoordelijkheid als het gaat om preventie. Wij stimuleren bijvoorbeeld het gebruik van de buurtapps. De politie (wijkagent) en de Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) zijn zichtbaar op straat.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Beleidsplan Sociaal Domein gemeente Asten 2022-2027.

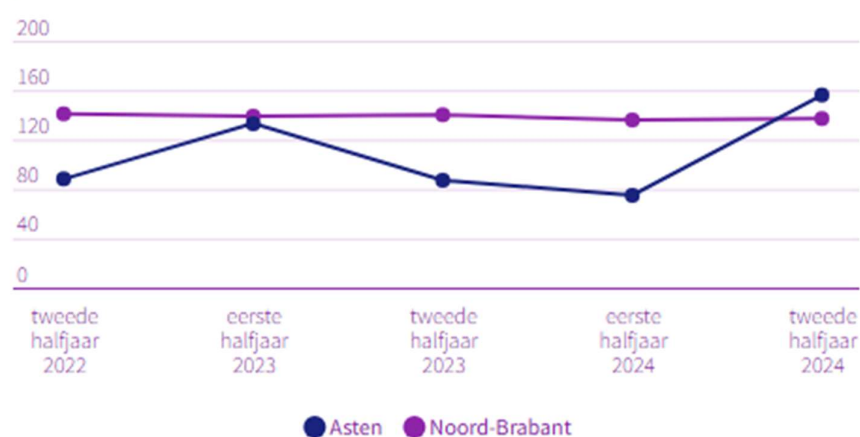
Activiteiten

3.3.1. Voorkomen van huiselijk geweld en (kinder-)mishandeling.

Wij hebben aandacht voor veiligheid 'achter de voordeur'. Samen met de betrokken instanties en organisaties willen wij huiselijk geweld en (kinder-)mishandeling zoveel mogelijk voorkomen. We geven uitvoering aan het in 2022 opgestelde borgings- en implementatieplan. Zo zijn er binnen het sociaal team Asten (STA) inmiddels twee personen benoemd en opgeleid als aandachtsfunctionarissen 'huiselijk geweld en (kinder)mishandeling'. In 2026 wordt er aandacht gegeven aan de verdere doorontwikkeling van deze rol binnen het sociaal team Asten en in verbinding met onze samenwerkingspartners.

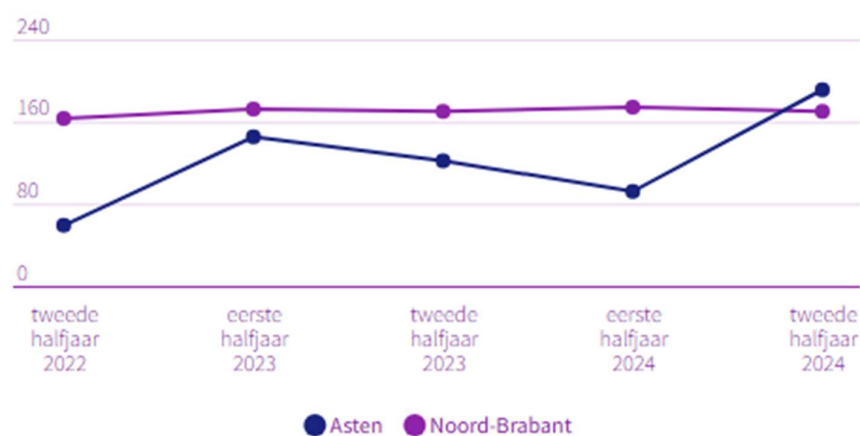
Activiteit	Planning (jaartal)
1. Voorkomen van huiselijk geweld en (kinder-)mishandeling	Continu

Veilig Thuis-meldingen (ex-)partnergeweld per 100.000 inwoners

CBS | tweede halfjaar 2022 - tweede halfjaar 2024

Veilig Thuis-meldingen kindermishandeling per 100.000 inwoners

CBS | tweede halfjaar 2022 - tweede halfjaar 2024

Wat mag het kosten?

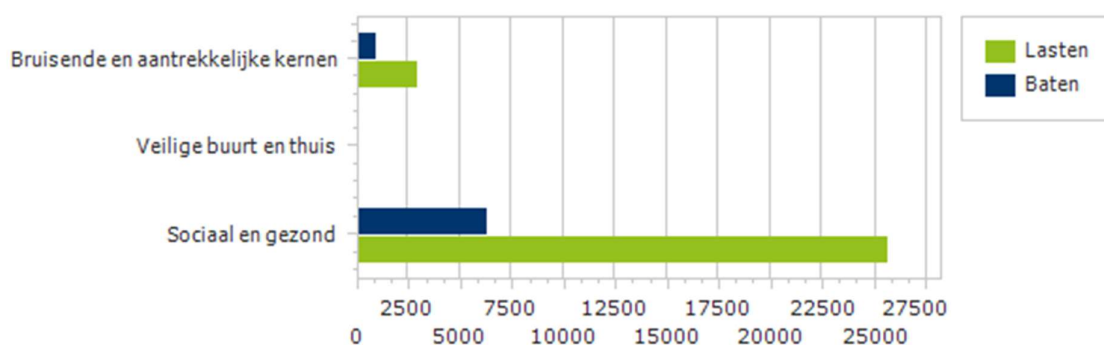
Onderstaande tabel geeft inzicht in de totale baten en lasten van dit programma.

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
<i>bedragen x € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-27.568	-27.545	-28.725	-28.519	-28.660	-28.760
Bruisende en aantrekkelijke kernen	-2.655	-2.926	-2.950	-2.841	-2.841	-2.844
Vitale kernen	-2.655	-2.926	-2.950	-2.841	-2.841	-2.844
Veilige buurt en thuis	-91	-105	-114	-114	-114	-114
Veilig thuis	-91	-105	-114	-114	-114	-114
Sociaal en gezond	-24.821	-24.514	-25.661	-25.564	-25.705	-25.802
Gezondheid, Sport en Cultuur	-3.708	-3.570	-3.663	-3.609	-3.609	-3.609
Participatie	-8.540	-7.561	-7.632	-7.628	-7.547	-7.391
WMO en Jeugd	-11.402	-12.111	-13.112	-13.115	-13.336	-13.589
Welzijn, Vrijwilligerswerk en Mantelzorg	-1.171	-1.272	-1.255	-1.213	-1.213	-1.213
Baten	10.599	7.155	7.284	7.352	7.212	7.005
Bruisende en aantrekkelijke kernen	898	927	946	946	946	946
Vitale kernen	898	927	946	946	946	946
Sociaal en gezond	9.701	6.228	6.338	6.406	6.266	6.059
Gezondheid, Sport en Cultuur	1.140	739	760	780	780	780
Participatie	7.201	5.047	5.133	5.085	4.945	4.739
WMO en Jeugd	1.359	440	444	540	540	540
Welzijn, Vrijwilligerswerk en Mantelzorg	0	1	1	1	1	1
Saldo van baten en lasten	-16.969	-20.390	-21.441	-21.167	-21.448	-21.754
Resultaat	-16.969	-20.390	-21.441	-21.167	-21.448	-21.754

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2025 naar de nieuwe stand in de Begroting 2026 weer.

	Begroting	Meerjarenbegroting		
<i>bedragen x € 1.000</i>	2026	2027	2028	2029
Meerjarenbegroting 2025-2028	-19.987	-20.108	-20.387	-20.643
Kadernota	-405	292	302	251
Saldo na Kadernota	-20.393	-19.816	-20.085	-20.392
Meerjarenbegroting 2026-2029	-1.049	-1.351	-1.363	-1.363
Meerjarenbegroting 2026-2029	-21.441	-21.167	-21.448	-21.754

2026

Investerings programma

Kredieten	Begroting (x € 1.000)				
Ambitie / activiteit	t/m 2025	2026	2027	2028	2029
3.1 Sociaal en gezond					
9. Groeiplan taalontwikkeling	10				
13. Revitalisatie sportpark Heusden	451				
Totaal	461	0	0	0	0
Kredieten	Begroting (x € 1.000)				
Ambitie / activiteit	t/m 2025	2026	2027	2028	2029
3.2 Bruisende en aantrekkelijke kernen					
2. Visie binnensport Asten (vooronderzoek)	165	90			
2. Instandhouding De Schop	200				
Totaal	365	90	0	0	0

4 Financiën, Control en Economie

Visie

We zijn een aantrekkelijke woon-, werk- en verblijfsgemeente. We stimuleren en faciliteren economische initiatieven en bieden naar vermogen vestigingsmogelijkheden voor onze bestaande en nieuwe bedrijven. We zorgen voor een goed ondernemersklimaat en een levendig en economisch vitaal centrum van Asten.

We geven ondernemers de ruimte die kwaliteit aan onze gemeente toevoegen en bijdragen aan het behalen van de opgaven zoals opgenomen in onze Toekomstagenda Asten 2030.

We voeren een actief recreatiebeleid waarbij we flexibel meedenken met onze inwoners en ondernemers en ons richten op de (lokale) recreatiebehoefte. Het moet bijdragen aan meer overnachtingen en meer bestedingen door toeristen en dagrecreanten.

We willen financieel gezond blijven. Dit betekent een reële en structureel sluitende meerjarenbegroting. We blijven primair kritisch op de uitgaven en op de inkomsten, om onnodige lastenverzwaringen te voorkomen. We monitoren daarbij ook uitdrukkelijk de landelijke en Rijksontwikkelingen op financieel gebied.

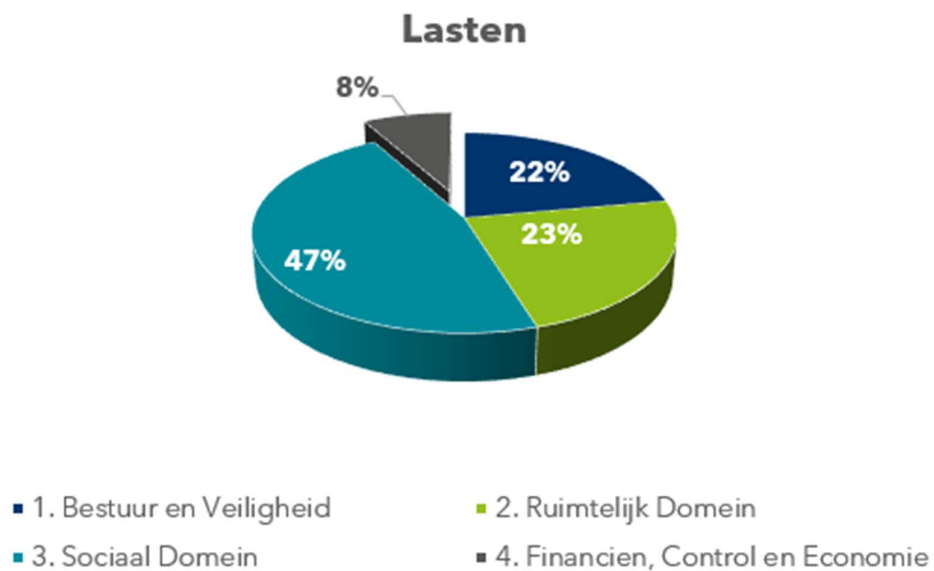
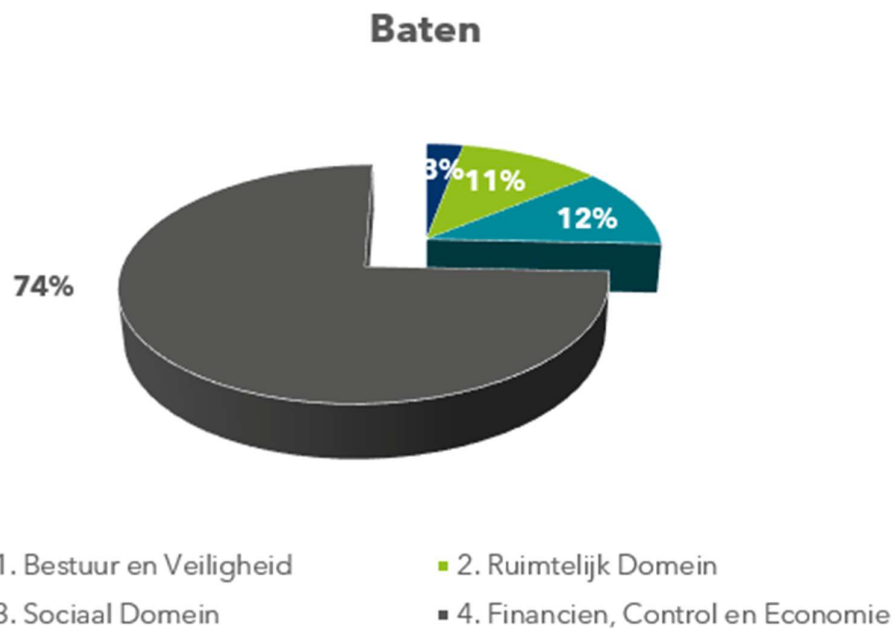
Samen met onderwijs en bedrijfsleven sturen we vanuit het Regionaal arbeidsmarktplan Helmond-De Peel 2023-2027 op een duurzame en gebalanceerde arbeidsmarkt als randvoorwaarde voor brede welvaartsgroei in de regio. Onze gezamenlijke ambities voor de middellange termijn zijn: een inclusieve arbeidsmarkt, een leven lang ontwikkelen, aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, het aantrekken van talent, het versterken van human capital van werkgevers en meer integrale en ontschotte dienstverlening.

Portefeuillehouder

Wethouder L. van de Moosdijk

Wethouder J. Spoor (Arbeidsmarktregio, Museum)

Baten en lasten van het programma

Sterke lokale economie en mobiliteit

Wat willen we bereiken?

In 2026 blijven we inzetten op het versterken van de lokale economie. We hebben vertrouwen in de kracht van onze ondernemers en blijven werken aan een ondernemingsvriendelijk klimaat. Daarbij faciliteren we waar mogelijk, hanteren we alleen noodzakelijke regels en investeren we in een goede relatie met het bedrijfsleven. We denken actief mee met het midden- en kleinbedrijf als banenmotor van onze gemeente en stimuleren lokaal inkopen waar dat kan.

Samen met ondernemers en onderwijsinstellingen werken we aan een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, zowel lokaal als binnen de Peelregio en Brainport. Dit draagt bij aan een toekomstbestendige economie en het behoud van talent in de regio.

Een bereikbaar en veilig verkeersnetwerk blijft essentieel voor inwoners, bezoekers en bedrijven. In 2026 geven we uitvoering aan het geactualiseerde Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP), met aandacht voor verkeersveiligheid, gedragsverandering, openbaar vervoer en infrastructuur. We investeren in verkeerseducatie en verbeteren de lokale infrastructuur, passend bij de groeiende mobiliteitsvraag in een economisch sterke regio.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Actueel Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan Asten (GVVP Asten);
- Nationale agenda Laadinfrastructuur;
- Strategisch plan verkeersveiligheid 2030;
- Programma Centrumontwikkeling - Toekomstbeeld 2040;
- Economische Agenda De Peel 2022-2027 "De Peel maakt het!";
- Visie Bedrijventerreinen 2009-2023.

Activiteiten

4.1.1. Nieuw lokaal bedrijventerrein

We zorgen voor voldoende en passende huisvestingsmogelijkheden voor onze bedrijven op nieuwe en bestaande bedrijventerreinen.

4.1.2. Nieuw regionaal bedrijventerrein

We zetten ons in voor de realisatie van een nieuw regionaal bedrijventerrein buiten onze gemeentegrenzen, maar zo dicht mogelijk in de buurt van Asten. We gaan met de betrokken partners een besluit nemen over deelname aan de gemeenschappelijke regeling en ontwikkeling van Regionaal Bedrijventerrein Brainport-Oost.

4.1.3. Opstellen nieuw gemeentelijk verkeers- en vervoersplan

In 2026 geven we uitvoering aan het geactualiseerde Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP). Dit plan vormt de basis voor investeringen in verkeersveiligheid, bereikbaarheid en duurzame mobiliteit in Asten. Samen met inwoners en ondernemers werken we aan een toekomstbestendig mobiliteitsnetwerk dat aansluit bij de ruimtelijke en economische ontwikkelingen in onze gemeente en onze regio.

4.1.4. Realiseren goede en veilige fietsverbinding tussen Asten en Bedrijventerrein Zuidoost Brabant in Helmond

In 2026 werken we samen met gemeente Helmond aan een besteksgereed ontwerp voor de fietsverbinding tussen Asten, het Bedrijventerrein Zuidoost-Brabant en station Helmond. Dit project draagt bij aan een veilige en duurzame bereikbaarheid binnen de regio. De realisatie start daarna, met als doel oplevering vóór 2030 om in aanmerking te komen voor de regionale subsidie uit de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant.

4.1.5. Bijdrage mobiliteitsmaatregelen Schaalsprong Brainport

We geven uitvoering aan de motie 'Regionale bekostigingssystematiek schaalsprong Brainport' en spannen ons extra in om investeringen van Rijk, Provincie en Regio in mobiliteitsmaatregelen voor onze gemeente en dit deel van de regio, opgenomen te krijgen in het regionale Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket (MMMP).

4.1.6. Oplossing verkeersknooppunt A67-N279, verbreding A67 en N279 Asten-Veghel

We geven uitvoering aan de aangenomen motie 'Noodzaak verbreding A67' en dragen de noodzaak van de uitbreiding van de A67 uit in regionaal verband. Tevens maken wij ons hard voor een structurele oplossing voor het verkeersknooppunt A67-N279 en een verbreding van de N279 tussen Asten en Veghel.

4.1.7. Ontsluiting Biesvelden I (Koestraat / Mispel)

We werken aan de nieuwe hoofdontsluitingsweg voor de woningbouwontwikkeling van Biesvelden I (via Loverbosch III). Hiervoor wordt een nieuwe verbindingsweg gerealiseerd richting bedrijventerrein Florapark. Hierdoor kan een deel van de Koestraat afgesloten worden, terwijl die wel open blijft voor fietsers en landbouwvoertuigen.

4.1.8. Fietsrondje Groote Peel

We gaan er voor zorgen dat het 2e tracé van het fietsrondje Groote Peel zo spoedig als mogelijk wordt gerealiseerd. We zijn hierbij sterk afhankelijk van provincie en waterschap.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Nieuw lokaal bedrijventerrein ontwikkelen	2024-2028
2. Nieuw regionaal bedrijventerrein ontwikkelen	2024-2028
3. Uitvoering geven aan nieuw gemeentelijk verkeers- en vervoersplan	2026-2036
4. Realiseren goede en veilige fietsverbinding tussen Asten en Bedrijventerrein Zuidoost Brabant in Helmond	2026
5. Bijdrage mobiliteitsmaatregelen Schaalsprong Brainport	2023-2032
6. Oplossing verkeersknooppunt A67-N279	2026-2030
7. Ontsluiting Biesvelden I (Koestraat / Mispel)	2026-2027
8. Realisatie fietsrondje Groote Peel	2026-2027

Bruisende en aantrekkelijke kernen

Centrumontwikkeling en recreatie

Wat willen we bereiken?

In 2026 blijven we investeren in levendige en aantrekkelijke kernen in Asten, Heusden en Ommel. Een aantrekkelijke leefomgeving is in de eerste plaats van waarde voor onze inwoners, maar versterkt ook het toeristisch en recreatief profiel van onze gemeente. Asten als toeristische parel in de Peel biedt volop kansen, met natuur, gastvrijheid, karakteristieke dorpen en een uitnodigend centrum als sterke troeven.

We benutten het recreatieve en toeristische potentieel van onze kernen door samen te werken met ondernemers, inwoners en partners in de regio. Tegelijkertijd zetten we ons in om leegstand tegen te gaan en ontwikkelingen te stimuleren die het winkelaanbod en de leefbaarheid versterken. Zo bouwen we aan vitale dorpen met een eigen identiteit en toekomstbestendige voorzieningen.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Programma Centrumontwikkeling - Toekomstbeeld 2040;
- Visie Toerisme en Recreatie 2025 (ter besluitvorming raad);
- Kaders Aanpak Vitalisering Recreatieve Locaties;
- Perspectief Vrijetijdseconomie De Peel 2030;
- Economische agenda De Peel 2022-2026 "De Peel maakt het!";
- Afsprakenkader Detailhandel in de Peel.

Activiteiten

4.2.1. Vaststellen Programma Centrumontwikkeling en deze concretiseren in een Uitvoeringsagenda

We werken het Programma Centrumontwikkeling - Toekomstbeeld 2040 uit in een uitvoeringsagenda waarin duidelijk naar voren komt wat er op de korte, middellange en lange termijn moet gebeuren om het centrum van Asten leefbaar, aantrekkelijk en (economisch) vitaal te houden.

4.2.3. Uitvoering geven aan Visie Toerisme en Recreatie 2025

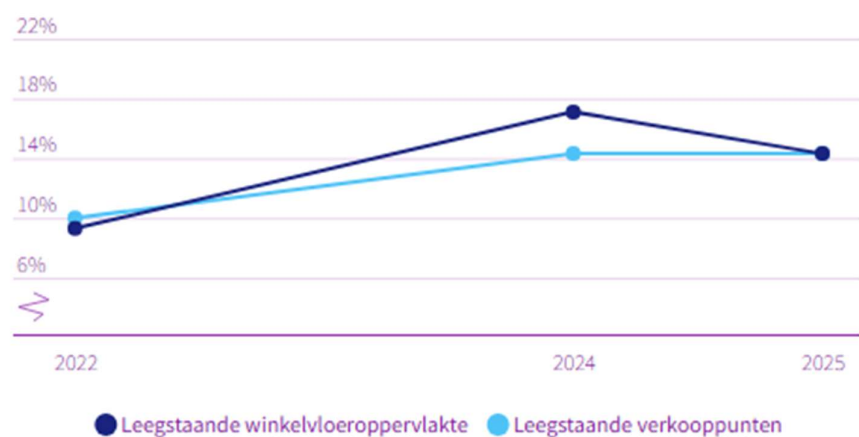
We geven uitvoering aan de (nog vast te stellen) nieuwe Visie Toerisme en Recreatie 2025. Samen met recreatieve sector, de cultuursector en ondernemers werken we aan een aantrekkelijk en gastvrije gemeente Asten met oog voor duurzaamheid, identiteit en regionale samenwerking.

4.2.4. Doorontwikkeling Museum Klok & Peel

Het museumbestuur heeft een toekomstplan opgesteld, gericht op een duurzaam en toekomstbestendig museum met een groei naar 70.000 bezoekers per jaar. De gemeente neemt hierin geen financiële verantwoordelijkheid op zich, maar blijft meedenken vanuit haar rol als partner in lokale- en regionale samenwerking en culturele ontwikkeling.

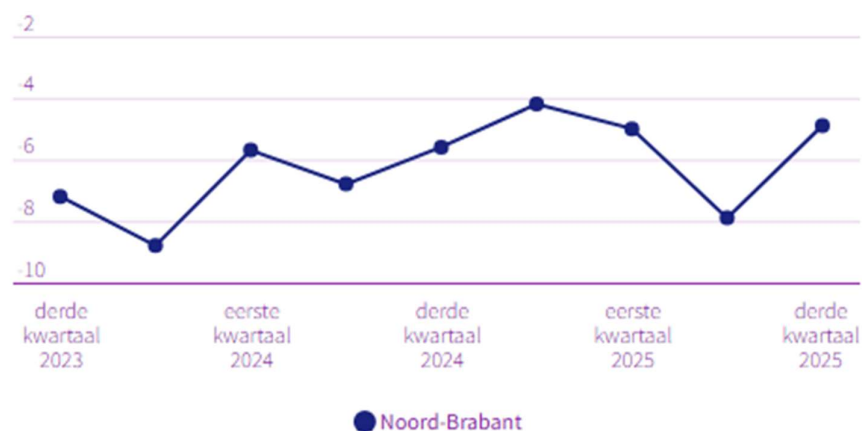
Activiteit	Planning (jaartal)
1. Opstellen uitvoeringsagenda Programma Centrumontwikkeling	2026
2. Uitvoering geven aan de Visie Toerisme en Recreatie 2025	2026-2030
3. Doorontwikkeling Museum Klok & Peel	2026-2030

Leegstand Asten

Locatus | 2022 - 2025

Ondernemersvertrouwen index

CBS | 3e kwartaal 2023 - 3e kwartaal 2025

Veilige buurt en thuis

Aanpak cybercriminaliteit

Wat willen we bereiken?

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en thuis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Asten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Een betrouwbare overheid zorgt voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Informatiebeveiligingsbeleid -en uitvoeringsplan;
- Informatiebeleid.
- Privacybeleid

Activiteiten

4.3.1. Verankering preventieve aanpak cybercriminaliteit

We opereren in een wereld waar dreigingen steeds meer toenemen en aan verandering onderhevig zijn. Om privé-gegevens van inwoners en onze vitale processen te beschermen tegen cybercriminaliteit gaan we preventief te werk. Dit betekent systemen zo inrichten dat we vroegtijdig risico's signaleren en voorbereid zijn op mogelijke scenario's. Dit doen we in samenwerking met ICT-NML en andere partners.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Verankering preventieve aanpak cybercriminaliteit.	Continu

Financieel gezond

Wat willen we bereiken?

Het nationaal en internationaal financieel en economisch klimaat verandert voortdurend. De nationale en internationale politieke ontwikkelingen hebben ook lokaal hun effect. We hebben de afgelopen jaren veel economische en financiële klappen op moeten vangen. Wij zijn voor de komende jaren in grote mate afhankelijk van de duidelijkheid vanuit het Rijk over de aanvullende maatregelen die zij gaan nemen.

Wij willen immers een structurele gezonde en solide gemeentelijke financiële huishouding. Daarom is het proces *Asten in balans* doorlopen en heeft de raad bij de Kadernota 2026 een pakket aan draaiknoppen vastgesteld om de begroting in Asten weer duurzaam in balans te krijgen. De komende jaren gaan we met *Balans in uitvoering* deze draaiknoppen realiseren. Kortom, wij investeren gedurfd, doen dat op grond van een solide basis en met een pakket aan draaiknoppen om de begroting duurzaam weer op orde te brengen. Niet alleen voor deze bestuursperiode, maar met het oog op de toekomst.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Opleverdocument Asten in balans 2025;
- Financiële verordening 2025;
- Verordening controle financiële beheer en organisatie gemeente Asten 2023;
- Treasurystatuut 2025;
- Nota verbonden partijen.

Activiteiten

4.4.1. Transparante en goed leesbare begroting

Wij zorgen voor een begroting die transparant is en goed leesbaar.

4.4.2. Lokale lasten zo laag mogelijk

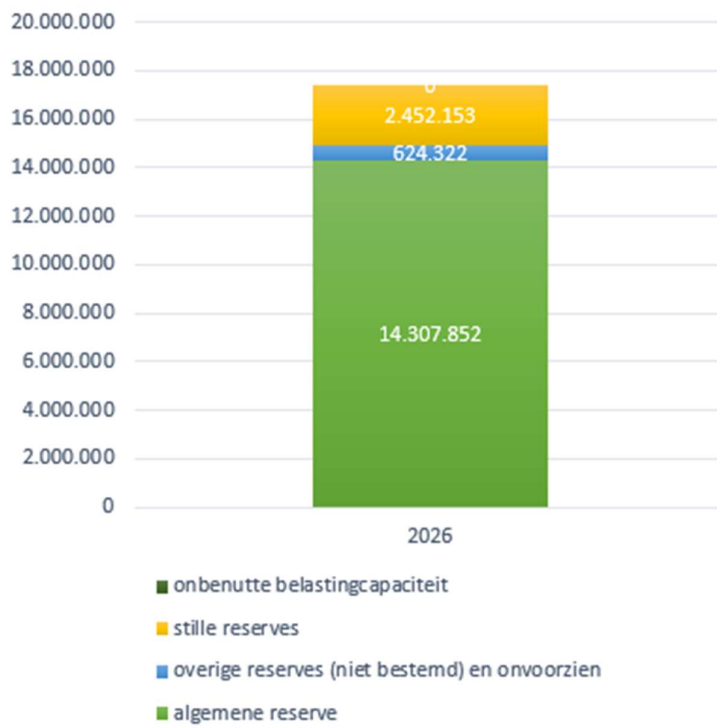
Ons beleidsprincipe is dat we de lokale lasten zo laag mogelijk houden en niet harder laten stijgen dan de inflatie. Waar mogelijk draaien we eerdere lastenverhoging terug. Bij de Kadernota 2026-Asten in Balans is de voorgestelde OZB verhoging van 25% verlaagd naar 17,5%.

4.4.3. Tegemoetkoming verenigingen (OZB kosten op niveau particulier)

Verenigingen gaan OZB betalen zoals een particulier, dit betekent voor hen een lastenverlaging. Hiervoor dient een subsidieregeling opgesteld te worden. In de Kadernota 2026 is dit financieel doorvertaald. De regeling wordt opgesteld met een beoogde ingangsdatum in het jaar 2026.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Transparante en goed leesbare begroting.	2023-2026
2. Lokale lasten zo laag mogelijk.	2023-2026
3. Tegemoetkoming verenigingen (OZB kosten op niveau particulier)	2026

Weerstandcapaciteit

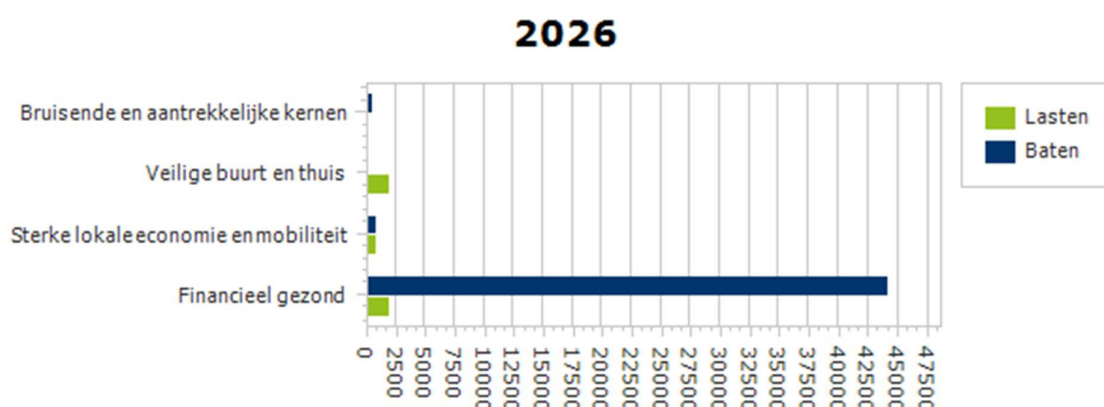
Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de totale baten en lasten van dit programma.

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
<i>bedragen x € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-7.691	-4.825	-3.723	-3.777	-3.829	-3.743
Bruisende en aantrekkelijke kernen	-241	-129	-131	-131	-131	-131
Centrumontwikkeling en Recreatie	-241	-129	-131	-131	-131	-131
Veilige buurt en thuis	-1.817	-1.935	-2.033	-2.067	-2.082	-1.954
Informatie en Automatisering	-1.817	-1.935	-2.033	-2.067	-2.082	-1.954
Sterke lokale economie en mobiliteit	-4.299	-860	-845	-810	-806	-806
Economische zaken	-4.140	-738	-737	-687	-682	-682
Mobiliteit	-159	-121	-124	-124	-124	-124
Financieel gezond	-1.335	-1.901	-713	-768	-810	-852
Financiën en Control	-1.335	-1.901	-713	-768	-810	-852
Baten	42.548	41.780	43.869	43.069	42.307	42.899
Bruisende en aantrekkelijke kernen	253	507	570	570	570	570
Centrumontwikkeling en Recreatie	253	507	570	570	570	570
Veilige buurt en thuis	11	9	9	9	9	9
Informatie en Automatisering	11	9	9	9	9	9
Sterke lokale economie en mobiliteit	4.011	676	692	633	383	383
Economische zaken	3.977	656	870	613	362	362
Mobiliteit	34	21	21	21	21	21
Financieel gezond	38.273	40.587	42.598	41.857	41.345	41.937
Financiën en Control	38.273	40.587	42.598	41.857	41.345	41.937
Saldo van baten en lasten	34.857	36.954	40.146	39.292	38.477	39.156
Stortingen in reserves	-2.696	-4.800	-987	-282	-29	-28
Onttrekkingen aan reserves	5.085	8.229	1.655	411	409	354
Mutaties reserves	2.389	3.429	668	129	379	326
Resultaat	37.246	40.383	40.814	39.421	38.857	39.482

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2025 naar de nieuwe stand in de Begroting 2026 weer.

bedragen x € 1.000	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Meerjarenbegroting 2025-2028	38.461	38.500	38.774	39.066
Kadernota	23	-616	-909	-877
Saldo na Kadernota	38.484	37.884	37.865	38.189
Meerjarenbegroting 2026-2029	2.331	1.537	992	1.293
Meerjarenbegroting 2026-2029	40.814	39.421	38.857	39.482

Investeringsprogramma

Kredieten	Begroting (x € 1.000)				
Ambitie / activiteit	t/m 2025	2026	2027	2028	2029
4.1 Sterke lokale economie en mobiliteit					
2. Nieuw regionaal bedrijventerrein De Peel	300				
3. Opstellen nieuw gemeentelijk verkeers- en vervoersplan	50				
4. Fietsverbinding BZOB	50	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
5. Bijdrage mobiliteitsmaatregelen Schaalsprong Brainport	853				
Totaal	1.253	0	0	0	0
Kredieten	Begroting (x € 1.000)				
Ambitie / activiteit	t/m 2025	2026	2027	2028	2029
4.2 Bruisende en aantrekkelijke kernen					
2. Toeristisch-recreatieve ontwikkelingen	75				
Totaal	75	0	0	0	0

Paragrafen

1. Lokale heffingen

De lokale heffingen en belastingen

De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in de door de gemeente Asten geheven heffingen (belastingen en retributies). De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke inkomsten. Het (tarieven)beleid voor de lokale heffingen is vastgelegd in de diverse verordeningen die jaarlijkse geactualiseerd worden. Meer algemene informatie over alle lokale heffingen is terug te vinden via de site van de gemeente [Gemeentelijke belastingen en WOZ - Gemeente Asten](#)

De gemeentelijke heffingen zijn te onderscheiden in drie typen:

1. Algemene belastingen

De opbrengsten uit algemene belastingen komen ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten ingezet worden voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen. De algemene belastingen in Asten zijn de onroerendezaakbelasting, toeristenbelasting en reclamebelasting.

2. Bestemmingsbelastingen

Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten bestemd zijn voor specifieke taken of voorzieningen met een algemeen belang. Voor deze belastingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor deze taak of voorziening maakt (maximaal kostendekkend). De bestemmingsbelastingen in Asten zijn de rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting.

Het uitgangspunt in Asten is dat de hondenbelasting slechts wordt ingezet voor kosten die samenhangen met het verminderen van overlast (budgettair neutraal). Deze belasting kan dus worden beschouwd als een bestemmingsbelasting.

3. Retributies (rechten en leges)

Retributies worden geheven van inwoners aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent. De belangrijkste retributies zijn de leges; vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst zoals het aanvragen van een paspoort of vergunning. Ook deze retributies mogen net als bestemmingsbelastingen niet meer dan kostendekkend zijn.

De heffing van de algemene belastingen en bestemmingsbelastingen wordt uitgevoerd door de Belasting Samenwerking Oost-Brabant (BSOB). De gemeentelijke belastingen die door de BSOB worden opgelegd zijn de onroerendezaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, hondenbelasting en de reclamebelasting.

Kwijtscheldingsbeleid

Ter bestrijding van armoede voert de gemeente Asten een actief kwijtscheldingsbeleid. Wanneer een inwoner op grond van een laag inkomen de gemeentelijke belastingen moeilijk kan betalen, kan een verzoek om kwijtschelding ingediend worden.

Voorbeelden van inwoners die voor kwijtschelding in aanmerking komen, zijn huishoudens die uitsluitend zijn aangewezen op een bijstandsuitkering of AOW-uitkering en zonder enig vermogen.

Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor onroerendezaakbelasting, rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een maximaal aantal ledigingen.

Meer informatie over de procedure en regels rondom kwijtschelding is te vinden via de website van de gemeente [Kwijtschelding gemeentelijke belastingen - Gemeente Asten](#)

Overzicht lokale heffingen

Tarieven 2026

Tarieven**	Werkelijk 2025	Begroting 2026
Onroerendezaakbelasting - OZB (in procenten van de WOZ-waarde)		
- Eigenaar woning	0,1052%	0,1269%
- Eigenaar niet-woning	0,2920%	0,3522%
- Gebruiker niet-woning	0,2433%	0,2934%
- Gemiddelde waarde woning	€ 422.237	€ 422.237
Rioolheffing (per aangesloten perceel)		
- Eigenaar	€ 369,24	€ 380,69
- Kwart tarief	€ 92,31	€ 95,17
- Gebruiker (per volle 500 m3 afgevoerd afvalwater >500 m3 en <15.000 m3)	€ 235,27	€ 242,56
- Gebruiker (per volle 500 m3 afgevoerd afvalwater >15.000 m3)	€ 118,23	€ 121,90
Afvalstoffenheffing (Diftar)		
- Vastrecht	€ 68,42	€ 82,68
- Lediging 140 liter container rest	€ 13,42	€ 13,86
- Lediging 140 liter container GFT	€ 4,47	€ 4,62
- Lediging 40 liter container rest	€ 7,27	€ 7,51
- Lediging 25 liter container GFT	€ 2,24	€ 2,31
Leges (diverse tarieven)		
- Paspoort vanaf 18 jaar	€ 90,14	€ 92,93
- Identiteitskaart vanaf 18 jaar	€ 81,49	€ 84,02
- Rijbewijs	€ 54,93	€ 56,63
- Omgevingsvergunning van € 250.000,= bouwkosten	€ 5.544,31	€ 5.716,18
Toeristenbelasting (per persoon, per overnachting)		
- Hotel	€ 2,34	€ 2,65
- Bed & Breakfast en daaraan gelijk gestelde accommodaties	€ 2,34	€ 2,65
- Overige accommodaties (camping 's)	€ 1,82	€ 2,06

Hondenbelasting		
- Voor de 1e hond	€ 70,32	€ 72,01
- Voor de 2e hond	€ 90,48	€ 92,95
- Voor de 3e en volgende hond	€ 120,24	€ 123,45
- "Kenneltarief"	€ 165,48	€ 165,59
- Vast bedrag per vestiging	€ 400	€ 412,40
- Bij WOZ-waarde > € 139.000,-, vermeerderd met het tarief per € 1.000 waarde tot een maximum van € 650,-	€ 1,34	€ 1,38

** De definitieve tarieven 2026 worden door de raad in december 2025 vastgesteld bij de besluitvorming over de verschillende verordeningen.

Wijziging tarieven t.o.v. werkelijk 2025

Alle tarieven van de lokale heffingen worden ten opzichte van 2025 geïndexeerd met 3,1% voor het gestegen loon- en prijsniveau (inflatiecorrectie).

Nadere toelichting en eventuele uitzonderingen worden hieronder per heffingssoort beschreven:

- Onroerendezaakbelasting

De onroerendezaakbelasting (OZB) wordt in 2026 verhoogd met de inflatiecorrectie van 3,1% plus 17,5%.

- Rioolheffing

Het Gemeentelijk Rioleringsplan Asten 2021-2025 (GRP) is vastgesteld. De tarieven voor de rioolheffing werden conform het GRP voor de jaren 2021 tot en met 2025 verhoogd met 5,9%. De verhoging voor 2026 is de inflatiecorrectie van 3,1%. De gebruikerstarieven voor grootverbruikers (bijv. agrarische bedrijven) worden ook verhoogd met de inflatiecorrectie.

- Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing hebben als uitgangspunt 100% kostendeckendheid.

Voor de begroting 2026 zijn de variabele tarieven voor zowel de GFT-containers als voor de restcontainers verhoogd met de index. Het vastrecht stijgt in 2026 ook doordat de kosten stijgen.

- Leges

De tarieven voor paspoorten, rijbewijzen en andere uittreksels worden bij wettelijke regeling vastgesteld, maar zijn ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet bekend. In het bovenstaande tarief is uitgegaan van de tarieven van 2025 verhoogd met de inflatiecorrectie. De leges voor omgevingsvergunningen worden jaarlijks verhoogd met de inflatiecorrectie.

- Verblijfsbelasting

De tarieven van de toeristenbelasting voor hotels, B&B's en campings worden in 2026 geïndexeerd.

- Hondenbelasting

De tarieven van de hondenbelasting zijn licht gestegen, doordat het aantal lasten voor de gemeente zijn gestegen. Door het tarief voor deze belasting te verhogen blijft deze volledig kostendekkend.

- Reclamebelasting

Het minimale tarief voor de reclamebelasting is € 400,= en het variabele deel is € 1,38 op basis van de totaal op te brengen reclamebelasting.

Opbrengsten

Lokale heffingen en belastingen	Werkelijk 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026
Afvalstoffenheffing	1.065.758	1.138.551	1.356.830
Hondenbelasting	99.213	98.165	101.942
Leges burgerzaken	385.076	224.646	244.646
Leges omgevingsvergunningen	986.885	983.790	1.064.190
OZB	5.389.997	5.856.478	7.039.329
Reclamebelasting	32.184	39.640	39.640
Rioolheffing	2.745.688	3.091.307	3.223.328
Verblijfsbelasting	253.422	507.390	569.615
Totaal	10.958.223	11.939.967	13.639.520

Kostendekking

Voor de bestemmingsbelastingen (rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting) en de retributies (rechten en leges) geldt dat deze niet meer dan kostendekkend mogen zijn. Voor bepaalde leges stelt het Rijk een maximumtarief vast. Hieronder wordt van de diverse lokale heffingen de kostendekking van de tarieven inzichtelijk gemaakt.

Kostendekking bestemmingsbelastingen						
Lasten taakvelden	Baten taakvelden	Overhead	BTW	Totale netto lasten	Baten: heffing	Kosten-dekking
Rioolheffing						
2.818.755	13.300	263.489	154.384	3.223.328	3.223.328	100%
Afvalstoffenheffing						
1.040.088	0	97.343	180.075	1.356.830	1.356.830	100%
Hondenbelasting						
61.229	0	36.244	4.469	101.942	101.854	100%

Kostendekking retributies (leges)						
Lasten taakvelden	Baten taakvelden	Overhead	BTW	Totale netto lasten	Baten: Leges	Kosten-dekking
Hfdst 1 Algemene dienstverlening						
212.762	0	139.032	2.554	354.348	279.204	78,8%
Hfdst 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet						
648.714	0	458.838	32.685	1.140.237	1.061.690	93,1%
Hfdst 3 Dienstverlening vallend onder de Dienstenrichtlijn en niet vallend onder hfdst 2						
117.344	0	108.657	0	226.001	25.652	11,4%

Lokale lastendruk

In dit onderdeel wordt de lokale lastendruk per woonruimte berekend (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing).

Lokale lastendruk	Werkelijk 2024	Werkelijk 2025	Begroting 2026
Gebruiker			
Afvalstoffenheffing (variabel)	87,36	93,92	97,02
Afvalstoffenheffing (vast)	68,42	65,17	82,68
Totaal gebruiker	155,78	159,09	179,70
Eigenaar			
Gemiddelde waarde woning	€ 397.758	€ 422.237	€ 422.237
Onroerendezaakbelasting (OZB)	418,04	477,13	575,51
Rioolheffing	324,35	369,24	380,69
Totaal eigenaar	742,39	846,37	956,20
Totaal lastendruk	898,17	1.005,46	1.135,90

- Bij de berekening van het variabele deel van de afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van een gemiddeld aantal ledigingen van 5 containers restafval à 140 liter en 6 containers GFT-afval à 140 liter per huishouden.
- Het tarief onroerendezaakbelasting (OZB) is gebaseerd op de gemiddelde waarde van een woning. Voor 2025 is deze € 422.237,=. Vooralsnog is deze waarde aangehouden voor 2026.

De lokale lastendruk in de begroting 2026 bedraagt € 1.135,90. De stijging van de lokale lastendruk ten opzichte van 2025 wordt veroorzaakt door het volgende:

- Het variabele tarief afvalstoffenheffing is verhoogd met de inflatiecorrectie. In verband met de kostendekkendheid stijgt het vastrecht (conform Kadernota 2026).
- De OZB wordt in 2026 verhoogd met de inflatiecorrectie + 17,5%.
- De rioolheffing is gestegen met inflatiecorrectie conform het Gemeentelijk Rioleringsplan.

De definitieve tarieven 2026 voor de lokale heffingen worden door de gemeenteraad in december 2025 vastgesteld bij de besluitvorming over de verschillende belastingverordeningen.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het is van belang om inzicht te hebben in de financiële positie (hoe financieel gezond is de gemeente) en de financiële weerbaarheid (welke mogelijkheden zijn er financieel). Met andere woorden hoe financieel robuust is de gemeente Asten?

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente Asten in staat is om risico's op te vangen.

De financiële positie van Asten wordt met een aantal financiële kengetallen weergegeven. De belangrijkste kengetallen en het verloop over de afgelopen jaren staan onderaan deze paragraaf opgenomen.

Risicomanagement

Risico's zijn onlosmakelijk verbonden met menselijk handelen. Elke organisatie zal risico's moeten nemen om zijn doelen te realiseren. Inzicht in het beheersen van risico's begint bij het risicobewustzijn van medewerkers in de primaire processen.

Met een structurele aanpak van risicomanagement krijg je als organisatie grip op het beheersen van risico's.

Beleidsnota

Nota risicomanagement Gemeente Asten.

Weerstandsvermogen

Om een uitspraak te kunnen doen over de mate waarin de gemeente Asten financiële tegenvallers kan opvangen is inzicht nodig in:

1. De risico's: een risico is de kans op een gebeurtenis met een negatief financieel gevolg voor de gemeente, waarvoor geen dekking aanwezig is.
2. De buffer: hoe groot is onze "spaarpot" om deze risico's op te kunnen vangen?

$$\begin{array}{ccc} & & \text{Beschikbare} \\ & & \text{weerstandscapaciteit} \\ & & \text{(buffer, zie onderdeel 2)} \\ & & \hline \text{Weerstandsvermogen} & = & \\ \text{(ratio, zie onderdeel 3)} & & \text{Benodigde} \\ & & \text{weerstandscapaciteit} \\ & & \text{(risico's, zie onderdeel 1)} \\ \\ \text{Ratio weerstandsvermogen (totaal):} & & 3,94 \end{array}$$

Deze ratio hoort bij de normering uitstekend en betekent dat er ruim voldoende middelen zijn om de gekwantificeerde risico's af te dekken wanneer zij zich voordoen.

In het vervolg van deze paragraaf zijn deze 3 elementen berekend.

Onderdeel 1: berekening benodigde weerstandscapaciteit (risico's)

Voor de begroting 2026 zijn de op dit moment bekende risico's opnieuw geïnterpreteerd en waar nodig geactualiseerd. Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans van het optreden van het risico en de financiële impact indien het risico zich voor doet.

Elk risico is vertaald in geld, dus bijvoorbeeld ook een risico op imago schade.

Het indelen in kansklasse en financieel gevolg klasse leidt tot de risicoscore.

Risicoscore = inschaling kans x inschaling financieel gevolg.

Hoe hoger de risicoscore, hoe hoger de prioriteit voor beheersing van het risico.

We onderscheiden zoals in onderstaande risicomatrix zichtbaar, drie categorieën:

- Categorie rood: risicoscore is 10 punten of meer.
- Categorie oranje: risicoscore is 4 t/m 10 punten.
- Categorie groen: risicoscore is 1 t/m 3 punten.

We onderkennen risico's in relatie tot het realiseren van ambities. De risico's van de categorie rood en oranje noemen we financieel materieel en tellen mee in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. De categorie rood risico's wordt extra gemonitord.

De risicomatrix ziet er als volgt uit:

K A N S	IMPACT					
	Klasse	< € 50.000	Tussen € 50.001 en € 200.000	Tussen € 200.001 en € 400.000	Tussen € 400.001 en € 1.000.000	Meer dan € 1.000.000
		score 1	score 2	score 3	score 4	score 5
	Zeer groot Vaker dan 1x/jaar score 5 90%		2,3,6	1		
	Groot 1x per 1-2 jaar score 4 70%		10,11,13		5	
	Gemiddeld 1x per 2-5 jaar score 3 50%		12	17	7	4,8
	Klein 1x per 5-10 jaar score 2 30%				16	
	Zeer klein Minder dan 1x per 10 jaar score 1 10%				9,15	14,18

Wanneer het financieel gevolg van een risico structureel is, heeft het niet alleen financiële gevolgen voor 2026, maar ook voor verdere jaren. Wanneer een structureel risico zich voordoet zal in de toekomst structurele dekking binnen de begroting moeten worden gezocht.

In de volgende drie tabellen zijn eerst de risico's verwoord die een relatie hebben met het realiseren van ambities. De risico's van de categorieën rood en oranje zijn nader gespecificeerd. Het nummer uit de bovenstaande grafiek komt overeen met het nummer uit de onderstaande tabellen.

Regionale arbeidsmarktstrategie / Peelbanen
We constateren dat het steeds lastiger wordt en langer duurt om vacatures in te vullen (zowel bij onze eigen organisatie als bij onze maatschappelijke partners). Hierdoor komt de bedrijfsvoering en ambities onder druk te staan. Beheersmaatregel: Zowel intern binnen de gemeente als Peelbreed wordt maximaal ingezet om door middel van diverse maatregelen de vacatures kwantitatief en kwalitatief ingevuld te krijgen. Tot nog toe lukt dat best goed. Het kost wel veel inzet en tijd en hogere kosten voor werving.
Maatschappelijke ontwikkelingen
We zien een toename in de problematiek in onze maatschappij. Hierbij kan gedacht worden aan meer individualisme, radicalisering, vergrijzing, meer psychische problemen en de toename van eenzaamheid. Door diverse ontwikkelingen vragen deze doelgroepen meer aandacht en inzet van onze medewerkers. Zowel in het sociale domein als bij leefbaarheid en handhaving.
Veranderende wetgeving
De nieuwe Omgevingswet en de wet kwaliteitsborging gaan veel van onze gemeente vergen. Onduidelijk tot op dit moment is welke impact dit zal zijn, zowel binnen de teams Ruimte en Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid en op financieel gebied. Beheersmaatregel: Door middel van projectgroepen wordt gewerkt aan een zo goed mogelijk beeld van de impact en de financiële gevolgen en wordt er volop gewerkt aan de implementatie van de nieuwe Omgevingswet.
Transitie buitengebied
Als deze transitie niet het gewenst effect kan realiseren, kunnen er bijkomende neveneffecten ontstaan die niet gewenst zijn. Hierbij kan gedacht worden aan illegale of ondermijnende activiteiten. Beheersmaatregel: In gesprek blijven met eigenaren en ontwikkelingen monitoren.
Financieel bestendig
Er is onduidelijkheid vanuit het Rijk wat de toekomstige verdeling en beschikbaarheid van middelen zal zijn. Dit veroorzaakt onduidelijkheid op financieel gebied voor de komende jaren. Beheersmaatregel: We proberen zoveel mogelijk druk op het Rijk uit te oefenen door middel van de provincie, de K80 gemeenten en via de VNG om snel mogelijk duidelijkheid te krijgen.
Extreme inflatie en loonsverhogingen
In de afgelopen periode zijn we geconfronteerd met extreme inflatiecijfers en flinke loonsverhogingen. De vraag is hoe dit zich in de toekomst ontwikkelt.
Ambities op grote projecten
Door ambities is de wens om een aantal grote projecten in de gemeente uit te voeren. Naast personele capaciteit zijn ook de beschikbare financiële middelen een risico.
Woningbouwprojecten
Het realiseren van de diverse woningbouwprojecten vormt een risico door de verminderende winstgevendheid van projecten, de eisen rondom stikstof en de beschikbare personele capaciteit en beschikbare middelen.

Risicoscore Rood

Nr.	Risicogebeurtenis	Kans	Impact	Geld
1	Afhankelijkheid ICT systemen	90%	€ 300.000	€ 270.000
Beschikbaarheid ICT middelen: storing of uitval van de infrastructuur, stroomstoring, cybercriminaliteit. Beschikbaarheid van essentiële programmatuur i.c.m. verplichtingen in ketens om juist en tijdig informatie te verstrekken. Uitval en/of storingen vormen een bedreiging voor de bedrijfsvoering en daarmee de dienstverlening.				
2	Juridische procedures / schadeclaims	90%	€ 125.000	€ 112.500
Tijdens procedures kan blijken dat we niet de juiste procedures hebben gevolgd of een onjuiste beslissing hebben genomen jegens inwoners van Asten of bedrijven. Hiermee staat de onrechtmatigheid in de meeste gevallen vast. Ook kan er verdragingschade zijn of schade bij niet tijdig beslissen (ingebrekestelling).				
3	Beheer openbare ruimte	90%	€ 125.000	€ 112.500
Door klimaatsverandering zien we het risico op schade in de openbare ruimte door extreem weer zoals windhozen, droogte en hagelbuien toenemen. In de laatste jaren zien we de kosten om de openbare ruimte na extreem weer opnieuw veilig te krijgen/op niveau te krijgen oplopen.				
4	Privaatrechtelijke heffingen en leges	50%	€ 1.250.000	€ 625.000
Opgelegde kosten planologische procedures, leges (bijv. voor een aanvraag omgevingsvergunning) en privaatrechtelijke heffingen (bijv. rioolheffing, OZB, toeristenbelasting, afvalstoffenheffing) die leiden tot juridische procedures. Risico op verplichting geheel of gedeeltelijk terugbetalen leges en proceskostenvergoeding.				
5	Zorgkosten	70%	€ 750.000	€ 525.000
Door maatschappelijke ontwikkelingen (vergrijzing, toenemende problematiek) blijven de kosten in de toekomst stijgen. Het risico zit met name bij de inzet van dure voorzieningen. Deze is vooraf lastig in te schatten.				
We hebben als gemeente zorgplicht, dit is een open einde regeling waarbij we verplicht zijn om zorg in te zetten. Dit betekent een risico voor de begrote budgetten.				
6	Omgevingswet	90%	€ 125.000	€ 112.500
De Omgevingswet is inmiddels in werking. Waar in het begin vooral nog ruimtelijke procedures onder de oude wet afgehandeld moesten worden, worden inmiddels de eerste ruimtelijke procedures onder de Omgevingswet gestart. De praktijk gaat uitwijzen of er ook sprake zal zijn van hogere structurele bedrijfsvoeringskosten. En welke impact mogelijke ingebrekestellingen kunnen hebben.				
7	Voorziening wethouderspensioenen	50%	€ 1.000.000	€ 500.000
In de komende jaren wordt besloten of de wethouderspensioenen (APPA) worden overgedragen aan het ABP. Formele besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden. In de huidige berekening van de voorziening wordt uitgegaan van de methodiek van BZK, wanneer de waardeoverdracht plaatsvindt volgens de uitgangspunten van het ABP kan het zijn dat extra storting nodig is.				
8	Onzekerheid algemene uitkering rijksoverheid	50%	€ 2.000.000	€ 1.000.000
De algemene uitkering neemt in 2026 fors af als gevolg van het zogenoemde "ravijnjaar". De VNG is hierover nog in onderhandeling met het Rijk. Er is onzekerheid over de middelen van het Rijk, met name vanaf 2028. De evaluatie van de herijking van het gemeentefonds vindt eind 2025 plaats. Dit pakt mogelijk voordelig uit voor de gemeente Asten.				
	Totaal			€ 3.257.500

Risicoscore Oranje

Nr.	Risicogebeurtenis	Kans	Impact	Geld
9	Beheer openbare ruimte - groen	10%	€ 700.000	€ 70.000
Het risico op ziektes bij bomen en planten neemt toe. In het verleden is veel eentonig plantmateriaal gezet. Daarbij neemt de impact en verspreiding van ziektes en exoten door onder andere klimaatverandering en het uit balans raken van het ecosysteem (onder andere insectenafname) toe.				
10	Opslag strooizout	70%	€ 125.000	€ 87.500
Opslag strooizout locatie Venbergweg: Er is in de Begroting 2025 een investeringskrediet beschikbaar gesteld van € 465.000,= voor het revitaliseren van de gemeentelocatie aan de Venbergweg 6, inclusief het saneren en slopen van bestaande bebouwing en het realiseren van een nieuwe zoutloods. Daarmee voldoet de zoutloods weer aan de gestelde eisen ten behoeve van de opslag van strooizout voor gladheidsbestrijding. De aanbesteding loopt en planning start werkzaamheden is eind 2025 / begin 2026. Dit risico blijft bestaan totdat de nieuwe zoutloods is gerealiseerd (in 2026).				
11	Regionale arbeidsmarktstrategie	70%	€ 125.000	€ 87.500
De arbeidsmarkt staat al een langere periode onder druk. In de volle breedte ervaren we dat het meer inspanning en geld kost om gekwalificeerd personeel aan te trekken of in te huren. Het gaat zowel om geschikte kwalificaties als de juiste persoonskenmerken. Naast de kosten voor het aantrekken van personeel is er een risico op onze taken en werkzaamheden.				
12	Stikstof	50%	€ 125.000	€ 62.500
De stikstofwetgeving zal druk op onze capaciteit leggen: de toekomst van het buitengebied zal nog meer aandacht gaan krijgen. Wat de kosten en/of vergoeding daarvan zijn is nog niet in te schatten. We pakken veel van deze zaken in de regio (in Peel- of MRE-verband) op.				
13	Imagoschade	70%	€ 125.000	€ 62.500
Gemeente verstrekt verkeerde informatie, misbruik gegevens naar aanleiding van cybercriminaliteit. Privacyregels worden geschonden en er wordt een bestuurlijke boete opgelegd door de Autoriteit Persoonsgegevens. Gemeente is verantwoordelijk voor actueel houden (basis)registraties zoals risicokaart, BRK-PB (beperkingenregister) etc. Gegevens kunnen kwijt raken of onbedoeld wijzigen. Middels audits van externe partijen en interne controles werken we continu aan de kwaliteit van gegevens.				
14	Gemeentelijke borgstellingen	1%	€ 53.259.000	€ 532.590
De gemeente heeft een achtervangfunctie indien een corporatie in financiële problemen komt. Voor nu het percentage op 1% gezet (komt van 10%). 10% was niet reëel. Er is een Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Zij staat borg (garant) voor de rente- en aflossingsverplichtingen van woningcorporaties. In de nabije toekomst zal het percentage specifiekier worden onderbouwd en geduid.				
15	Verzekeringsrisico's en aansprakelijkheid	10%	€ 700.000	€ 70.000
Risico op mogelijke schade aan inventaris, brandschade aan naburige panden of aansprakelijkheden die niet onder de dekking van een verzekering valt.				
16	Realisatie (grote) projecten	30%	€ 1.000.000	€ 300.000
(Grote) projecten zoals bijvoorbeeld herstructurering wegen, strategisch huisvestingsplan onderwijs, binnensportaccommodatie: investeringsbedrag gemeente is niet toereikend en / of betrokken partijen bereiken geen overeenstemming over uitwerking / onderlinge samenwerking planontwikkeling.				

Civieltechnisch: bodemverontreiniging, verleggen kabels en leidingen, nadeelcompensatieregeling (overlast tijdens de uitvoering), scheuren in bebouwing a.g.v. verzakking (bronbemaling) waarbij de kosten hoger zijn dan de geraamde post hiervoor in het project.

Riolering: bij sommige projecten wordt een (groot) deel van de kosten ten laste van de reserve riolering gebracht. Wanneer bij inspectie blijkt dat de riolering nog voldoende is, maar de weg toch vervangen moeten worden, stijgen de structurele (afschrijving)lasten in de begroting omdat minder kosten ten laste van de reserve kunnen worden gebracht.

Recent is aan het licht gekomen dat in een bepaalde periode asbesthoudende kit is gebruikt bij het verbinden van rioolbuizen. Er is nog onduidelijkheid hoe hiermee om te gaan. Bij rioolvervangingsprojecten kan dit kostenverhogend werken.

Explosieven: we beschikken over een risicokaart waaruit blijkt dat grote delen van de gemeente verdacht zijn. We moeten hier nog beleid op ontwikkelen. Bij projecten en werken in de grond kan dit kostenverhogend werken.

Grondexploitaties: stijgende kosten zijn een risico. In de reserve grondbedrijf is budget gereserveerd voor afdekking van deze risico's.

Beheersmaatregel: brede inzet in projectgroepen en monitoring tijdens project.

17	Garantstelling regionaal bedrijventerrein	50%	€ 300.000	€ 150.000
In het kader van de ontwikkeling van een nieuw regionaal bedrijventerrein staat gemeente Asten garant voor een bepaald bedrag. Aangezien de ontwikkeling complex is en mogelijk extra kosten met zich mee brengt, kan dit een risico vormen. De deelnemende gemeenten staan garant voor de onrendabele top en de bijkomende kosten. De oprichting van gemeenschappelijke regeling is voorzien in 2026.				
18	Verbonden partijen	5%	€ 4.500.000	€ 225.000
Een aantal verbonden partijen heeft geen (GR Blink) of een laag (GR Peelgemeenten en Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost) weerstandsvermogen. De kosten van de VRBZO (Veiligheidsregio) gaan de komende jaren omhoog. Door het beperkte weerstandsvermogen om hogere kosten op te vangen, is dit een risico voor de gemeenten. Beheersmaatregel: monitoring financiële situatie van hierboven genoemde verbonden partijen met weinig of geen weerstandsvermogen.				
	Totaal			€ 1.647.590

De risico's met betrekking tot de verbonden partijen zijn opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit op basis van de reguliere risico's is als volgt:

Totaal bedrag reguliere risico's - rood	€ 3.257.500
Totaal bedrag reguliere risico's - oranje	€ 1.647.590
Totaal bedrag risico's	€ 4.905.090

De reguliere risico's worden vermenigvuldigd met een zekerheidspercentage van 90%, omdat niet alle risico's zich tegelijk voor doen. De totaal benodigde weerstandscapaciteit is uiteindelijk als volgt:

Benodigde weerstandscapaciteit = € 4.414.581

Onderdeel 2: berekening beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt, of kan beschikken, om niet begrote kosten te dekken. Deze bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Algemene reserve
2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)
3. Post onvoorzien
4. Stille reserves
5. Onbenutte belastingcapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de geprognosticeerde beschikbare weerstandscapaciteit per 01-01-2026.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 01-01-2026	Incidenteel
1. Algemene reserve	14.307.852
2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	624.322
3. Stille reserves	2.452.153
Totaal beschikbaar	17.384.327

In deze berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit is geen rekening gehouden met de onbenutte belastingcapaciteit, omdat er geen capaciteit meer is.

De beschikbare weerstandscapaciteit op basis van de optelsom van de incidentele en structurele buffer is als volgt:

Totaal beschikbare weerstandscapaciteit = € 17.384.327

Ad 1. Algemene reserve

De algemene reserve is vrij aanwendbaar voor nieuw beleid of het opvangen van tegenvallers in het jaarrekeningresultaat.

Ad 2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)

Indien er bestemmingsreserves zijn waarbij de raad nog vrij kan besluiten over de bestemming van het geld én de rente wordt niet als dekkingsmiddel voor de exploitatie ingezet. Deze vrij aanwendbare bestemmingsreserves omvatten de volgende (stand 1-1-2026):

Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	2026
Reserve I&A algemeen	€ 37.074
Reserve info- en computertechniek	€ 28.033
Reserve groenfonds	€ 559.215
Totaal	€ 624.322

Ad 3. Stille reserves

Als activa onder de waarde in het economische verkeer zijn gewaardeerd is sprake van een stille reserve. Indien deze stille reserve meegenomen wordt in de weerstandscapaciteit is het van belang dat de activa direct verkoopbaar zijn. Actualisatie van de stille reserves heeft plaats gevonden bij deze begroting 2025.

Onderdeel 3: berekening ratio weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (buffer) en de benodigde weerstandscapaciteit (gekwantificeerde risico's) en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal (ratio).

Om de ratio weerstandsvermogen te beoordelen wordt gebruik gemaakt van de onderstaande normering van NARIS (Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement):

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
Meer dan 2,0	Uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
Tussen 0,8 en 1,0	Matig
Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
Minder dan 0,6	Ruim onvoldoende

Beschikbare weerstandscapaciteit (totaal) € 17.384.327

Benodigde weerstandscapaciteit: € 4.414.581

Ratio weerstandsvermogen (totaal):	3,94
---	-------------

Conform bovenstaand overzicht is de weerstandsratio uitstekend en dit betekent dat er ruim voldoende middelen zijn om de gekwantificeerde risico's af te dekken wanneer zij zich voordoen.

Kengetallen

Op basis van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is het voor gemeente verplicht om een basisset financiële kengetallen op te nemen in de begroting en jaarrekening. Door middel van deze kengetallen wordt de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten bevorderd en krijgt de gemeenteraad een globaal inzicht in de verwachte financiële ontwikkelingen in de gemeente.

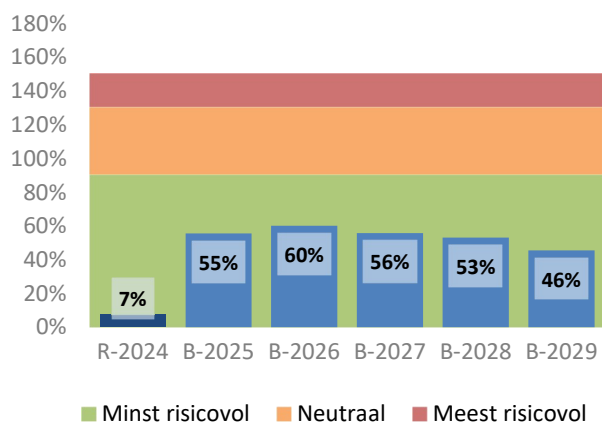
Het is niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven over de financiële positie.

Signaleringswaarden

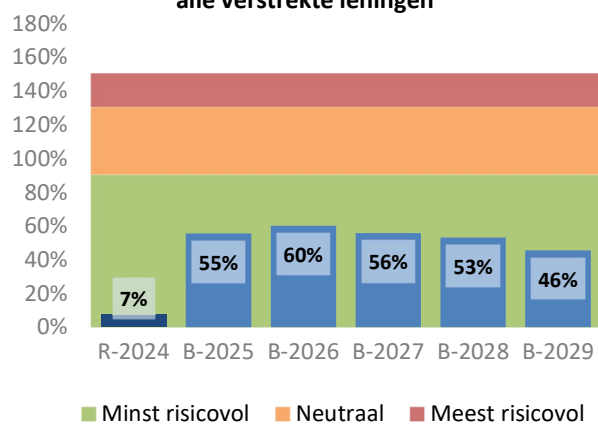
Aan de bovenstaande kengetallen zijn (nog) geen normen verbonden. De wetgever heeft de manier waarop gemeenten de kengetallen laten meewegen nadrukkelijk bij de gemeente gelaten. Wel is meegegeven dat het behulpzaam kan zijn om de kengetallen te relateren aan bijvoorbeeld signaleringswaarden. Dit zijn (normen)kaders waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de signaleringswaarden afkomstig uit de stresstest voor 100.000+ gemeenten. In de onderstaande tabel zijn de signaleringswaarden te zien en in welke categorie (A, B of C) deze vallen. Hierbij is categorie A het minst risicovol en categorie C het meest risicovol.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

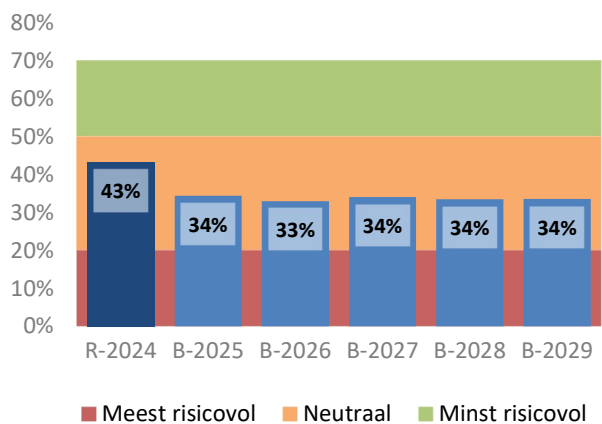
1a. Netto schuldquote

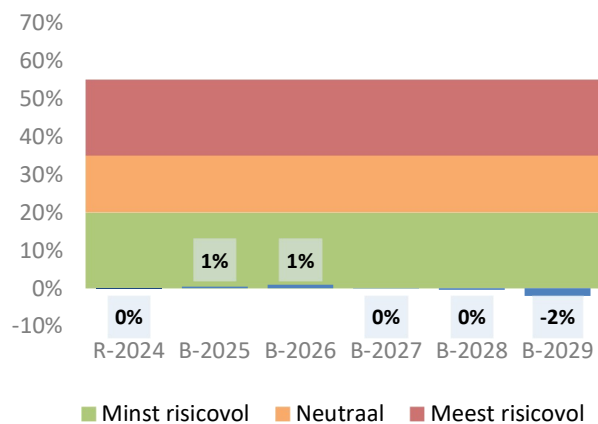
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

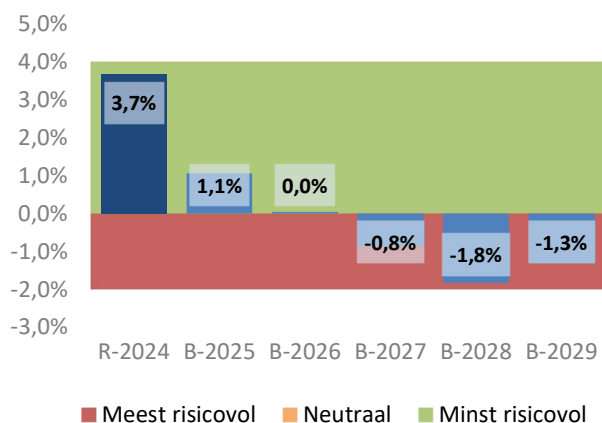
2. Solvabiliteitsratio

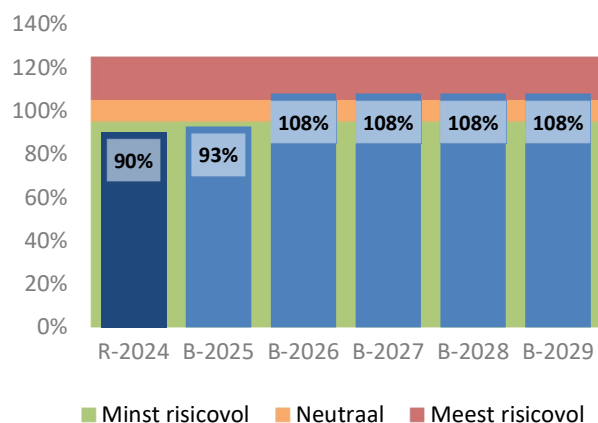
3. Grondexploitatie

4. Structurele exploitatieruimte

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

Conclusie gemeente Asten

Op basis van de bovenstaande kengetallen kan de conclusie getrokken worden dat de financiële positie van de gemeente nog steeds onder druk staat. De structurele exploitatieruimte zakt vanaf 2027 onder de 0% conform de meerjarenbegroting die vanaf 2027 een negatief saldo laat zien. De solvabiliteitsratio blijft wel stabiel en blijft voorlopig nog boven de kritische zone van 20%.

De gemeentelijke belastingcapaciteit komt in 2026 uit boven de 100%. Dit betekent dat de lokale belastingdruk in Asten hoger ligt dan het landelijke gemiddelde.

Definitie kengetallen:

1a. Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

2. Solvabiliteit

Dit cijfer drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

3. Grondexploitatie

Dit cijfer geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee.

4. Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.

3. Bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken?

Ons Organisatieplan

De wereld, onze omgeving, de wensen en behoeften van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijk partners zijn continue in beweging en ontwikkeling. Om het gemeentebestuur hierin te ondersteunen en adviseren, beweegt de organisatie mee en anticiperen we hierop. In 2025 hebben we ons bedrijfsplan ('Dit is Asten!') geactualiseerd. We hebben behouden wat goed is en hebben aangevuld of vernieuwd waar de dienstverlening aan onze omgeving en de advisering aan college en raad dit van de organisatie vraagt.

Waar staan we voor?

Bij de gemeente Asten werken we samen aan een fijne en veilige plek om te wonen en te werken voor iedereen. We staan dicht bij onze inwoners en zorgen ervoor dat ze gehoord worden. We hebben een open houding, zijn professioneel, luisteren en denken mee. We zijn flexibel, klantgericht, omgevingsbewust en we hebben oog voor elkaar. We weten wat onze inwoners, ondernemers en partners belangrijk vinden, spelen in op veranderende behoeften en op in- en externe ontwikkelingen. We doen dat in samenwerking met partijen in ons netwerk in de (Peel)regio. Onze kracht ligt in het samen optrekken. We zijn een betrouwbare partner en een aantrekkelijke werkgever.

Wat doen we daarvoor?

Wat betekent dit voor onze burgers en voor ons?

In ons dagelijks werk, ons handelen en communiceren met onze omgeving staan de volgende waarden en uitgangspunten steeds centraal:

1. **Trots en plezier.** We zijn trots op wat we bereiken en leren en hebben plezier in ons werk. Mijlpalen vieren we samen.
2. **Leren en vernieuwen.** Als organisatie en als collega staan we open voor nieuwe ideeën en durven we te veranderen. We ontwikkelen ons in kennis en vaardigheden en leren van onze fouten.
3. **Persoonlijk leiderschap.** We nemen verantwoordelijkheid voor de invulling van ons werk en dragen daarmee actief bij aan organisatie-, team- en persoonlijke doelen. We zijn een ambassadeur van onze organisatie.
4. **Duidelijke afspraken.** We maken duidelijke afspraken met onze inwoners, partners en collega's en houden ons daaraan.
5. **Denken in kansen.** We luisteren, zien kansen en zoeken oplossingen. Nee zeggen mag, we leggen uit waarom. We bieden een alternatief als dat kan.
6. **Korte lijnen.** We houden het simpel en gaan met elkaar in gesprek. We geven elkaar feedback.
7. **Samenleving.** Inwoners en ondernemers hebben hun eigen verantwoordelijkheid. We ondersteunen en stimuleren waar dat mogelijk en nodig is.
8. **Ruimte en vertrouwen.** We zijn bevlogen professionals en nemen de ruimte om zelf de juiste dingen goed te doen. We ondersteunen collega's vanuit vertrouwen en we coachen elkaar.

De huidige doelstellingen en ambities van de raad en het college (terug te vinden in de Toekomstagenda Asten 2030, onderliggende beleidsplannen, coalitieakkoord, Astens manifest en dergelijke) zijn en blijven daarbij het uitgangspunt.

Hoe doen we dat?

- We voeren de Toekomstagenda uit, hier in het bijzonder het Programma Vitale Democratie en als onderliggend instrument o.m. de Omgevingswet.
- We geven ruimte aan onze medewerkers in hun werk en het vergroten van hun probleemoplossend en communicatief vermogen.
- We ontwikkelen ieders taakvolwassenheid, eigenaarschap en ambassadeurschap.
- Aan de hand van de waarden uit ons Organisatie plan voeren we de dialoog (UIT-, BE-, AF-, AANspreken) in onze teams.

Informatisering

Blijven investeren in de informatievoorziening van de gemeente is van belang om onze dienstverlening aan burgers en bedrijven te continueren en optimaliseren, in een wereld waarin technologische ontwikkelingen, nieuwe en aangepaste wetgeving en maatschappelijke vraagstukken zich in een rap tempo opvolgen.

We werken verder aan het op orde brengen van onze informatiehuishouding om te blijven voldoen aan (nieuwe) informatie- wet en regelgeving, zodat te bewaren informatie uit processen duurzaam toegankelijk is en blijft voor iedereen die daar recht op heeft.

Door te blijven investeren in (digitale) informatieveiligheid en het daarmee kunnen nemen van technische en organisatorische maatregelen, kunnen we als gemeente (digitale) dreigingen het hoofd bieden. We blijven verder inzetten op het verhogen van het beveiligingsbewustzijn, het borgen van de monitoring op het gebied van informatieveiligheid en een goed werkende informatiebeveiligingscyclus. We werken volgens een ISMS-systematiek wat helpt bij het in kaart brengen van (cyber)risico's, het effectief implementeren van beheersmaatregelen en het continu monitoren van de voortgang. We zetten verder in op het voldoen aan het landelijke basisnormenkader Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), NIS2 en de verantwoording hierover. Informatiewetgeving en informatievoorzieningen vragen daarom om digitaal vaardige medewerkers. We zetten in om de digitale- en datavaardigheden van medewerkers verder te ontwikkelen om als organisatie mee te kunnen in een snel veranderende wereld. Digitaal- en datavaardige collega's hebben niet alleen een positieve bijdrage aan informatiebeveiliging. Maar kan ook een positieve bijdrage hebben aan betere archivering, efficiënter werken en houden van overzicht (op bestanden en informatie).

De tijd dat automatisering leidt tot vermindering van kosten is allang voorbij. Nieuwe taken en processen automatiseren we daar waar het kan, maar dit leidt dan tot minder méérkosten bij de invoering van de nieuwe werkzaamheden. Voorts wijzen wij erop dat investeringen in de digitalisering en beveiliging nodig zijn om te voldoen aan de toenemende uitdagingen in de maatschappij. Daarbij groeit de afhankelijkheid van ICT om onze kerntaken als gemeente adequaat uit te kunnen voeren. Bedrijfscontinuïteit borgen vormt hierbij een belangrijke pijler voor ons.

Door de samenwerking met de deelnemende gemeenten in de GR ICT NML met Venlo, Roermond, Nederweert, Weert, Someren en Asten (en gemeente Leudal voor ECGEO) ontstaan nieuwe verbindingen waarin we nog volop kansen zien in kennisdeling op het brede I&A vlak en bijv. inkoopvolume van hard- en software die we de komende jaren volop zullen gaan benutten.

Privacy

De gemeente Asten vindt een betrouwbare dienstverlening, waarin inwoners open en respectvol worden behandeld, belangrijk. Goede bescherming van persoonsgegevens is daarbij cruciaal. Inwoners kunnen erop vertrouwen dat de gemeente zorgvuldig, veilig en vertrouwelijk omgaat met persoonsgegevens.

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) versterkt de privacyrechten van inwoners, geeft organisaties die persoonsgegevens verwerken meer verantwoordelijkheden en verscherpt het toezicht. Het borgen van privacy is een continu proces. Het gaat niet om het eenmalig treffen van een aantal privacymaatregelen.

Om hieraan te voldoen heeft de gemeente een functionaris gegevensbescherming (FG) en een privacy officer (PO). Deze medewerkers zorgen ervoor dat de gegevensbescherming zo goed mogelijk is geborgd. De Functionaris Gegevensbescherming (FG) controleert of de AVG goed toepast wordt en ziet erop toe dat betrokkenen hun privacyrechten kunnen uitoefenen.

Gemeente Asten geeft met het privacybeleid invulling aan de verplichtingen en bevoegdheden die voortvloeien uit de AVG. Daarnaast werken we met een borgingskader om de voortgang te monitoren en om vervolgstappen te bepalen. Planmatig werken we ook in 2026 aan het vergroten van het privacyvolwassenheidsniveau om de privacy te waarborgen, beschermen en handhaven.

Wat mag het kosten?

Beleidsindicatoren			
Beleidsindicator	W 2024	B 2025	B 2026
1. Formatie (aantal fte per 1.000 inwoners)	8,07	8,46	8,30
2. Bezetting (aantal fte per 1.000 inwoners)	7,54	7,88	7,59
3. Apparaatskosten (kosten per inwoner)	€ 939,00	€ 967,00	€ 1.001,00
4. Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	14,90%	2,41%	2,48%
5. Overhead (overhead / totale lasten)	14,85%	17,63%	16,65%

Beleidsindicatoren

Toelichting beleidsindicatoren 2026:

1. Formatie (aantal Fte per 1.000 inwoners).

Berekening op basis van 144 begrote fte in 2026 en 17.385 inwoners (CBS, peildatum 1-1-2025).

2. Bezetting (aantal Fte per 1.000 inwoners).

Berekening op basis van 132 fte en 17.385 inwoners.

3. Apparaatskosten (Kosten per inwoner).

Berekening op basis van apparaatskosten € 17.399.070,= en 17.385 inwoners.

4. Externe inhuur (Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen).

Berekening op basis van raming externe inhuur 2026 (€ 325.156,=) / kosten totale loonsom + extern inhuur (€ 13.122.831,=).

5. Overhead.

Berekening op basis van kosten overhead (€ 10.231.178,=) / totale lasten (€ 61.437.774,=).

4. Grondbeleid

Het grondbeleid heeft veel invloed op de realisatie van programma's zoals op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, verkeer, cultuur, sport, recreatie en economische zaken. Het grondbeleid heeft daarnaast een grote financiële impact en brengt hierdoor risico's met zich mee.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Asten staat, voor grote opgaven waarvoor in de fysieke leefomgeving oplossingen moeten worden gevonden (beleidsdoelen). Hierbij valt te denken aan betaalbaar wonen, voldoende woningen, de energietransitie, economie, klimaatadaptatie, maar ook, water vasthouden, behoud monumenten, het voorkomen en/lof terugdringen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden en landschappelijke inpassing. Grondbeleid is één van de middelen om de beleidsdoelen en opgaven van de gemeente te realiseren. Grondbeleid is nooit een doel op zich. Dit betekent ook dat grondbeleid kansen biedt om doelen en opgaven te realiseren.

Wat doen we daarvoor?

Doel grondbeleid

Het doel van het grondbeleid is om de gemeente op economisch verantwoorde wijze de gewenste ruimtelijke doelstellingen te laten realiseren zoals opgenomen in de ruimtelijke (structuur)visies van de gemeente. Regie op de ruimtelijke ontwikkelingen is daarbij van belang. Deze gemeentelijke regierol wordt in belangrijke mate bepaald door de gemeentelijke grondposities.

De gemeenteraad stelt het college met het grondbeleid in staat om binnen kaders

- ondernemend deel te nemen aan en de regie te voeren bij de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente (actief grondbeleid);
- bij gewenste ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de gemeente niet ondernemend deelneemt, zo veel mogelijk regie te voeren door het sluiten van privaatrechtelijke overeenkomsten of door het opstellen van een exploitatieplan (faciliterend grondbeleid).

Om adequaat te kunnen handelen op het vlak van zogenaamde strategische en gelegenheidsaankopen maakt het college gebruik van een door de gemeenteraad beschikbaar gesteld (onafgedekt) krediet van € 2 miljoen.

Nota grondbeleid

Op 12 december 2023 is de nota grondbeleid vastgesteld. In de raad van 3 juni 2025 is deze nota bijgesteld "eerste wijziging Nota Grondbeleid 2023".

Een actuele en integrale Nota Grondbeleid zorgt voor een transparant en consequent beeld van het gemeentelijke grondbeleid. Het doel van de nota is om te komen tot een transparante en eenduidige werkwijze bij de uitvoering van het grondbeleid door de gemeente Asten. De strategische visie van het toekomstig grondbeleid van de gemeente Asten is hierin beschreven. Alle aspecten die een rol kunnen spelen bij het grondbeleid, zoals grondprijzenbeleid en gebruik van beschikbare instrumenten zijn toegelicht. De gemeenteraad heeft de kaders vastgesteld waarbinnen het college van burgemeester en wethouders de komende jaren het grondbeleid uitvoert.

Uitgangspunt is dat de nota eens in de 4 jaar wordt geactualiseerd, tenzij zich omstandigheden voordoen.

Grondbeleid

De gemeente Asten kiest voor situationeel grondbeleid, waarbij per situatie, afhankelijk van factoren als wenselijkheid van de ontwikkeling, grondeigendom en risico's, wordt afgewogen voor welke vorm van grondbeleid (actief, faciliterend of een samenwerkingsvorm) wordt gekozen.

Grondprijsbeleid

De marktwaarde van bouwrijpe grond is niet eenvoudig te bepalen omdat deze waarde afhankelijk is van de kenmerken van het betreffend project.

De gemeente Asten voert een functioneel en marktconform grondprijsbeleid. De grondprijzen voor de diverse types onroerende zaken worden door het college van burgemeester en wethouders jaarlijks, per complexen (eventueel) gedifferentieerd, vastgesteld.

Grondnota 2023: reserve '10%-afdracht openbare voorzieningen'.

In het Coalitieakkoord 2022-2026 is het streven uitgesproken om 10% van het positief exploitatieresultaat bij woningbouwplannen in samenspraak met inwoners te gebruiken om te investeren in voorzieningen: bijvoorbeeld meer groen, speelgelegenheden of verkeersveiligheidsmaatregelen. Om dit te realiseren is een bestemmingsreserve (groen, speel, verkeer) gevormd. Jaarlijks bij het uitboeken van de positieve resultaten (minus vennootschapsbelasting) wordt 10% van dit resultaat toegevoegd aan deze reserve. Wanneer een beroep wordt gedaan op deze reserve, wordt daartoe een afzonderlijke voorstel aan de gemeenteraad gedaan.

Reserve (groen, speel, verkeer)	
Reserve per 31-12-2025	
Binnen de grondexploitatie vormen we de reserve '10%-afdracht openbare voorzieningen' (grondnota 2023) (10% van het voordelig resultaat)	
Prognose toevoeging 2025	48.481
Prognose toevoeging 2026	30.922
Reserve (groen, speel, verkeer) 31-12-2026	79.404

Risico's grondbeleid en bepaling hoogte algemene reserve

Bij het grondbeleid zijn grote bedragen en risico's in het geding. Omdat de planning en uitvoering vaak jaren duren, kunnen de verwachte en werkelijke winst flink verschillen. Om toekomstige risico's in de grondexploitaties af te dekken is de algemene reserve grondbedrijf gevormd.

Bij de berekening van de hoogte van de reserve worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Bouwgrond in exploitatie:

- Op basis van scenario's worden de risico's berekend;
- Wanneer scenario berekeningen niet aanwezig zijn, wordt de IFLO norm (afdeling Inspectie Financiën Lokale Overheden) gebruikt. Deze norm bepaalt dat de gewenste reserve 10% van het geïnvesteerd vermogen en 10% van de nog te maken kosten bedraagt.

Algemene reserve grondbedrijf	
Algemene reserve grondbedrijf per 1-1-2025	3.150.119
Vennootschapsbelasting 2024	-561.981
Prognose resultaat op projecten 2025	439.811
Binnen de grondexploitatie vormen we de reserve '10%-afdracht openbare voorzieningen' (grondnota 2023) (10% van het voordelig resultaat)	-48.481
Vormen voorziening t.b.v. grondexploitatie Hogeweg Ommel (raadsbesluit 23-9-2025)	-1.180.000
Algemene reserve grondbedrijf per 31 december 2025	1.799.468
Prognose resultaat 2026	264.225
Afdracht 10%-afdracht openbare voorzieningen	-30.922
Vennootschapsbelasting 2026	p.m.
Algemene reserve grondbedrijf per 31 december 2026	2.032.770

Niveau reserve

Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 zijn de exploitaties geactualiseerd en de bijbehorende risico's geïnventariseerd. Volgens de uitgangspunten moest de reserve per 31-12-2024 minstens € 3.097.204,= bedragen om de risico's af te dekken. Door het vormen van een voorziening voor de verlieslatende grondexploitatie Hogeweg Ommel is de stand van de reserve gedaald naar € 1,8 miljoen per 31-12-2025.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2025 worden de exploitaties geactualiseerd en de bijbehorende risico's geïnventariseerd en de reserve aangevuld.

Wat zijn de belangrijkste randvoorwaarden?

- Woningbouwmonitor;
- Versnellingsagenda woningbouw;
- Nota grondbeleid;
- Voldoende vraag naar grond voor woningen/bedrijven;
- Omgevingswet.

Resultaat grondbedrijf

Positieve resultaten van het grondbedrijf worden toegevoegd aan de algemene reserve grondbedrijf. Deze reserve heeft een plafond. Als de resultaten boven dit plafond uitkomen, wordt het meerdere toegevoegd aan de Reserve Eenmalige Bestedingen. Negatieve resultaten van het grondbedrijf worden ten laste van de algemene reserve grondbedrijf gebracht. De reserve wordt dan, indien nodig, aangevuld om de algemene reserve grondbedrijf op niveau te houden.

Voor winstneming van de grondexploitatie geldt de percentage of completion methode (POC methode): voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Voor verliezen moeten voorzieningen worden gevormd of deze moeten direct in mindering worden gebracht op de boekwaarde.

Grondexploitaties

In onderstaand overzicht zijn de prognoses van het grondbedrijf opgenomen, deze zijn gebaseerd op de cijfers van de jaarrekening 2024. Indien nodig worden de prognoses in de tussentijdse rapportages bijgesteld. In het 4e kwartaal 2025 worden de berekeningen van de grondexploitaties geactualiseerd. De consequenties hiervan zullen bij de jaarrekening 2025 worden gepresenteerd.

De prognoses van de resultaten per project:

Bijgestelde prognose (x € 1)					
Project (+ = positief resultaat - = negatief resultaat)	Begroot	Meerjarenraming			
	2025	2026	2027	2028	2029
<u>Bouwgrond in exploitatie</u>					
Loverbosch (fase 1)	108.100				
Loverbosch (fase 2)	0	0	40.903		
Loverbosch (fase 3)	134.069	134.069	178.758		
Biesvelden fase 1 resultaat in 2031 (verlieslatend uit voorziening)			256.955		
Herontwikkeling Lambertusschool					
Heusden Oost (fase 1)	56.881				
Heusden Oost (fase 2) afgesloten in 2024					
Heusden Oost (fase 3)	175.156	175.156	233.542		
Florapark	10.605				
<u>Niet in exploitatie genomen gronden</u>					
Ontwikkelingskrediet	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Totaal project resultaat	439.811	264.225	665.158	-45.000	-45.000
Resultaat t.l.v of t.g.v. algemene reserve grondbedrijf	439.811	264.225	665.158	-45.000	-45.000

Voorziening verlieslatende grondexploitaties

Voor de verlieslatende exploitaties Biesvelden fase 1 en Hogeweg Ommel is een voorziening gevormd.

Voorziening verlieslatende exploitaties	
Resultaat Biesvelden fase 1	395.000
Resultaat Hogeweg Ommel	1.180.000
Voorziening verlieslatende exploitaties 31-12-2026	1.575.000

In de verwachte resultaten van het grondbedrijf is geen rekening gehouden met de te betalen vennootschapsbelasting (vpb). Daarom worden deze resultaten in eerste instantie toegevoegd of onttrokken uit de algemene reserve grondbedrijf.

Afhankelijk van de werkelijk gerealiseerde resultaten, de te betalen vpb en toekomstige ontwikkelingen zal de reserve grondbedrijf afgeroomd worden ten gunste van de Reserve eenmalige bestedingen.

5. Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Asten is qua oppervlakte uitgestrekt (ruim 7.000 ha). Er vinden veel activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor de activiteiten zijn veel gemeentelijke kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, (openbaar) groen, speeltoestellen, civiele kunstwerken en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid.

In deze paragraaf wordt het beleidskader geschetst voor het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties.

Wat willen we bereiken?

Inzicht in en realisatie van het gewenste onderhoudsniveau van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Dit kan onder andere bepaald worden aan de hand van de gewenste kwaliteit of landelijk gehanteerde normen.

Wat doen we daarvoor?

Algemeen beleidskader

Het uitgangspunt bij het onderhoud van gemeentelijke kapitaalgoederen is dat deze op een adequate wijze worden onderhouden. Onderhoudslasten worden gemaakt om een kapitaalgoed in goede, oorspronkelijke staat te houden, zodat het naar behoren kan functioneren. Onderhoudslasten zijn dus niet van invloed op de vastgestelde gebruiksduur of afschrijvingstermijn.

Dit is dus een essentieel verschil met het uitvoeren van een (vervangings)investering, aangezien die leidt tot verlenging van de gebruiksduur. Een dergelijke investering moet worden geactiveerd, onderhoud mag daarentegen nooit worden geactiveerd.

Onderhoud wordt volledig in de begroting opgenomen, waarbij onderscheid gemaakt wordt in klein en groot onderhoud.

Klein onderhoud

Dit betreft dagelijkse niet voorziene reparaties of jaarlijks terugkerende onderhoudslasten (onder andere preventieve maatregelen en onderhoudscontracten) die nodig zijn om het kapitaalgoed in functionele en veilig staat te houden.

De lasten die gepaard gaan met klein onderhoud worden volledig geraamd in het jaar waarin het onderhoud daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. De lasten van klein onderhoud mogen nooit (ook niet in een voorziening) over meerdere jaren worden geëgaliseerd en worden dus volledig opgenomen in de exploitatie.

Groot onderhoud

Dit betreft onderhoud van een meer ingrijpende aard, dat in feite betrekking heeft op een langere periode. Met dit type onderhoud kunnen jaarlijks fluctuerende lasten gemoeid zijn.

De noodzaak voor het verrichten van groot onderhoud doet zich (normaliter) pas na een langere periode van gebruik van het actief voor, als gevolg van slijtage.

De lasten die gepaard gaan met groot onderhoud worden in het jaar van uitvoering ten laste van een vooraf gevormde onderhoudsvoorziening gebracht. Deze onderhoudsuitgaven maken dus geen onderdeel uit van het saldo van baten en lasten. De enige last in de exploitatie betreft de dotatie aan de voorziening.

De voorwaarde om groot onderhoud op deze manier te verwerken is dat er een recent (maximaal vijf jaar oud) en vastgesteld beheerplan aan ten grondslag ligt.

Specifieke beleidskaders

Wegen

Op grond van de Wegenwet zijn wij als wegbeheerder verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van gemeentelijke wegen en bermen. De wegen worden beheerd op kwaliteitsniveau C. Dit is vastgesteld in het beheer- en beleidsplan Wegen 2024-2028. Om de kwaliteit op het gewenste niveau te houden wordt jaarlijks planmatig onderhoud uitgevoerd.

Op basis van het beheer- en beleidsplan Wegen wordt jaarlijks een storting gedaan in de onderhoudsvoorziening voor het groot onderhoud. Het klein onderhoud is opgenomen in de exploitatie.

Bij de vaststelling van het beheer- beleidsplan Wegen is conform de voorschriften BBV een aparte voorziening gevormd voor achterstallig onderhoud van € 720.000,-. Per 1-1-2026 is het gros van deze achterstand weggewerkt en dit heeft vooral betrekking op de achterstand onderhoud trottoirs en asfalt rijbanen. In de loop van 2026 wordt het overige achterstallig onderhoud opgepakt zoals inritten en parkeerplaatsen.

Civiele kunstwerken

Civieltechnische kunstwerken in eigendom van de gemeente worden 1 keer per vijf jaar geïnspecteerd. Op basis daarvan vindt regulier en groot onderhoud plaats. In 2024 heeft er een inspectie plaatsgevonden. Op basis van de inspectie wordt ook inzichtelijk wat de kosten zijn voor het regulier onderhoud. Op basis hiervan wordt jaarlijks een storting gedaan in de onderhoudsvoorziening voor de kunstwerken.

Grootschalig onderhoud en/of vervanging van bruggen en duikers is niet in de onderhoudsvoorziening meegenomen.

Openbare verlichting

Het kader voor openbare verlichting is gesteld in het beleidsplan Openbare Verlichting 2026-2030. Dit beleidsplan is in november 2025 vastgesteld door de gemeenteraad en hierin zijn de missie en visie op het gebied van verlichtingsthema's binnen de gemeente vastgelegd. Belangrijke thema's hierin zijn duurzaamheid, technologische ontwikkelingen en veiligheid.

Verder formuleert het beleidsplan Openbare Verlichting richtlijnen en ambities om te voldoen aan landelijke en wettelijke doelstellingen ten aanzien van energiebesparing en wetgeving.

Voor de renovatie openbare verlichting is jaarlijks € 99.635 beschikbaar (groot onderhoud). Voor het jaarlijkse onderhoud aan de openbare verlichting (klein onderhoud) is een onderhoudscontract opgesteld en dit budget is opgenomen in de exploitatie.

Riolering en Water

Vanuit het Water- en rioleringsprogramma Asten (Wrp) werken we aan de zorgplichten uit de Wet milieubeheer (Wm) en de Waterwet (Wtw) en werken we aan de aanvullende water- en rioleringstaken:

- Afvalwaterzorgplicht: We zorgen voor een doelmatige inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
- Hemelwaterzorgplicht: We zorgen voor een doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater;
- Grondwaterzorgplicht: We zorgen dat (voor zover mogelijk) het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert.
- Klimaatadaptatie: We anticiperen op klimaatontwikkelingen door onze leefomgeving duurzaam en waterrobuust in te richten;
- Waterkwaliteit: We dragen bij aan een watersysteem met water van een goede kwaliteit;
- Water en bodem: We gebruiken water en bodem als mede ordenend principe bij de inrichting van de leefomgeving.

Zo werken we aan een veilig, schoon en robuust watersysteem voor een leefbaar Asten. De kosten die we maken voor de zorgplichten worden gedekt uit de rioolheffing, die 100% kostendekkend is.

Groen & Spelen

In de komende jaren gaan we aan de slag met de uitvoering van het programma Groen. Waar mogelijk worden kansen aangegrepen om de openbare ruimte groener, duurzamer en natuurinclusiever te maken, de gebruikswaarde te vergroten en de klimaatbestendigheid te versterken. Middels o.a. het project 'planten van duizenden extra bomen' is hier in 2025 invulling aan gegeven. De komende jaren zetten we de vergroening op kleinschalig niveau voort, zowel in de kernen als in het buitengebied. We zoeken actief naar financiering én geschikte plekken waar groen duurzaam kan ontwikkelen en impact heeft.

- Groen: Vanaf 2026 wordt er gewerkt met nieuwe beheercontracten met Senzer en commerciële partijen. Daarin wordt onder andere aandacht besteed aan onderwerpen als biodiversiteit, duurzaamheid en participatie.
- Bomen: Het op peil houden van het bomenbestand en groenelementen (klein onderhoud) wordt jaarlijks gedaan vanuit de reguliere exploitatie. Voor het renoveren van boomlanen (groot onderhoud) zal een nieuw bomenrenovatieplan worden opgesteld.
- Bossen: Voor bosbeheer wordt jaarlijks een beheerplan gemaakt. Daarin wordt onder andere gedund, hout geoogst en worden de opbrengsten van het hout gebruikt om onderhoud uit te voeren. Er is geïnvesteerd in het revitaliseren van meerder gemeentelijke bossen en dit zetten we de komende jaren ook voort. Dit is de basis om onze bossen om deze vitaler, biodiverser en weerbaarder te maken.
- Spelen: In 2025/2026 wordt een nieuw speelbeleid opgesteld. Onderdeel hiervan is een uitvoeringsplan. De financiële consequenties van dit uitvoeringsplan zijn nog niet bekend.

Gemeentelijke gebouwen

De gemeentelijke gebouwen zijn in 2024 geschouwd voor groot onderhoud. Afhankelijk van de resultaten van de schouw, met inachtneming van het gewenste onderhoudsniveau dat is bepaald op het wettelijk minimum om het gebouw in stand te houden, heeft dit financiële consequenties voor de meerjarige onderhoudsplanning (MJOP). Op basis van deze onderhoudsplanningen worden de benodigde jaarlijkse stortingen in de onderhoudsvoorzieningen bepaald, waarbij de stortingen jaarlijks worden geïndexeerd.

De gemeente heeft de wettelijke taak om een routekaart op te stellen voor het verduurzamen van het gemeentelijke vastgoed. De MJOP'S moeten worden uitgebreid met het component duurzaamheid.

De routekaart wordt separaat aan de raad voorgelegd.

De lasten die gepaard gaan met klein onderhoud worden volledig geraamd in het jaar waarin het onderhoud daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. De geraamde lasten zijn gebaseerd op ervaringscijfers.

Sportvelden

De gemeente Asten beschikt over een drietal sportparken. Op parkniveau is een onderhoudsvoorziening gevormd voor groot onderhoud, rekening houdend met de aanwezige verenigingen.

De onderliggende onderhoudsplanningen zijn eind 2025 geactualiseerd, de financiële consequenties zijn opgenomen in de begroting.

De kosten voor klein onderhoud stijgen de laatste jaren fors door onder andere veranderde wet- en regelgeving. Denk hierbij aan de discussie over rubberkorrels bij voetbalvelden en het beperken van chemische bestrijdingsmiddelen bij onder andere beregening van de velden. Alternatieven zijn in sommige gevallen voorhanden, maar werken vaak kostenverhogend.

De lasten die gepaard gaan met klein onderhoud worden volledig geraamd in het jaar waarin het onderhoud daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. De geraamde lasten zijn gebaseerd op de geactualiseerde onderhoudsplanning.

Wat mag het kosten?

Financiële consequenties

In onderstaande tabel zijn de financiële consequenties van het groot onderhoud aan de bovenstaande kapitaalgoederen weergegeven, voor zover hier een onderhoudsvoorziening aan ten grondslag ligt.

Zoals in het algemene beleidskader beschreven, wordt het klein onderhoud van de diverse kapitaalgoederen betaald uit de reguliere exploitatie.

Voorzieningen	Saldo 1-1-2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo 31-12-2026
Onderhoud wegen	2.647.512	1.347.529	409.916	3.585.125
Onderhoud civiele werken	21.637	23.260	20.903	23.994
Onderhoud riolering	4.413.773	1.374.023	4.691.060	1.096.736
Onderhoud groen	18.674			18.674
Onderhoud gebouwen	2.325.211	909.417	774.892	2.459.736
Onderhoud sportvelden	539.167	280.826	414.000	405.993
Totaal	9.965.974	3.935.055	6.310.771	7.590.258

6. Financiering

De paragraaf financiering heeft betrekking op de gemeentelijke financieringsfunctie (treasuryfunctie). De financieringsfunctie zorgt ervoor dat er voldoende middelen zijn zodat de gemeente aan alle financiële verplichtingen kan voldoen. Hiervoor worden kortlopende en langlopende leningen aangetrokken. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen/garanties en het beheersen van financiële risico's.

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van het gemeentelijke vermogen tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, valutarisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido, aanvullende regelgeving en respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Wat doen we daarvoor?

Wettelijk kader

Het wettelijk kader van de treasuryfunctie ligt voor een deel besloten in de nationale regelgeving en voor een deel in Europese regelgeving. Binnen de nationale regelgeving zijn de kaders voornamelijk:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido);
- Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof);
- Wet verplicht schatkistbankieren;
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- De Gemeentewet.

Deze wettelijke kaders zijn verder uitgewerkt en vastgelegd in het gemeentelijke Treasurystatuut 2025 dat op 8 april 2025 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Schatkistbankieren

Op basis de Wet Fido zijn decentrale overheden verplicht om hun overvloedige liquide middelen via een rekening-courant, met eventueel een daaraan gekoppelde depositorekening, in 's Rijks schatkist aan te houden.

De uitzondering hierop is dat decentrale overheden hun liquide middelen in de vorm van leningen kunnen uitzetten bij andere decentrale overheden, mits zij niet met het financiële toezicht op dit lichaam zijn belast.

Uitgezette gelden

Het saldo op de rekening courant van de schatkist bedraagt op 31 augustus 2025 € 17.633.547,=.

Drempelbedrag

Daarnaast mogen decentrale overheden liquide middelen buiten 's Rijks schatkist houden mits deze, gerekend over een kwartaal, het drempelbedrag niet te boven gaan. Naar aanleiding van een landelijke evaluatie wordt vanaf 1 juli 2021 voor gemeenten (en provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen) met een

begrotingstotaal tot € 500 miljoen de drempel voor het verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's. Hieronder wordt weergegeven in welke mate deze risico's zich bij onze gemeente voordoen en op welke wijze de gemeente deze risico's beheerst.

1. Koersrisicobeheer

De koersrisico's van de gemeente zijn zeer beperkt omdat uitsluitend middelen worden uitgezet bij de schatkist of bij andere overheden. Dit gebeurt in vastrentende waarden. Vastrentende waarden garanderen dat op de einddatum de nominale waarde wordt uitgekeerd. Op de einddatum is dus geen sprake van koersrisico's.

2. Renterisicobeheer

Door schommelingen in de rentevoet loopt een gemeente renterisico. Het renterisico kan worden gemeten door middel van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet begrenst de omvang van de korte financiering (korter dan een jaar). De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal van de gemeente bij aanvang van het jaar, met een minimum van € 300.000,=.

Voor 2025 bedraagt de kasgeldlimiet voor de gemeente Asten € 4,98 miljoen. Momenteel zijn er geen leningen aangegaan met een looptijd van maximaal een jaar. Dat betekent dat het renterisico onder de kasgeldlimiet uitkomt.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om het renterisico bij het opnemen van leningen te beheersen. Het effect van de renterisiconorm op de financieringswijze is dat de herfinanciering van vaste leningen niet ineens plaatsvindt, maar over een periode van minimaal vijf jaar wordt gespreid. Dit betekent dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen voor gemeenten niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Voor 2025 bedraagt de renterisiconorm voor de gemeente Asten € 11,71 miljoen. In 2025 zijn geen leningen aan renteherziening onderhevig. Dat betekent dat het renterisico onder de renterisiconorm uitkomt.

3. Kredietrisicobeheer

De gemeente loopt tenslotte risico bij het uitzetten van gelden en verlenen van garanties ten behoeve van de publieke taak. De gemeente loopt hierbij het risico dat de kredietnemer zijn financiële verplichting niet kan voldoen.

Uitzettingen geschieden daarom uitsluitend aan tegenpartijen die aan de in het treasurystatuut genoemde eisen voor kredietwaardigheid voldoen. Door deze maatregel worden kredietrisico's zoveel mogelijk beperkt.

Opgenomen geldleningen

Begin 2021 is een lening van € 10 miljoen aangetrokken tegen een negatieve rente van - 0,25% voor een periode van 10 jaar vast. Dit betekent een rentebaai van € 25.000,= per jaar.

In juli 2024 heeft een herfinanciering moeten plaatsvinden in het kader van de af te lossen lening van € 5 miljoen alsmede een nieuwe financiering voor toekomstige investeringen van € 9 miljoen voor een periode van 7 jaar tegen een rente percentage van 3,18%.

In de begroting is rekening gehouden met de rentelasten voor eventuele nieuwe financiering(en) vanaf 2025.

Verstreckte geldleningen

Er zijn geen leningen verstrekt.

Garantstellingen

In 2025 staat de gemeente garant voor € 22,4 miljoen aan leningen van Bergopwaarts. Voor Wocom staat de gemeente garant voor een bedrag van € 13,5 miljoen en voor Mooiland Grave voor een bedrag van € 46.000,=.

Renteresultaat

In het Besluit Begroting & Verantwoording is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en jaarstukken naast de beleidsvoornemens en het gerealiseerde beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook inzicht moet geven in:

- de rentelasten uit externe financiering;
- het renteresultaat;
- de wijze van rentetoerekening.

Wijze waarop wordt toegerekend

Binnen de gemeente wordt het principe van totaalfinanciering toegepast waarbij er geen verband bestaat tussen de financiering en verkregen activa. In de basis worden alle rente baten en lasten binnen het taakveld treasury vastgelegd alvorens het saldo van de rentebaten en rentelasten worden toegedeeld aan de taakvelden middels de omslag rente (afgerond 0,22%). Hieronder de voorschreven tabel voor 2026 waaruit het begrote renteresultaat blijkt.

Renteschema 2026

a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	286.200
b	De externe rentebaten -/-	-116.200
	Saldo rentelasten en rentebaten	170.000
c1	De rente die aan de facilitaire grondexploitatie (kostenverhaal) moet worden doorberekend	0
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering),	170.000
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	170.000
d1	Rente over eigen vermogen	0
d2	Rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	170.000
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	169.925
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury	75
	Boekwaarde activa per 1 januari 2026	77.958.747
	Berekende omslagrente (afgerond)	0,22%

7. Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn die privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijke belang én een financieel belang heeft.

Wat willen we bereiken?

In het algemeen geldt dat voor een verbonden partij wordt gekozen indien de gemeente dit beleid niet alleen of niet doeltreffend kan uitvoeren. De verbonden partijen voeren beleid en beheer op verschillende terreinen uit voor de gemeente Asten.

Het beleid omtrent deze verbonden partijen, met als doel de governance te verstevigen, is beschreven in de "Nota Verbonden partijen gemeente Asten 2015".

De website Overheid.nl is de wegwijzer naar informatie en diensten van alle overheidsorganisaties in Nederland. Deze website is een initiatief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Op deze website worden per verbonden partij de algemene gegevens vermeld.

De algemene gegevens van de gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente Asten deelneemt staan op deze site:

https://almanak.overheid.nl/30279/Gemeente_Asten/.

De gegevens omtrent deze gemeenschappelijke regelingen in deze paragraaf zijn dan ook een aanvulling op de vermelde website.

Wat doen we daarvoor?

In de tabellen op de volgende pagina's is te zien op welke manier de gemeente Asten een bestuurlijk- en financieel belang heeft in de verbonden partijen waarin zij participeert. Daarnaast zijn per verbonden partij een aantal (financiële) gegevens te vinden die verplicht dienen te worden opgenomen op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Verbonden partij (Beleidsmatig)	Bestuurlijk belang	Openbaar belang	Risico's
Gemeenschappelijke regelingen			
Belastingsamenwerking Oost-Brabant	Lid AB+DB	BSOB is een gemeenschappelijke regeling van waterschap Aa en Maas en 9 gemeenten. BSOB is opgericht om de kwaliteit van de dienstverlening en continuïteit van de waardering, heffing en inning van gemeentelijke- en waterschapsbelastingen te garanderen. En wel tegen zo laag mogelijke kosten.	De risico's komen conform de regelingen voor rekening van de deelnemende gemeente naar rato van hun aandeel in de bedrijfsactiviteiten (financiële bijdragen).
BLINK	Lid AB	BLINK heeft tot doel zorg te dragen voor gemeentelijke uitvoeringstaken op het vlak van afvalinzameling en reiniging van de openbare ruimte, die bij wet aan de deelnemende gemeenten zijn opgedragen. Daarnaast exploiteert zij de gemeentelijke milieustraat.	BLINK beschikt niet over eigen vermogen om niet begrote en onvoorziene kosten te dekken. De opzet van BLINK als gemeenschappelijke regeling is dat risico's opgevangen worden door de deelnemende gemeenten in de jaarlijkse reguliere exploitatie. Wel is er met ingang van 2026 opnieuw een post onvoorzien opgenomen in de begroting van Blink. De post onvoorzien is 1,2% van de totale begrotingswaarde en dient ter afdekking van operationele risico's met van buitenkomend onheil (schadeclaims, plotselinge tariefsmutaties e.d.).
GGD Brabant-Zuidoost	Lid AB	Gemeenten hebben binnen de Wet Publieke Gezondheid de plicht om een plan ter bevordering van de lokale gezondheidssituatie vast te leggen in een nota Lokaal gezondheidsbeleid. De gemeente is in dit proces de regisseur. De GGD ondersteunt de gemeenten bij het voorbereiden, opstellen en implementeren van dit beleid. Per gemeente is er een lokaal team. Doel van GGD Brabant Zuidoost is om een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).	De GGD is op dit moment bezig met een heroriëntatie op de kerntaken. Dit is enerzijds gericht op efficiënter werken en anderzijds gericht op de gevolgen van de schaa sprong in de Brainport regio.

GR Peelgemeenten	Lid AB (2x) + Lid DB	Draagt zorg voor kwaliteit en continuïteit voor de uitvoering van de door de lokale overheden opgedragen taken op het gebied van jeugd, WMO, Bijzondere Bijstand, Minimaregelingen en Schulddienstverlening.	Aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor tekorten.
GR Senzer	Lid AB (2x) + Lid DB	De Gemeenschappelijke Regeling Senzer voorziet mensen van een uitkering in de noodzakelijke kosten van het bestaan voor levensonderhoud, op basis van de Participatiewet. Senzer verstrekt een uitkering niet langer dan noodzakelijk en begeleidt mensen naar maximale participatie en het liefst naar werk. Er wordt hiertoe nauw samengewerkt met de gebiedsteams van de gemeenten. Senzer opereert regionaal op zowel de publieke als de private markten.	Sterke afhankelijkheid van rijksbeleid met betrekking tot de financiering. Omzet is afhankelijk van economische ontwikkelingen. Aangesloten gemeenten zijn op basis van solidariteit gezamenlijk aansprakelijk voor tekorten.
Metropoolregio Eindhoven	Lid AB	Strategisch bestuurlijke samenwerking op de thema's: economie, mobiliteit, energietransitie en transitie van het landelijk gebied. Daarnaast het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant. Voor het Regionaal Historisch Centrum. Missie, visie en koers zijn opgesteld. Er worden stappen ondernomen tot voorstellen over de positionering van dienstonderdelen MRE en RHCE binnen de MRE.	In de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen (juli 2018) is bepaald welke risico's door de MRE worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Uiteindelijk zijn de aangesloten gemeenten aansprakelijk voor tekorten.
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	Lid AB	Samen zorgen voor balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving. Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voert de ODZOB taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geeft zij advies op het gebied van omgevingsrecht.	Het risico op verlaging van de baten ODZOB als gevolg van mogelijke bezuinigingen bij de deelnemende gemeenten. Dit risico ligt meer in de invloedssfeer van de gemeenten dan van de ODZOB en daarom is door hen besloten dit risico niet af te dekken. Diverse ontwikkelingen maken de prognose lastig. Denk hierbij o.a. aan de gefaseerde inwerkingtreding Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, provinciale eisen voor stalaanpassingen en landelijke opkoopregelingen voor bedrijven en de werkzaamheden onder de Omgevingswet.

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Lid AB	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverlenings-organisatie in de regio (GHOR) en de regionale ambulancevoorziening (RAV) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden.	Het 1e deel van de bestuursopdracht is begin 2025 afgerond. De vervolgstappen zijn deel 2 en 3 namelijk wat is er nodig om de zaken op orde te houden en het opstellen van een strategische visie en beleidsplan. Naar verwachting worden deze plannen tijdens het AB VRBZO april 2026 vastgesteld. Het lijkt erop dat bepaalde taken die nu door VRBZO worden uitgevoerd terugkomen naar de gemeenten of overgedragen aan de ODZOB. Dit vervolg kan eventueel financiële consequenties hebben. Hierbij zal rekening gehouden moeten worden met de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden.
ICT Noord- en Midden Limburg (ICT NML)	Lid AB	ICT NML is een samenwerkingsverband van gemeenten in Noord- en Midden Limburg. ICT NML verzorgt voor de aangesloten partners het ICT-beheer, ICT-onderhoud en faciliteert bij automatiseringsvraagstukken. Wij streven naar uniforme werkprocessen, eenduidige dienstverlening en de vorming van een regieorganisatie. ICT NML is een organisatie waar vernieuwing en verandering een constante factor is.	Aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor tekorten.
Vennootschappen en coöperaties			
Bank Nederlandse Gemeenten	Stemrecht AvA	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burgers.	Niet van toepassing.
Brabant Water	Stemrecht AvA	Brabant Water levert drink- en industriewater aan 2,5 miljoen inwoners en aan bedrijven in Noord-Brabant. Zij winnen, zuiveren en distribueren water van uitstekende kwaliteit, tegen de laagst mogelijke kosten en met een hoge leveringsbetrouwbaarheid.	Waardevermindering van het aandelenkapitaal.
Stichtingen en verenigingen			
Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant	Lid AB + Lid VvA	Voor een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering is een professioneel georganiseerde inkoopfunctie van belang. Door samenwerking op inkoopgebied wordt voordeel op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied behaald.	De termijn van een individuele, bilaterale samenwerkingsovereenkomst is van onbepaalde duur met een opzegtermijn van minimaal 2 jaar.
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost	Lid AB	Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is een netwerksamenwerking tussen partners uit de straf-, en zorgketen en gemeenten. Zij komen onder eenduidige regie	De risico's blijven beperkt tot de inleg van financiële middelen.

		van het openbaar bestuur tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek. Met als doel bij te dragen aan de veiligheid(sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid; het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.	
Overige verbonden partijen			
Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel	Lid periodiek overleg	Voor het doelmatig functioneren van De Groote Peel als nationaal park is het overlegorgaan ingesteld in mei 1985.	Niet van toepassing.
Netwerkorganisatie Peelsamenwerking	Lid periodiek overleg	De Peelregio staat voor een schaa sprong, een kwalitatieve groei van de regio. Het realiseren van deze groei geeft uitdagingen voor de regio, zowel op inhoud als ook op de arbeidsmarkt in de regio. Dit vraagt een andere manier van samenwerken. De gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren werken op veel terreinen al samen aan gemeenschappelijke opgaven. Vaak zijn ook andere organisaties betrokken bij deze Peelsamenwerking. Op dit moment is de samenwerking in de Peelregio thematisch/sectoraal ingestoken. Zonder het goede van de netwerksamenwerking weg te gooien, wil de Peelregio komen tot meer resultaat, snelheid en samenhang in hun samenwerking. De nieuw aangestelde Programmamanager heeft een verbindende en resultaatgerichte rol om de schaa sprong gezamenlijk te realiseren. Het gaat om de onderdelen van Ontwikkelstrategie en de Schaa sprong, zoals wonen, economie, mobiliteit, Energie, Water. Om alle lokale en deelregionale belangen sterker voor het voetlicht te krijgen is niet-vrijblijvende samenwerking op basis van een Peelagenda nodig. De urgentie is groot, vanwege de grote maatschappelijke opgaven maar ook vanwege de arbeidsmarktproblematiek. We kunnen beter met zijn zessen samen in de vijver van deskundig arbeidspotentieel vissen dan ieder voor zich en dan vervolgens de deskundigen laten werken voor de gemeenten samen i.p.v. ieder voor zich. Daartoe is een programma opgezet en is een programmamanager aangesteld, die in opdracht van de gemeentesecretarissen alle concrete bestuurlijke plannen concretiseert, verbindt en -al dan niet in projecten- laat uitvoeren.	Niet van toepassing.

Wat mag het kosten?

Verbonden partij (Financieel)	Jaar	Prognose financiële bijdrage	Eigen vermogen 1/1	Eigen vermogen 31/12	Vreemd vermogen 1/1	Vreemd vermogen 31/12	Prognose financieel resultaat
Gemeenschappelijke regelingen							
Belastingsamenwerking Oost-Brabant	2026 ¹	€ 369.668	¹ €626.000	¹ € 1.323.000	¹ € 460.000	¹ €366.000	€ 0
BLINK	2026	€ 1.017.000 (excl. milieustraat)	€ 0	€ 0	€ 13.500.000	€ 20.000.000	€ 0
GGD Brabant-Zuidoost	2026	€ 795.377	€ 5.650.000	€ 5.590.000	€ 24.313.000	€ 22.725.000	€ 0
GR Peelgemeenten	2026	€ 2.627.600	€ 508.000	€ 508.000	€ 0	€ 0	€ 0
GR Senzer	2026	€ 6.339.944	€20.128.000	€19.231.000	€7.500.000	€7.500.000	€ 0
Metropoolregio Eindhoven	2026	€ 282.014	€ 20.246.792	€ 19.859.230	€ 3.835.033	€ 3.635.807	€ 0
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	2026	€ 926.469	€ 3.739.302	€ 3.589.302	€ 2.048.311	€ 2.048.311	€ 0
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	2026	€ 1.183.846	€ 2.556.694	€ 686.694	€ 26.533.333	€ 27.351.666	€ 0
ICT Noord- en Midden Limburg (ICT NML)	2026	€ 756.162	€ 560.000	€ 560.000	€ 1.200.000	€ 1.160.000	€ 0
Vennootschappen en coöperaties							
Bank Nederlandse Gemeenten	2026 ²	Aandelenbezit	€ 4.721 mln.	€ 4.777 mln.	€ 111 mln.	€ 124 mln.	€ 294 mln.
Brabant Water	2026 ³	Aandelenbezit	€ 699.235.000	€ 716.350.000	€ 269.951.000	€ 291.718.000	€ 17.115.000
Stichtingen en verenigingen							
Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost- Brabant	2026 ⁴	€ 250.194	€ 358.695	€ 600.123	€ 1.973.315	€ 1.831.769	€ 851.000
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost	2026 ⁵	€ 5.782	€ 807.531	€ 857.170	€ 385.719	€ 282.647	€ 49.639
Overige verbonden partijen							
Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel	2026	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing

1,2,3,4 en 5.

Balanscijfers komen uit de jaarrekening 2024.

8. Toekomstagenda 2030

Samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken we aan een vitale, leefbare en aantrekkelijke gemeente Asten. Hiervoor hebben we de Toekomstagenda Asten 2030 gemaakt. Samen hebben we opgeschreven wat de komende jaren belangrijk is voor de ontwikkeling van de gemeente Asten en met welke uitdagingen we te maken hebben. De Toekomstagenda Asten 2030 is een kompas om koers te houden én een uitnodiging om mee te doen.

Wat doen we daarvoor?

De volgende maatschappelijke opgaven staan centraal in de Toekomstagenda Asten 2030:

KLIMAATBESTENDIG EN ENERGIENEUTRAAL ASTEN

Wij streven naar een gemeente die in staat is de gevolgen van klimaatverandering op te vangen. De maatregelen die we moeten nemen zien we nadrukkelijk als kansen voor toekomstbestendige economische ontwikkeling.

We onderschrijven de doelstellingen van duurzame ontwikkeling en het Brabants Energie Akkoord en stimuleren maatregelen die bijdragen aan versnelling daarvan.

Resultaat: In 2030 zijn we klimaatbestendig: we zijn een gemeente met minder verstening en meer groen, een betere wateropvang, minder hittestress en een grote biodiversiteit in flora en fauna. We volgen de provinciale trend om zo snel als mogelijk energieneutraal te zijn.

TRANSFORMATIE VAN HET BUITENGEBIED

We streven in Asten naar een maatschappelijke geaccepteerde en gewaardeerde agrofoodsector met toekomstperspectief binnen de kaders van duurzaamheid, gezondheid en welzijn van mens en dier in een mooi en beleefbaar buitengebied. In Asten is ruimte voor een duurzame en verantwoorde agrarische sector. Technologische ontwikkeling en innovatie zijn de dominante middelen binnen deze opgave. Onze kenmerkende landschappen en natuur willen we minimaal behouden en waar mogelijk versterken en meer vervlechten met onze kernen. We zetten in op ontwikkeling van meer aansprekende (natuur) parels.

Resultaat: We realiseren in 2030 een substantiële reductie van de uitstoot van emissies door de agrarische sector.

VITALE KERNEN

Om een aantrekkelijke woongemeente te zijn, voeren we een actief woonbeleid. Ons beleid is flexibel en gericht op de lokale woonbehoeften. Gelet op de vergrijzing werken we gericht aan combinaties met zorg, zodat mensen met een beperking zo veel mogelijk zelfstandig kunnen wonen. Wij versterken verder ook onze aantrekkingskracht voor mensen die graag rustig landelijk willen wonen, dichtbij stedelijke voorzieningen en werk.

Resultaat: Asten, Heusden en Ommel koersen vanuit de eigen identiteit en kracht. Maatschappelijk initiatief is het vertrekpunt voor ontwikkeling van de kernen. Ruimte voor eigen initiatief betekent dat dorpen, gebieden en gemeenschappen zich ieder op een eigen wijze ontwikkelen. Dit kan tot gevolg hebben dat de ene kern meer voor elkaar krijgt dan een andere.

We zetten in op behoud van voortgezet onderwijs in Asten. Dit is cruciaal in de ontwikkeling van onze jongeren en het vormen van netwerken, die wellicht stimuleren dat onze jongeren zich binden aan Asten of overwegen om er later terug te keren. We koesteren de verbindingen tussen onderwijs en bedrijfsleven.

In 2030 liggen de scores van onze kernen op het gebied van bevolkingsopbouw, sociale samenhang, veiligheid en voorzieningenniveau (Leefbaarometer.nl) boven het regionaal gemiddelde van de vijf landelijke Peelgemeenten.

CENTRUMONTWIKKELING

Levendige dorpscentra met ruimte voor ontmoeting in een gemoedelijke sfeer zijn belangrijk voor de vitaliteit en aantrekkelijkheid van onze kernen. Wij werken aan een centrum in Asten dat uitnodigend is voor inwoners en bezoekers. We sluiten aan bij onze kernkwaliteiten van natuur en voedselproductie. Beleven en genieten staan centraal.

Het centrum is de plek voor ontmoeten, eten en drinken en ook werken. De sfeer wordt bepaald door kleinschalige diensten en ambachtelijk werk. Een bruisend centrum is een belangrijke troef in het binden van jongeren en jonge gezinnen. We ontwikkelen in het centrum passende woningen en voorzieningen.

Resultaat: In 2030 heeft het centrum van Asten de lokale verzorgende functie voor winkelen behouden en is er een positieve balans (meer inkomende dan uitgaande stromen) op het gebied van restaurantbezoek, café bezoek en cultuurbezoek.

OMGEVINGSWET

Met het programma Omgevingswet werken we aan ruimte voor ontwikkeling met waarborg voor kwaliteit en zorgen we ervoor dat we voldoen aan de nieuwe wet die per 1 januari 2024 ingaat.

VITALE DEMOCRATIE

Met het programma Vitale democratie werken we aan de cultuuromslag die nodig is om de maatschappelijke opgaven te realiseren. Meer loslaten vanuit de gemeente en faciliteren van burgerinitiatief, meer oppakken van verantwoordelijkheid door de samenleving zelf.

Toekomstagenda Asten 2030 : Vitale democratie in Asten		
	Van voornamelijk ...	Naar meer ...
Raad	... controleren, kaderen en vertegenwoordigen, dichtgetimmerde coalitieakkoorden	... loslaten, vertrouwen geven, visie vormen, verbinden, antenne-functie, sturen op hoofdlijnen, bevorderen participatie, voorwaarden scheppen, globale coalitieakkoorden opstellen
College	...verantwoorden, uitvoeren en maken	... richting geven, antenne-functie, allianties maken, initiatieven stimuleren, verbinden en versterken
Samenleving	... inspreken, stemmen en feedback geven	...co-creëren, ideeën genereren, initiëren & doen en elkaar helpen
Management	... aansturen en beoordelen	... leren, coachen, faciliteren, verbinden, innoveren, werken 'van buiten naar binnen', strategisch denken
Ambtenaren	... onderzoeken, praten over en oplossen	... leren, praten met, antenne-functie, werken 'van buiten naar binnen', mogelijk maken dat, verbinden, strategisch denken en handelen

Wat doen we daarvoor?

Realiseren doelen uit maatschappelijke opgaven

Binnen elk inhoudelijk programma lopen diverse projecten die geïnitieerd worden door de gemeente, door de samenleving, door de regio of het Rijk en veelal in verbinding met de partners in het netwerk waarin we werken. Daarnaast wordt overkoepelend gekeken naar verbinding tussen de projecten uit verschillende programma's. Bijvoorbeeld het thema energieneutraal speelt ook een rol bij de realisatie van een project in het programma vitale kernen.

Naast deze inhoudelijke verbinding is er vanuit de faciliterende programma's Omgevingswet en Vitale democratie verbinding met elk inhoudelijk programma en project. Bijvoorbeeld over de procesaanpak van een project en hoe de participatie vanuit de samenleving wordt ingevuld.

Op www.asten.nl/2030 staan de actuele projecten en nieuwe ideeën gepubliceerd.

Stimuleren van burgerinitiatieven

Onderdeel van de realisatie van de Toekomstagenda Asten 2030 is de uitnodiging aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen om mee te doen en zelf ook met burgerinitiatieven te komen. Op www.asten.nl/2030 staan alle programma's online, met de lopende projecten en ingekomen burgerinitiatieven, zowel klein als groot.

9. Wet Open Overheid

Wat willen we bereiken?

Inleiding

Op 1 mei 2022 trad de Wet open overheid (Woo) in werking om te zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar en eenvoudig te ontsluiten is. In artikel 3.5 van de Woo staat dat bestuursorganen in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens over de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan. Daarom treft u hier de openbaarheidsparagraaf aan. Het kabinet heeft voor de periode 2021-2026 middelen beschikbaar gesteld voor de implementatie en uitvoering van de Woo (zowel incidenteel als structureel).

Actieve openbaarmaking

Er moeten elf informatiecategorieën actief openbaar gemaakt worden. Dat doen we in fasen. Sinds 1 november 2024 worden de eerste verplicht gestelde categorieën (organisatie en werkwijze, bereikbaarheidsgegevens, algemeen verbindende voorschriften en overige besluiten van algemene strekking) al bekend gemaakt

Er moet nog Koninklijk Besluit genomen waarin de volgende informatiecategorieën bekend worden gemaakt die actief gepubliceerd moeten worden. We volgen hierin de door de Rijksoverheid voorgeschreven planning.

Passieve openbaarmaking

In 2024 hebben we 22 Woo verzoeken ontvangen. Dit aantal is niet extreem hoog, maar het zoeken van de gevraagde informatie kan veel tijd kosten. Daarom gaan we op zoek naar tooling die ons gaat helpen bij het zoeken in de diverse informatiesystemen (zaaksysteem, M365, netwerkschijven e.d.). Deze tooling kan ons ook helpen bij het op orde brengen van onze informatiehuishouding. Voor de bekostiging hiervan worden de budgetten ingezet die beschikbaar zijn voor de implementatie en uitvoering van de Woo.

Informatiehuishouding op orde

Met de upgrade van ons zaaksysteem hebben we al een mooie stap gezet om onze informatiehuishouding op orde te brengen. Eind 2025 is een projectleider gestart ten behoeve van de realisatie van het toekomstbestendig informatiebeheer binnen het Microsoft 365 platform. De focus ligt op de implementatie van Microsoft 365 en het verbeteren van de digitale fitheid van de organisatie.

Wat doen we daarvoor?

De hoeveel informatie die actief bekend gemaakt moet worden zal groter worden. Nu kunnen we dit nog organiseren binnen onze eigen website, het raadsinformatiesysteem en de Woo-index. In de toekomst zal een eigen publicatieplatform noodzakelijk zijn. Er wordt onderzocht welk platform hiervoor het meest geschikt is, ook in combinatie met onze al geïmplementeerde systemen.

Ook gaan we starten met het gesprek over de betekenis van de Woo voor onze organisatie, om bewustwording te creëren en een balans te vinden tussen vertrouwelijkheid en transparantie door middel van informatiesessies.

10. Balans in uitvoering

Wat willen we bereiken?

Het streven is een duurzaam gezonde financiële meerjarenbegroting. Bij de vaststelling van de Kadernota 2026 (oplevering project Asten in Balans) is een eerste grote stap gezet om een sluitende meerjarenbegroting voor 2026-2029 aan te bieden. Door het inzetten van de zogenaamde draaiknoppen is de begroting sluitend gemaakt.

Door landelijke- en lokale ontwikkelingen zien we dat het zoeken naar de duurzame balans een jaarlijks terugkomend item is in de begroting. Daarom is deze paragraaf 10, Balans in uitvoering toegevoegd.

Doel van deze paragraaf:

- monitoren van de realisatie van de gekozen draaiknoppen;
- overzicht geven van nog niet ingezette draaiknoppen die nog ingezet kunnen worden om de balans verder te herstellen.

Op die manier in onze P&C cyclus blijven sturen op de duurzaam gezonde financiële meerjarenbegroting.

De volgende draaiknoppen zijn ingezet bij de vaststelling van de Kadernota 2026. De draaiknoppen die zijn opgenomen voor 2026 zijn gerealiseerd en dus vertaald in de voorliggende begroting.

Nr.	Draaiknoppen	2026	2027	2028	2029
	Programma 1 Bestuur en Veiligheid				
1	Bedrijfsvoering	100.000	200.000	300.000	300.000
2	Openingstijden gemeentehuis	10.000	10.000	10.000	10.000
3	Formatie wethouders				
4	Aanvragen subsidies		NTB	NTB	NTB
	Programma 2 Ruimtelijk Domein				
5	Bestaande samenwerkingen		50.000	50.000	50.000
6	Betaald parkeren				
7	Inzet klimaat	100.000	100.000	100.000	100.000
8	Kostendekkendheid leges	50.000	50.000	50.000	50.000
9	Uitstraling buitenruimte				
10	Minder onderhoud buitenruimte				
11	Aanpak Loverveld				
12	Bijdrage molen				
13	Verhogen afvalstoffenheffing	75.000	75.000	75.000	75.000
14	Temporiseren projecten			200.000	200.000
	Programma 3 Sociaal Domein				
15	Beiaard en beiaardier		20.000	20.000	20.000
16	Indexering samenwerkingspartners		40.000	40.000	40.000
17	Inkomensafhankelijke Wmo		96.000	96.000	96.000
18	Gezins- en jongerencoaches		80.000	80.000	80.000
19	Leerlingenvervoer		10.000	10.000	10.000
20	Subsidies verenigingen				
21	Afbouw voorzieningen				
22	Gebruik Wmo		150.000	150.000	150.000
23	Kosten jeugdhulp		150.000	150.000	150.000
24	Collectief zorgaanbod		150.000	150.000	150.000
25	Sluiting zwembad				
	Programma 4 Financien en Economie				
26	Afschrijvingstermijnen	181.000	186.000	186.000	186.000
27	Planmatiger investeren	300.000			
28	Algemene reserve	250.000			75.000
29	OZB niet-woningen	431.200	431.200	431.200	431.200
30	OZB woningen	593.600	593.600	593.600	593.600
31	Verblijfsbelasting truckparking				
32	Verblijfsbelasting	47.500	47.500	47.500	47.500
33	Efficiency samenwerkingspartners		NTB	NTB	NTB
	Saldo draaiknoppen	2.138.300	2.439.300	2.739.300	2.814.300

Een aantal draaiknoppen zijn niet of gedeeltelijk ingevuld. De **niet** ingevulde draaiknoppen zijn hieronder weergegeven en kunnen worden ingezet om de meerjarenbegroting sluitend te maken.

Nr.	Draaiknoppen	2026	2027	2028	2029
	Programma 1 Bestuur en Veiligheid				
1	Bedrijfsvoering				
2	Openingstijden gemeentehuis				
3	Formatie wethouders		70.000	70.000	70.000
4	Aanvragen subsidies		NTB	NTB	NTB
	Programma 2 Ruimtelijk Domein				
5	Bestaande samenwerkingen				
6	Betaald parkeren		150.000	150.000	150.000
7	Inzet klimaat				
8	Kostendekkendheid leges				
9	Uitstraling buitenruimte		30.000	30.000	30.000
10	Minder onderhoud buitenruimte		30.000	30.000	30.000
11	Aanpak Loverveld	8.000	8.000	8.000	8.000
12	Bijdrage molen		20.000	20.000	20.000
13	Verhogen afvalstoffenheffing				
14	Temporiseren projecten	200.000	200.000		
	Programma 3 Sociaal Domein				
15	Beiaard en beiaardier				
16	Indexering samenwerkingspartners				
17	Inkomensafhankelijke Wmo				
18	Gezins- en jongerencoaches				
19	Leerlingenvervoer				
20	Subsidies verenigingen		30.000	30.000	30.000
21	Afbouw voorzieningen		50.000	50.000	50.000
22	Gebruik Wmo				
23	Kosten jeugdhulp				
24	Collectief zorgaanbod				
25	Sluiting zwembad		507.000	507.000	507.000
	Programma 4 Financien en Economie				
26	Afschrijvingstermijnen				
27	Planmatiger investeren				
28	Algemene reserve	522.000	P.M.	P.M.	P.M.
29	OZB niet-woningen	184.800	184.800	184.800	184.800
30	OZB woningen	254.400	254.400	254.400	254.400
31	Verblijfsbelasting truckparking	25.000	25.000	25.000	25.000
32	Verblijfsbelasting				
33	Efficiency samenwerkingspartners		NTB	NTB	NTB
	Saldo draaiknoppen	1.194.200	1.559.200	1.359.200	1.359.200

Toelichting draaiknoppen

Toelichting en impact draaiknop (1 t/m 4)	Bedrag	I/S
1.8 Bedrijfsvoering (1)	100.000 - 300.000	S
Dit betreft een brede algemene maatregel om te besparen op de bedrijfsvoering van de gemeente Asten. Denk hierbij aan efficiëntie slagen en gebruik maken van automatiseringsoplossingen en inzet van AI voor eenvoudige processen. We streven naar efficiëntere en meer gestroomlijnde processen, die minder tijd kosten. Daarnaast blijven we inzetten op nog meer samenwerken waar mogelijk. Impact: Organisatie		
1.9 Openingstijden gemeentehuis (2)	10.000	S
Het gemeentehuis minder openstellen (bijvoorbeeld een dagdeel) kan financiële voordelen met zich meebrengen. Het heeft echter wel impact op de dienstverlening en op bedrijfsvoering. De besparing is ingegeven op basis van de facilitaire kosten. De klantvraag blijft bestaan en zal zich verplaatsen naar de momenten waarop we wel open zijn en heb je voldoende bezetting nodig om hieraan te kunnen voldoen. Impact: Inwoners		
1.10 Formatie wethouders (3)	70.000 vanaf 2027	S
Momenteel is de formatie wethouders 3 fte. Dat is prima te verantwoorden o.b.v. de richtlijnen vanuit de VNG. Bij de coalitieronde 2022 is de formatie verhoogd van 2,8 fte naar 3,0 fte (plus van € 20.000,=, loonpeil 2022). Teruggaan naar 2,4 fte (€ 70.000,=) is een forse daling t.o.v. nu en zal impact hebben op de inzet vanuit de wethouders bijvoorbeeld in de regionale afstemming. Impact: Bestuur		
1.11 Aanvragen subsidies (4)	NTB	S
Meer (incidenteel) externe financiering voor projecten en/of personeel door het inzetten van een subsidioloog die zichzelf moet terugverdienen en zorgt voor extra inkomsten voor de gemeente. Impact: NVT		
2.6 Bestaande samenwerkingen (5)	50.000 vanaf 2027	S
Bezuinigen op of stoppen met bestaande samenwerkingen binnen het ruimtelijk domein of op andere domeinen. Bezuinigen of stoppen met samenwerkingen zoals Innovatiehuis en energiehuis Slim Wonen. Onduidelijk is of dit ook (toekomstige) positieve effecten dempt. Daarnaast kan de financieringssystematiek (verdeling van de hoogte van de bijdragen) van samenwerkingen bekeken worden. Impact: Bestuurlijke ambitie / maatschappelijke opgaven en verbonden partijen		
2.7 Betaald parkeren (6)	150.000 vanaf 2027	S
Invoering van betaald parkeren in het centrum van Asten. Afhankelijk van de manier waarop dit wordt ingevoerd, is er op de korte termijn risico dat het centrum van Asten gemedend zal worden. Dit kan op de langere termijn gevolgen hebben voor ondernemers in het centrum en dus voor de centrumontwikkeling zoals die vanuit de Toekomstagenda 2030 wordt gestimuleerd. Impact: Inwoners en ondernemers		
2.8 Inzet klimaat (7)	100.000	S
Vaste formatie ten behoeve van klimaat, energie en duurzaamheid structureel ten laste brengen van de CDOKE-gelden (tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) die we van het Rijk ontvangen.		

Hierdoor blijft er wel minder budget over voor overige maatregelen in het kader van klimaat- en energiebeleid en als de regeling stopt (toegezegd t/m 2029) is er geen dekking meer voor deze vaste formatie. Impact: NVT		
2.9 Kostendekkendheid leges (8)	50.000	§
De kostendekkendheid van de leges omgevingsvergunningen is nog geen 100%. Door verhoging van de leges wordt de kostendekkendheid vergroot. Voor inwoners en bedrijven betekent dit dat de lasten voor een vergunning stijgen. Impact: Inwoners en ondernemers		
2.10 Uitstraling buitenruimte (9)	30.000 vanaf 2027	§
We voeren projecten in de buitenruimte soberder uit door gebruik van goedkopere materialen en door minder elementen. Het heeft wel een sterk negatief effect op de uitstraling van de openbare ruimte en het is minder duurzaam. Tot slot nog de algemene opmerking dat we bij dit soort projecten eigenlijk nooit gaan voor een heel hoog kwaliteitsniveau. We kijken al wat passend is met gezond verstand. Impact: Inwoners		
2.11 Minder onderhoud buitenruimte (10)	30.000 vanaf 2027	§
We stellen het beheer en onderhoud van de openbare ruimte (groen en reiniging) naar beneden bij van niveau C naar D. Het onderhoud van wegen zit al op het minimale niveau (niveau C). Het gaat leiden tot een sterke aantasting van de belevingswaarde van het openbaar gebied (centrum, wijken) én klachten, de kosten aan de achterkant zullen gaan stijgen. Impact: Inwoners		
2.12 Aanpak Loverveld (11)	8.000	§
Bij de herijking van bestaande kredieten (raad 3 juni) is voorgesteld om het krediet Loverveld (90056003100 Herinrichting Park 't Loverveld) af te ramen met € 670.000,=. Dit is mogelijk door extra dekking vanuit subsidies en de GREX Loverbosch fase 2 (samen € 500.000,=), en daarnaast het versmallen van de fietspaden naar 3,5 meter (€ 170.000,=). Deze draaiknop aanpak Loverveld gaat een stap verder in versobering van de uitvoering van dit project: • Speelvoorziening 0-12 jaar laten vervallen: € 125.000,=. • Urban sports voorziening laten vervallen: € 90.000,=. Dit heeft ook een relatie met het toegezegde bedrag van € 50.000,= vanuit het burgerinitiatief Stichting TIPI. • Informele zitplekken van natuursteen laten vervallen tussen ligweide en parkpad: € 180.000,=. De afschrijvingskosten gerelateerd aan deze 3 extra opties bedraagt: € 8.000,=. Impact: Inwoners		
2.13 Bijdrage molen (12)	20.000 vanaf 2027	§
De gemeente Asten heeft een sterk cultureel karakter en gemeenschapszin. Dit uit zich in verenigingen en evenementen, van de sleuteloverdracht tijdens de carnaval tot het in onderhoud hebben van een molen. Bijeenkomsten waar inzet van de ambtelijke organisatie gevraagd wordt zoals de molen en de beiaard(ier), hebben culturele waarde voor de gemeente Asten. Het behoort niet tot de wettelijke taken van de gemeente. Voor de verbinding in de maatschappij en de identiteit van de gemeente Asten kan het afstoten hiervan impact hebben op de gemeenschap. Impact: Molenaar		
2.14 Verhogen afvalstoffenheffing (13)	75.000	§
Uit de benchmark die in het kader van het project Asten in Balans door Twynstra Gudde is uitgevoerd, kwam naar voren dat Asten in vergelijking met de referentiegemeenten een		

laag tarief voor afvalstoffenheffing heeft. Nadere analyse van de toegerekende kosten van de Gemeente Someren aan de afvalstoffenheffing laat zien dat Someren kosten straatreiniging toerekent aan deze heffing. In Asten doen we dit niet. We rekenen wel 50% toe aan riolering. We kunnen er voor kiezen om ook een gedeelte toe te rekenen aan afval. Daarnaast kunnen we een extra bedrag van de salariskosten toerekenen. We onderzoeken nog of het reëel is om mogelijk nog meer posten toe te rekenen. De lastendruk voor inwoners stijgt met ongeveer € 10,= per huishouden per jaar. Wellicht kunnen in de toekomst meer kosten doorbelast worden. Hiervoor is nader onderzoek nodig. Impact: Inwoners		
2.15 Temporiseren projecten (14)	200.000	§
Ambitie beter afstemmen op de uitvoeringskracht van de organisatie door focus aan te brengen (prioriteren), projecten te temporiseren, on hold te zetten of uit te stellen. Hierdoor het fors terugbrengen van externe inhuur. Daar waar realistisch vacatures niet invullen, of gebruik maken van natuurlijk verloop, of geen extra (tijdelijke) formatie meer toestaan waardoor bespaard wordt op salariskosten en op tijdelijk personeel (formatie is altijd gerelateerd aan de van de organisatie gevraagde taken). Impact: Bestuurlijke ambitie / maatschappelijke opgaven en organisatie		
3.5 Beiaard en beiaardier (15)	20.000 vanaf 2027	§
Culturele evenementen waar ambtelijke organisatie voor gevraagd wordt zoals de beiaard/beiaardier behoren niet tot de wettelijke taken van de gemeente maar geven vorm aan de identiteit van de gemeente Asten. Het afstoten hiervan kan zorgen voor verarming van de cultuur binnen Asten. Onderzoeken of de beiaard ondergebracht kan worden in een cultuurfonds/bijzondere beroepen kan een overweging zijn. Afstoten is een optie voor de financiële basis/wettelijke taak van Asten. Impact: Beiaardier en inwoners		
3.6 Indexering samenwerkingspartners (16)	40.000 vanaf 2027	§
Het opleggen van een taakstelling aan professionele subsidiepartijen (Museum, VVV, Bibliotheek Helmond-Peel, LEV Groep, Mee de Meent Groep, Onis Welzijn, Stichting Slachtofferhulp en Stichting Zelfhulp) door in 2027 geen indexering toe te passen op de subsidiebedragen. Een aantal van deze partijen maken deel uit van het Sociaal Team Asten. Deze draaiknop heeft grote impact. Hierdoor zijn er minder financiële middelen beschikbaar voor uitvoering van activiteiten. Dit heeft directe gevolgen voor de dienstverlening en dus voor inwoners. Grote impact want minder aanbod van dienstverlening/diensten, minder ondersteuning aan inwoners. Het in stand houden en versterken van de sociale basis en het voorliggend veld wordt als essentieel beschouwd voor versterken eigen regie en bevorderen welzijn en participatie van inwoners. Risico voor hogere kosten vanwege toename beschikkingen. Impact: Verbonden partijen		
3.7 Inkomensafhankelijke Wmo (17)	96.000 vanaf 2027	§
Vanaf 2027 wordt naar verwachting de vaste eigen bijdrage in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vervangen door een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage. Dit betekent dat mensen met een hoger inkomen en vermogen meer gaan betalen voor Wmo-voorzieningen, terwijl lagere inkomens minder bijdragen. Gemeenten zullen hierdoor minder kosten maken voor Wmo-voorzieningen. Bij inwoners bestaat er de kans op zorgmijding vanwege onduidelijkheid over nieuwe regels maar ook omdat men het bijvoorbeeld niet kan betalen. Gemeenten kunnen zelf bepalen of bepaalde groepen worden vrijgesteld van de bijdrage, wat flexibiliteit biedt in het beleid.		

Impact: Inwoners		
3.8 Gezins- en jongerencoaches (18)	80.000 vanaf 2027	S
Meer capaciteit inzetten om te voorkomen dat cliënten doorverwezen worden naar duurdere, specialistische zorgtrajecten. Door 1,5 FTE extra in te zetten binnen het gebiedsteam, kan de gemeente Asten de zorg efficiënter inzetten, wachttijden verkorten en mogelijk kosten besparen door minder te beschikken en minder zorginzet van externe zorgaanbieders. De wachttijden voor de jeugdzorg in de gemeente Asten kunnen aanzienlijk worden verkort, met als gevolg een snellere ondersteuning voor inwoners. Door de preventieve inzet van de gezins- en jongerencoaches kunnen cliënten eerder geholpen worden, wat mogelijk voorkomt dat zij in zwaardere zorgtrajecten terechtkomen. Dit kan bijdragen aan betere resultaten voor de betrokken gezinnen en jongeren. Het genoemde bedrag betreft het "netto voordeel". De verwachte afname van zorgkosten minus de kosten voor extra gezin- en jongerencoaches. Impact: Inwoners		
3.9 Leerlingenvervoer (19)	10.000 vanaf 2027	S
Overstappen van individueel leerlingenvervoer naar collectief vervoer met midi-bussen en centrale opstapplaatsen, met als doel kostenbesparing, duurzaamheid en meer zelfstandigheid voor leerlingen binnen de gemeente Asten. Impact organisatie: beleidswijziging vereist aanpassing van processen, communicatie en mogelijk herziening van contracten met vervoerders. Impact inwoners (ouders/leerlingen): directe impact op dagelijkse routine. Kan weerstand oproepen bij ouders die bezorgd zijn over veiligheid en gemak. Ervaringen van andere gemeenten is dat er veel weerstand is. Impact: Inwoners		
3.10 Subsidies verenigingen (20)	30.000	S
Subsidies aan verenigingen bestaan uit doelgroepsubsidie en accommodatiesubsidie en zijn gerelateerd aan de volgende onderdelen (bedragen in 1.000 euro): • Sport (14 verenigingen, 39 k) • Toneel (1 vereniging, 0,5 k) • Volksfeesten (3 verenigingen, 4 k) • Muziekverenigingen inclusief HAFA onderwijs (4 verenigingen, 101 k) • Openbaar groen (1 vereniging, 1 k) • Samenlevingsopbouw (15 verenigingen, 21 k) • Dorpsraden (2 stichtingen, 7 k) • Algemene voorzieningen WMO (2 dagbestedingen, 8 k) • Lokaal gezondheidsbeleid (3 vereniging/stichtingen, 28 k) • Veteranenstichting (1 stichting, 0,5 k) • Incidentele participatiesubsidie: 30 k Er is een relatie naar bezetting / exploitatie van de gemeenschapshuizen (structurele huur vanuit bijvoorbeeld de muziekverenigingen in 't Kwartier). De focus van deze draaiknop ligt op incidentele participatiesubsidie en er wordt gekeken naar een wijziging van de subsidieverordening over de omvang van reserves bij verenigingen. Uit de participatiefase van Asten in balans kwam naar voren dat inzet van vrijwilligers, mede vanuit verenigingen Asten maakt wat het is en dat men hier bij voorkeur niet op bezuinigt. Het is wel een draaiknop omdat het wel mogelijkheden geeft voor minder uitgaven vanuit de gemeente. Impact: Verenigingen, inwoners		

3.11 Afbouw voorzieningen (21)	50.000 vanaf 2027	S
Herijken of afbouwen van subsidies aan professionele partijen. Deze budgetsubsidies zijn als volgt (bedragen in 1.000 euro): • VVV (exploitatie 29 k en huisvesting 13 k) • Museum (exploitatie 270 k en huisvesting 30 k) • Bibliotheek (exploitatie 274 k en huisvesting 107 k) • MEE (59 k) • LEV (230 k) • Slachtofferhulp (6 k) • Stichting zelfhulp netwerk ZO Brabant (4 k) • ONIS (exploitatie 726 k en huisvesting 105 k) • Accommodatiesubsidie gemeenschapshuizen (162k) Onduidelijk of dit ook (toekomstige) positieve effecten dempt en in welke mate. Tevens is er een relatie naar investeren in het voorliggend veld om zorgkosten sociaal domein te voorkomen, en is er een relatie naar bezetting / exploitatie van gemeenschapshuis 't Kwartier (structurele huur vanuit VVV, bibliotheek en ONIS). Uit de participatiefase van Asten in balans kwam naar voren dat inzet van vele vrijwilligers, mede gerelateerd aan de aard van de werkzaamheden vanuit deze professionele partijen Asten maakt wat het is en dat men hier bij voorkeur niet op bezuinigt. Het is wel een draaiknop omdat het wel mogelijkheden geeft voor minder uitgaven vanuit de gemeente. Er is een relatie met draaiknop 3.6 (nummer 16) omdat het daar gaat om alleen het onderdeel indexering. Van belang niet dubbel in te zetten. Deze draaiknop 21 gaat nog verder. Impact: Professionele partijen, inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers		
3.12 Gebruik Wmo (22)	NTB	S
We gaan mogelijkheden onderzoeken om inwoners nog meer te helpen via oplossingen die beschikbaar zijn via eigen kracht, algemene voorzieningen, voorliggende voorzieningen of het netwerk. Het afgeven van een indicatie is het laatste middel om ondersteuning te bieden. Ook al zou iemand 'recht hebben op', worden eerst nog alternatieven aangedragen, voordat daadwerkelijk geïndiceerde Wmo-zorg ingezet wordt. Als een inwoner in aanmerking komt voor een indicatie, wordt minimale ondersteuning ingezet. De voorziening blijft dus zeker voor handen, maar wel in mindere mate zoals uren Huishoudelijke Ondersteuning (HO) of begeleiding. Zo blijven geïndiceerde voorzieningen betaalbaar én beschikbaar voor wie het echt niet op eigen kracht redt. Nog meer dan nu al gedaan wordt, wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn binnen het sociale netwerk, andere wetgeving (Zorgverzekeringswet (Zvw), Wet langdurige zorg (Wlz)) of de voorliggende voorzieningen in Asten. Indien er geen alternatieven voor handen zijn wordt minimale inzet geïndiceerd. Er wordt geen onnodige zorg ingezet. Impact organisatie: de Wmo consulenten moeten meer vanuit krapte en nut en noodzaak gaan indiceren. Wmo-consulenten zijn al uitgerust met richtlijnen van Peeltgemeenten. Vanuit Asten krijgen zij de opdracht om scherper te beoordelen welke hulp écht nodig is. Ruime indicaties zijn al verleden tijd en met deze maatregel ga je het nog meer inperken. Impact inwoners: Er is een kans op weerstand en klachten. Iedere inwoner kan merken dat minder geïndiceerde hulp voorhanden is en er meer gevraagd wordt van het netwerk of deelname aan collectief aanbod. Mogelijk dat er meer gebruik gemaakt wordt van diensten omdat geïndiceerde hulp minder voor handen is. Hier moet je dan als Asten wel op ingericht zijn/worden. Impact: Inwoners		

3.13 Kosten jeugdhulp (23)	NTB	S
Binnen de gemeente Asten zijn de 10 duurste jeugdcliënten verantwoordelijk voor ongeveer 35% van de totale kosten aan jeugdzorg (ca. € 1,85 miljoen van de € 5,3 miljoen). In andere gemeenten blijkt dat een kleine groep cliënten met complexe, langdurige en/of specialistische zorgtrajecten een groot deel van het budget opslokt. Door gericht in te zetten op deze groep kunnen inhoudelijke verbeteringen én besparingen worden gerealiseerd. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat wij weinig tot geen invloed hebben indien het directe verwijzingen vanuit het gedwongen kader (bv. Rechtbank, Gecertificeerde Instellingen). Impact: Inwoners		
3.14 Collectief zorgaanbod (24)	NTB	S
De gemeente Asten ziet relatief hoge uitgaven aan zorg binnen de Wmo (€ 4 miljoen) en de Jeugdwet (€ 5 miljoen). Binnen beide domeinen wordt veel gebruikgemaakt van individuele voorzieningen met een beschikking (bijv. begeleiding individueel, dagbesteding, logeeropvang, vervoersvoorzieningen). De inzet van collectieve voorzieningen (bijv. groepsaanbod, voorliggende ondersteuning, algemene voorzieningen) blijft hierbij achter. Er liggen kansen om de instroom in maatwerkvoorzieningen te verlagen door het aanbod laagdrempeliger, groepsgericht en preventiever te organiseren. Door meer gebruik te maken van collectieve voorzieningen, kunnen de kosten per deelnemer aanzienlijk dalen. Bij voldoende deelname en aantrekkelijk aanbod kunnen substantiële besparingen gerealiseerd worden, zoals eerder geïllustreerd: tot € 5.000,= per overstapper in de Wmo en tot € 8.000,= per overstapper binnen de Jeugdwet. Tegelijkertijd zijn investeringen nodig om het collectieve aanbod te ontwikkelen, organiseren en borgen. Impact: Inwoners worden meer gestimuleerd tot participatie, ontmoeten anderen en versterken hun sociale netwerk. Dit draagt bij aan het verminderen van eenzaamheid, het bevorderen van zelfredzaamheid en het vergroten van de maatschappelijke betrokkenheid. Een sterker collectief aanbod draagt bovendien bij aan een preventieve aanpak, waardoor zwaardere zorg mogelijk wordt voorkomen. Impact: Inwoners		
3.15 Sluiting zwembad (25)	507.000 vanaf 2027	S
Dit betreft de lasten die op dit moment in begroting zijn toe te rekenen aan het zwembad (exploitatie). Als we het zwembad zouden sluiten dan vallen deze lasten in principe vrij. Deze keuze heeft ook een relatie naar de bestuursopdracht binnensport Asten waarin onderzocht wordt op welke wijze binnensport in de toekomst in Asten te organiseren. Sport en bewegen draagt in hoge mate bij aan de gezondheid van onze inwoners en het voorkomen van stijging in zorgkosten. Een groot aantal doelgroepen maakt gebruik van het zwembad. De exploitatie van het zwembad gebeurt door team de Schop van de gemeente Asten, dus in eigen beheer. Impact: Inwoners, verenigingen, organisatie (team de Schop)		
4.3 Afschrijvingstermijnen (26)	181.000 – 186.000	S
De afschrijvingstermijn van School Loverbosch, Kindcentrum De Ontdekking, BS Voordeldonk, Gemeenschapshuis 't Kwartier, Basisschool 't Talent (incl. uitbreiding) en Antoniussschool wordt verlengd van 40 naar 50 jaar. De impact is nihil omdat 50 jaar een reële levensduur is voor gebouwen. Zowel bij een levensduur van 40 als 50 jaar moet een keer tussentijds gerenoveerd worden (na 15 tot 25 jaar). Impact: NVT		
4.4 Planmatiger investeren (27)	300.000 in 2026	I
Bij investeringen wordt in het jaar na in gebruik name gestart met afschrijven.		

In 2026 is rekening gehouden met de kapitaallasten van een aantal investeringen (zoals school en -omgeving Loverbosch, Park 't Loverveld en revitalisering locatie Venbergweg). De verwachting is dat de realisatie van deze projecten in 2025 nog niet gereed is. Daarom worden de kapitaallasten doorgeschoven naar 2027.

De impact is nihil. De dekking van de lasten van de investeringen blijft geregeld. De lasten worden alleen pas een jaar later voorzien op basis van een aangepaste inschatting.
Impact: NVT

1.5 Algemene reserve (28)	772.000 in 2026, daarna NTB	S
---------------------------	--------------------------------	---

Het is mogelijk om jaarlijks 10% van de algemene reserve, die niet nodig is voor het afdekken van risico's, in te zetten. Dit mag structureel meegenomen worden maar voorsnag is dit alleen voor 2026 opgenomen.

Voor een gezonde financiële huishouding is een structureel sluitende begroting (zonder inzet van de algemene reserve) wenselijk.

Impact: NVT

4.6 OZB niet-woningen (29)	616.000	S
----------------------------	---------	---

Bovenop de reguliere verhoging van de OZB (indexering) kan er een extra verhoging worden doorgevoerd.

De OZB niet-woningen raakt bedrijven, verenigingen en instellingen. Afhankelijk van hoe deze lasten worden doorberekend aan de klant, kan het ook onze inwoners raken.

Bij een WOZ waarde van € 1.000.000,= betekent dit een stijging van € 730,= per jaar (€ 61,= per maand) voor eigenaren en voor gebruikers een stijging van € 608,25 per jaar (€ 51,= per maand).

	OZB niet-woningen	WOZ 1 miljoen	WOZ 1 miljoen	WOZ 1 miljoen	WOZ 1 miljoen
%	Opbrengst (S)	Stijging eigenaar (per jaar)	Stijging gebruikers (per jaar)	Stijging eigenaar (per maand)	Stijging gebruikers (per maand)
5	€ 123.200	€ 146	€ 122	€ 12	€ 10
10	€ 246.400	€ 292	€ 243	€ 24	€ 20
20	€ 492.799	€ 584	€ 478	€ 49	€ 41
25	€ 615.999	€ 730	€ 608	€ 61	€ 51
30	€ 739.199	€ 876	€ 730	€ 73	€ 61
40	€ 985.598	€ 1.168	€ 973	€ 97	€ 81
50	€ 1.231.998	€ 1.460	€ 1.217	€ 122	€ 101

Impact: Bedrijven, verenigingen en instellingen.

4.7 OZB Woningen (30)	848.000	S
-----------------------	---------	---

Bovenop de reguliere verhoging van de OZB (indexering) kan er een extra verhoging worden doorgevoerd.

De OZB woningen raakt inwoners met een koopwoning, maar ook verhuurders van woningen. Afhankelijk van hoe deze lasten door verhuurders worden doorberekend aan de klant, kan het ook onze inwoners raken.

Bij een WOZ waarde van € 400.000,= betekent dit voor een huishouden een stijging van €105,= per jaar (€ 9,= per maand).

	OZB woningen	WOZ 400.000	WOZ 400.000	
%	Opbrengst (\$)	Stijging eigenaar (per/jaar)	Stijging eigenaar (per/maand)	
5	€ 169.624	€ 21	€ 2	
10	€ 339.248	€ 42	€ 4	
20	€ 678.496	€ 84	€ 7	
25	€ 848.121	€ 105	€ 9	
30	€ 1.017.745	€ 126	€ 11	
40	€ 1.356.993	€ 168	€ 14	
50	€ 1.696.241	€ 210	€ 18	
Impact: Inwoners				
4.8 Verblijfsbelasting truckparking (31)			25.000	\$
Er bestaat de mogelijkheid om de truck parking Truck Inn in de heffing verblijfsbelasting te betrekken. Het is niet uit te sluiten dat truckers hun keuze om in Asten te overnachten zullen heroverwegen. Inwoners worden niet geraakt door deze maatregel. Impact: Ondernemers				
4.9 Verblijfsbelasting verhogen (32)			47.500	\$
Er bestaat de mogelijkheid om de verblijfsbelasting naast de reguliere verhoging door indexering extra te verhogen. Een verhoging van 10% leidt tot genoemde extra opbrengst. Inwoners worden niet geraakt door deze maatregel. Ondernemers in recreatie en toerisme kunnen te maken krijgen met klachten en/of verminderde vraag. Impact: Toeristen en ondernemers				
4.10 Efficiency samenwerkingspartners (33)			NTB	\$
Tijdens de Balansdag op 3 april 2025 zijn er diverse efficiency maatregelen met de samenwerkingspartners besproken. Er kan met name ingezet worden op harmonisatie. Hierdoor worden kosten bespaard. Impact: Samenwerkingspartners en eigen bestuur / organisatie (meer loslaten en overlaten aan verbonden partij)				

Financiële begroting

1. Overzicht van baten en lasten

1. Overzicht van baten en lasten

Onderstaande tabel geeft het totaaloverzicht van baten en lasten van de individuele programma's weer.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Lasten	-60.451	-59.720	-59.604	-59.610
1. Bestuur en Veiligheid	-13.734	-13.378	-13.081	-13.076
2. Ruimtelijk Domein	-14.269	-14.061	-14.049	-14.046
3. Sociaal Domein	-28.725	-28.519	-28.660	-28.760
4. Financiën, Control en Economie	-3.723	-3.762	-3.814	-3.728
Baten	59.807	59.560	58.177	58.543
1. Bestuur en Veiligheid	1.773	1.773	1.773	1.773
2. Ruimtelijk Domein	6.882	6.906	6.886	6.866
3. Sociaal Domein	7.284	7.352	7.212	7.005
4. Financiën, Control en Economie	43.869	43.529	42.307	42.899
Saldo van baten en lasten	-643	-160	-1.427	-1.067
Stortingen in reserves	-987	-742	-29	-28
Onttrekkingen aan reserves	1.655	396	394	339
Mutaties reserves	668	-346	365	311
Resultaat	25	-506	-1.063	-756

Onderstaande tabel geeft de baten en lasten per programma weer inclusief de volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplichte presentatie van de Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Lasten	-60.451	-59.720	-59.604	-59.610
1. Bestuur en Veiligheid	-4.409	-4.238	-4.257	-4.257
2. Ruimtelijk Domein	-13.879	-13.660	-13.648	-13.645
3. Sociaal Domein	-28.725	-28.519	-28.660	-28.760
4. Financien, Control en Economie	-969	-919	-915	-915
Algemene dekkingsmiddelen	-671	-777	-819	-861
Overhead	-11.797	-11.607	-11.305	-11.172
Baten	59.807	59.560	58.177	58.543
1. Bestuur en Veiligheid	410	410	410	410
2. Ruimtelijk Domein	6.586	6.605	6.585	6.565
3. Sociaal Domein	5.639	5.766	5.766	5.766
4. Financien, Control en Economie	2.867	3.208	2.359	2.152
Algemene dekkingsmiddelen	42.739	41.999	41.486	42.078
Overhead	1.566	1.571	1.571	1.571
Saldo van baten en lasten	-643	-160	-1.427	-1.067
Stortingen in reserves	-987	-742	-29	-28
Onttrekkingen aan reserves	1.655	396	394	339
Mutaties reserves	668	-346	364	311
Resultaat	25	-506	-1.062	-756

Door de voorgeschreven uitsplitsing van Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien sluiten de bedragen uit bovenstaande tabel niet één op één aan bij de totalen uit de individuele programma's.

Een toelichting op de wijzigingen in de begroting is onderdeel van 'Wat mag het kosten?' zoals opgenomen in het [Programmaplan](#).

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten die vrij besteedbaar zijn. Het voorzieningenniveau in de gemeente wordt onder meer bekostigd door de algemene dekkingsmiddelen.

bedragen x € 1.000	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Lasten	-671	-735	-735	-735
Lokale heffingen	-385	-385	-385	-385
Saldo van de financieringsfunctie	-286	-350	-350	-350
Baten	43.139	42.398	41.886	42.478
Algemene uitkeringen	35.159	34.504	33.992	34.584
Dividend	30	30	30	30
Lokale heffingen	7.809	7.809	7.809	7.809
Saldo van de financieringsfunctie	141	55	55	55
Resultaat	42.468	41.663	41.151	41.743

Toelichting op het overzicht baten en lasten

a. Gerealiseerde bedragen 2024, begroting 2025 na wijziging en begroting 2026 (inclusief verschillenanalyse) ter vergelijking.

Omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting 2025 na wijziging	Begroting 2026	Vershil 2025 / 2026
1. Bestuur en Veiligheid	-11.075.729	-13.125.467	-11.961.418	1.164.049
2. Ruimtelijk Domein	-5.936.329	-6.867.970	-7.386.505	-518.535
3. Sociaal Domein	-16.968.626	-20.390.059	-21.441.453	-1.051.394
4. Financiën, Control en Economie	37.245.556	40.327.355	40.814.203	486.848
Resultaat	3.264.873	-56.141	24.827	80.968

Vershillenanalyse

Programma 1 **Bestuur en Veiligheid** **1.164.049** **voordeel**

Onderwerp	Toelichting	Vershil	
VNG	Stijging bijdrage VNG en fonds GGU (Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering).	-18.686	nadeel
Kermis	Lagere inkomsten kermis (Kadernota 2026).	-15.000	nadeel
Burgerzaken	Hogere legesopbrengst door stijging aantal huwelijken (Kadernota 2026).	20.000	voordeel
Stijging gemeentelijke bijdrage aan GR-en	De gemeentelijke bijdragen aan de Veiligheidsregio Zuidoost Brabant is hoger door	-43.343	nadeel

	uitwerking van deelopdracht 1 van de bestuurlijke opdracht.		
Raad	Stijging vergoedingen raad.	-33.661	nadeel
Incidentele kredieten	In de Begroting 2025 zijn eenmalige kredieten geraamd die niet meer terugkomen in de Begroting 2026. Per saldo is dit geen voordeel omdat bij mutaties reserves (programma 4) een nadeel ontstaat doordat er minder wordt onttrokken uit de reserves.	1.262.472	voordeel
Overige	Overige baten en lasten op dit programma door kleinere verschillen.	24.123	voordeel
Apparaatskosten	Hogere apparaatskosten op dit programma.	-31.856	nadeel

Programma 2 Ruimtelijk Domein -518.535 nadeel

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Afschrijvingslasten	Nieuwe investeringen zorgen voor hogere afschrijvingslasten op dit programma. Onder andere de nieuwbouw school Voordeldonk gaat afschrijven vanaf 2026.	-386.273	nadeel
Anterieure overeenkomsten	Hogere opbrengsten uit anterieure bijdragen voor nieuwe ontwikkelingen. De bijdrage wordt verhoogd waardoor inwoners en ondernemers mee betalen voor ontwikkelingsmogelijkheden. Zie ook Kadernota 2026.	91.950	voordeel
Leges omgevingsvergunningen	De opbrengsten uit leges omgevingsvergunningen zijn hoger omdat de tarieven zijn verhoogd vanwege het kostendekkend ramen van leges (zie ook Kadernota 2026) en de toegepaste indexering van 3,1%.	80.400	voordeel
CDOKE middelen	In de septembercircular van het Rijk is voor 2026 een bedrag opgenomen voor de CDOKE gelden (capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid). Voorheen ging dit via de SPUK, nu dus via het gemeentefonds. Dit is budgettair neutraal opgenomen, het voordeel zit in de Algemene Uitkering op programma 4.	-585.786	nadeel
Incidentele kredieten	In 2025 zijn incidentele kredieten geraamd die niet meer terugkomen in de Begroting 2026. Per saldo is dit budgettair neutraal omdat er een nadeel ontstaat bij mutatie reserves op programma 4.	433.974	voordeel
Overige	Overige baten en lasten op dit programma door kleinere verschillen.	51.269	voordeel
Apparaatskosten	Hogere apparaatskosten op dit programma	-204.069	nadeel

Programma 3**Sociaal Domein****-1.051.394****nadeel**

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
BMS	Hogere kosten welke met name zien op de minimaregelingen.	-48.000	nadeel
WMO	Diverse meer en minder kosten op diverse voorzieningen binnen de WMO welke in totaliteit leiden tot lagere kosten.	26.813	voordeel
Jeugd	Hogere kosten jeugdzorg welke met name zien op segment 1 (hoog complexe zorg) alsmede segment 4 (begeleiding).	-931.551	nadeel
Uitvoeringskosten	Hogere uitvoeringskosten op alle taken die de GR Peelgemeenten uitvoert voor Gemeente Asten. Enkel de kosten in het kader van minimaregelingen laten een lichte daling zien.	-86.348	nadeel
Apparaatskosten	Hogere apparaatskosten op dit programma.	-51.902	nadeel
Overige	Overige baten en lasten op dit programma door kleinere verschillen	42.809	voordeel

Programma 4**Financiën, Control en Economie****486.848 voordeel**

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Onvoorzien	In de begroting 2025 na wijziging is nog een post onvoorzien opgenomen (prognose resultaat). Deze komt in 2026 niet terug.	1.123.151	voordeel
Informatisering	Hogere kosten voor ICT NML (uitbreiding locatiedienst en toename werkplekken en licenties) en actualisatie BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie).	-97.734	nadeel
OZB	Hogere opbrengst OZB door indexering en extra verhoging conform Kadernota 2026.	1.182.851	voordeel
Verblijfsbelasting	Hogere opbrengst verblijfsbelasting door indexering en extra verhoging conform Kadernota 2026.	62.225	voordeel
Algemene uitkering	De algemene uitkering 2026 is hoger dan die in 2025. Dit wordt veroorzaakt door de indexering en de aanpassing van maatstaven.	1.024.404	voordeel
Mutaties reserves	Per saldo wordt er in 2026 minder onttrokken uit de reserves voor incidentele uitgaven dan in 2025.	-2.798.318	nadeel
Overige	Overige baten en lasten op dit programma door kleinere verschillen.	-4.386	nadeel
Apparaatskosten	Meer apparaatskosten dan begroot.	-5.345	nadeel

Uitgangspunten begroting 2025-2029

Voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2026-2029 wordt, naast de wettelijke voorschriften en de gemeentelijke verordeningen het onderstaande uitgangspunt over indexering in acht genomen.

Indexering 2026

Conform het geprognosticeerde indexcijfer voor overheidsconsumptie 2025, bijlage 4.4 Middelen en bestedingen 2025 van het Centraal Economisch Plan 2025, opgesteld door het CPB, is het indexpercentage voor 2026 3,1%.

Incidentele baten en lasten per programma

Onderstaande tabel geeft de incidentele baten en lasten per programma weer.

bedragen x € 1.000	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Lasten	-1.112	-105	-102	-102
2. Ruimtelijk Domein	-820	-22	-20	-19
Plein Ommel	-123			
Plein Heusden	-80			
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	-586			
Wet betaalbare huur en Wet goed verhuurderschap	-31	-22	-20	-19
3. Sociaal Domein	-158	0	0	0
Optimalisatie scenario Binnensport	-90			
Extra uren gedragswetenschapper	-59			
Urenuitbreiding buurtsportcoach	-9			
4. Financiën, Control en Economie	-134	-83	-82	-83
Wet Open Overheid	-52			
Project bouwgrondexploitatie	-45	-45	-45	-45
Bereikbaarheidsakkoord	-37	-38	-37	-38
Baten	947	710		
2. Ruimtelijk Domein	895	710		
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	586			
Project bouwgrondexploitatie	309	710		
4. Financiën, Control en Economie	52			
Wet Open Overheid	52			
Incidenteel saldo van baten en lasten	-165	605	-102	-102
Onttrekkingen aan reserves	1.112	105	102	102
Toevoegingen aan reserves	-947	-710	0	0
Incidentele reservemutaties	165	-605	102	102
Incidenteel resultaat	0	0	0	0

Toelichting incidentele baten en lasten:

Lasten

Programma 2

Pleinen Ommel en Heusden

Vanuit burgerinitiatieven zijn nieuwe ontwerpen gemaakt voor de pleinen in Ommel en Heusden. De gemeente doet een eenmalige bijdrage in de verbetering en verfraaiing van deze twee pleinen.

Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

De gemeenten ontvangen voor 2026 via een decentralisatie-uitkering in de algemene uitkering (gemeentefonds) een bedrag om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Dit vervangt de SPUK CDOKE. De middelen zijn ook beschikbaar voor de periode 2027 t/m 2030, maar de uitkeringsvorm na 2026 is nog niet bepaald. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserve eenmalige bestedingen en van daaruit wordt een krediet beschikbaar gesteld.

Wet betaalbare huur en Wet goed verhuurderschap

De gemeenten ontvangen een structurele bijdrage van het Rijk voor implementatie en uitvoering van de wetsvoorstellen betaalbare huur en goed verhuurderschap. Daarmee worden huurders beter beschermd en is een belangrijk fundament gelegd voor een eerlijker gereguleerde huurmarkt. De middelen die we van het Rijk via de algemene uitkering ontvangen, worden toegevoegd aan de reserve eenmalige bestedingen en van daaruit wordt een krediet beschikbaar gesteld. De onttrekkingen (uitgaven) ten laste van de reserve worden als incidenteel bestempeld.

Programma 3

Optimalisatie scenario Binnensport

Er is incidenteel budget nodig om het voorkeursscenario nader uit te werken inclusief een reële kostenraming op basis waarvan in 2026 een bestuurlijk besluit kan worden genomen over de toekomst van de binnensportaccommodatie in Asten.

Extra uren gedragswetenschapper

Het Sociaal Team Asten biedt zorg en ondersteuning aan de inwoners van de gemeente Asten. Het is belangrijk dat dit team zich blijft doorontwikkelen om passende zorg en ondersteuning te kunnen blijven bieden. Door de toenemende complexiteit van de casuïstiek wordt er een groter beroep gedaan op de medewerkers binnen het Sociaal Team Asten (STA). Dit heeft geleid tot een tijdelijke urenuitbreiding van de gedragswetenschapper vanaf zomer 2024 die zich inzet voor het versterken van kwalitatieve ondersteuning in zowel casuïstiek als op procesmatig niveau. Dit wordt gezien als een sterke impuls in de doorontwikkeling van het STA die de gemeente wil continueren in 2025 en 2026. In 2026 wordt de extra inzet van de gedragswetenschapper afgebouwd naar de oorspronkelijke uren.

Hiervoor wordt een incidenteel budget geraamd van € 59.000,= in 2025 en 2026.

Urenuitbreiding buurtsportcoach

Met het oog op de Lokale Inclusie Agenda en de bevindingen van de inclusiewerkgroep van inwoners met een beperking is het wenselijk op de buurtsportcoach Uniek Sporten tijdelijk van meer uren te voorzien, om een inhaalslag te kunnen maken op het gebied van Uniek Sporten. In 2026 wordt geëvalueerd wat het effect van de extra uren is en of het wenselijk is dit te continueren en hiervoor structureel uren vrij te maken in de begroting.

Programma 4

Wet Open Overheid

Vanuit de Algemene Uitkering wordt er een bedrag ontvangen dat bestemd is voor kosten in het kader van de Wet Open Overheid. Hiervoor is een krediet aangemaakt dat wordt gedekt uit de reserve eenmalige bestedingen.

Project bouwgrondexploitatie

Jaarlijks wordt € 60.000,= uit de reserve grondbedrijf onttrokken voor strategische grondaankopen en het ontwikkelingskrediet.

Bereikbaarheidsakkoord

Budget voor bereikbaarheidsakkoord wordt gedekt via onttrekking uit reserve eenmalige bestedingen.

Baten

Programma 2

Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

In de septembercirculaire 2025 is via een decentralisatie uitkering in de Algemene Uitkering een bedrag opgenomen voor de CDOKE-gelden die eerder via een SPUK werden uitgekeerd. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserve eenmalige bestedingen en hieruit wordt een krediet beschikbaar gesteld voor de kosten CDOKE.

Programma 4

Resultaat grondbedrijf

De positieve resultaten van het grondbedrijf worden in de jaren 2026 t/m 2029 toegevoegd aan de algemene reserve grondbedrijf. In de jaren 2026 t/m 2029 worden de volgende positieve resultaten begroot: € 309.224,= (2026), € 710.158,= (2027), € 0,= (2028 en 2029).

De jaarlijks geraamde lasten van € 60.000,= voor strategische grondaankopen en het ontwikkelingskrediet zijn niet in dit resultaat grondbedrijf verrekend.

Wet Open Overheid

In de meicirculaire 2021 is vanuit de Algemene Uitkering budget beschikbaar gesteld voor de Wet Open Overheid voor de jaren 2023 t/m 2026. Dit budget is toegevoegd aan de reserve eenmalige bestedingen voor die jaren en hieruit wordt een krediet beschikbaar gesteld voor de Wet Open Overheid.

Structureel begrotingssaldo

Het begrotingssaldo bestaat uit structurele en incidentele budgetten en inkomsten. Om te kunnen beoordelen of de begroting meerjarig sluitend is, wordt bepaald of de structurele baten voldoende zijn om de structurele lasten te dekken. Uit dit overzicht blijkt dat het jaar 2025 nog een positief structureel saldo heeft en vanaf 2026 is dit saldo nadelig. In de paragraaf weerstandsvermogen is het kengetal structurele exploitatieruimte opgenomen. Dit kengetal is gebaseerd op dit structurele begrotingssaldo.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo				
	2026	2027	2028	2029
Saldo baten en lasten	-643	-160	-1.427	-1.067
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	668	-346	365	311
Begrotingssaldo na bestemming	25	-506	-1.062	-756
Waarvan incidentele baten en lasten, saldo inclusief incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves	0	0	0	0
Structureel begrotingssaldo	25	-506	-1.062	-756

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

De volgende tabel geeft de structurele reservemutaties per programma weer.

Reserves	Saldo 1/1/2026	Toevoe- gingen	Ottrek- kingen	Saldo 31/12/2026	Toevoe- gingen	Ottrek- kingen	Saldo 31/12/2027
95042000000 Reserve klimaatproject scholen	-4.002	0	2.790	-1.212	0	404	-808
95053010002 Reserve nieuwbouw/uitbreid. ONDO/DOS	-201.999	0	8.080	-193.919	0	8.080	-185.839
95053010003 Reserve nieuwbouw accomm. NWC	-600.167	0	20.695	-579.472	0	20.695	-558.776
95053116000 Reserve kunstgrasveld Ommel	-82.827	-4.735		-87.562	-4.735	0	-92.297
95053114000 Reserve kunstgrasveld ONDO	-73.368	-4.420	0	-77.788	-4.420	0	-82.208
95054110000 Reserve Museum (vernieuwbouw)	-244.022		22.184	-221.838		22.184	-199.654
95095000000 Reserve afdekking kapitaallasten	-3.201.952		239.604	-2.962.348		239.604	-2.722.744
95091100000 Reserve Eenmalige Bestedingen		-31.360		-31.360	-22.263		-53.623
95090700000 Algemene reserve	-14.307.852		250.000	-14.057.852			-14.057.852
Totaal	-18.716.189	-40.515	543.353	-18.213.351	-31.418	290.967	-17.953.802
Reserves	Saldo 1/1/2028	Toevoe- gingen	Ottrek- kingen	Saldo 31/12/2028	Toevoe- gingen	Ottrek- kingen	Saldo 31/12/2029
95042000000 Reserve klimaatproject scholen	-808	0	404	-404	0	404	0
95053010002 Reserve nieuwbouw/uitbreid. ONDO/DOS	-185.839	0	8.080	-177.759	0	8.080	-169.679
95053010003 Reserve nieuwbouw accomm. NWC	-558.776	0	20.695	-538.081	0	20.695	-517.386
95053116000 Reserve kunstgrasveld Ommel	-92.297	-4.735	0	-97.032	-4.735	0	-101.767
95053114000 Reserve kunstgrasveld ONDO	-82.208	-4.420	0	-86.628	-4.420	0	-91.048
95054110000 Reserve Museum (vernieuwbouw)	-199.654		22.184	-177.471		22.184	-155.287
95095000000 Reserve afdekking kapitaallasten	-2.722.744		239.604	-2.483.140		111.063	-2.372.077
95091100000 Reserve Eenmalige Bestedingen	-53.623	-20.102		-73.725	-19.079		-92.804
95090700000 Algemene reserve	-14.057.852			-14.057.852		75.000	-13.982.852
Totaal	-17.953.802	-29.257	290.967	-17.692.092	-28.234	237.426	-17.482.900

Structurele toevoegingen	Toevoegingen
Reservering voor vervanging van de toplaag kunstgrasveld Ommel (storting € 4.735,= vanaf 2013)	4.735
Reservering voor vervanging van de toplaag kunstgrasveld Heusden (storting € 4.420,= vanaf 2016)	4.420
Wet betaalbare huur: Met de Wet betaalbare huur krijgen gemeenten bevoegdheid om toezicht te houden en handhavend op te treden met betrekking tot 1) maximale huurprijzen die gelden op grond van het woningwaarderingstelsel, 2) maximale huurverhogingen in de gereguleerde sector en 3) informatieplicht op verhuurders om hun huurders een puntentelling te overleggen bij het afsluiten van een contract. Het Rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel.	19.167
Wet goed verhuurderschap: Het rijk stelt vanaf 2023 middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel goed verhuurderschap. De gemeenten krijgen zo meer mogelijkheden om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken. Gemeenten ontvangen een structurele bijdrage voor handhaving van de landelijke algemene regels en het meldpunt.	12.193
	40.515

Structurele onttrekkingen	Onttrekkingen
Jaarlijkse onttrekkingen reserves i.v.m. kapitaallasten:	
Nieuwbouw accommodatie NWC	20.695
Uitbreiding / vernieuwing museum	22.184
Nieuwbouw / uitbreiding ONDO/DOS	8.080
Klimaatproject scholen	2.790
<i>Reserve afdekking kapitaallasten:</i>	
Wegen	44.171
ICT	128.541
Renovatie jeugdgebouw Heusden	13.675
Renoveren en verduurzamen bestuursvleugel gemeentehuis	25.400
Renovatie sportpark Heusden	27.818
Overige onttrekkingen:	
Inzetten reserves als dekkingsmiddel	250.000
	543.354

Inzetten reserves als dekkingsmiddel

De begroting van de gemeente wordt door de provincie getoetst aan het criterium structureel en reëel evenwicht.

Mede naar aanleiding van opmerkingen van de Raad van Openbaar Bestuur "Bezuinigingen met goed gevulde reservepotten" is in het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen afgesproken dat reserves kunnen worden ingezet als structureel dekkingsmiddel. Hierdoor wordt het mogelijk dat 10% van de algemene reserve, wat niet nodig is voor het afdekken van risico's, als structureel dekkingsmiddel ingezet kan worden.

De voorwaarden hiervoor zijn:

- Solvabiliteit blijft groter of gelijk aan 20%
- Gebaseerd op adequate risico-inventarisatie
- Structurele onttrekking opnemen in overzicht van structurele reserve mutaties

In de begroting 2026 maken we gebruik van deze mogelijkheid en zetten we € 250.000,= uit de algemene reserve in om de Begroting 2026 sluitend te maken.

2. Overzicht financiële positie

Inzicht in de financiële positie is van belang met het oog op de continuïteit van de gemeente. Dit gebeurt door de ontwikkelingen op de reserves, voorzieningen en de investeringen te schetsen.

Het overzicht financiële positie bevat de volgende onderdelen:

- Geprognoseerde meerjarenbalans;
- Berekening EMU-saldo;
- De jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- Investeringen;
- Financiering;
- Verloop van de reserves en voorzieningen;
- Overzicht Reserve Eenmalige Bestedingen;

Meerjarenbalans

Conform artikel 22 van het BBV dient een gemeente een geprognosticeerde begin- en eindbalans van de begrotingsjaren op te nemen. Deze balans geeft meer inzicht in de ontwikkeling van de investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte. Daarnaast wordt deze balans gebruikt om de kengetallen bij de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing te berekenen.

Prognose meerjarenbalans x €1.000	Realisatie	Begroting				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	1.285	1.129	973	817	661	634
Materiële vaste activa	51.835	75.637	77.549	75.053	72.553	70.176
Financiële vaste activa	4.451	4.451	4.451	4.451	4.451	4.451
Totaal vaste activa	57.571	81.217	82.973	80.321	77.665	75.261
<u>Vlottende activa</u>						
Voorraden	-55	292	586	-47	-198	-1.149
Uitzettingen	14.607	7.101	7.101	7.101	7.101	7.101
Liquide middelen	263	0	0	0	0	0
Overlopende activa	5.339	5.339	5.339	5.339	5.339	5.339
Totaal vlottende activa	20.154	12.732	13.026	12.393	12.242	11.291
Totaal activa	77.725	93.949	95.999	92.714	89.907	86.552
Passiva						
<u>Vaste passiva</u>						
Reserves	30.369	31.706	31.052	31.423	30.552	29.179
Resultaat boekjaar	3.265	15	25	-506	-1.062	-756
Voorzieningen	14.830	14.178	11.496	11.120	12.069	13.996
Vaste schuld	19.000	32.266	37.244	34.578	32.319	28.104
Totaal vaste passiva	67.464	78.165	79.817	76.615	73.878	70.523
<u>Vlottende passiva</u>						
Vlottende schuld	2.081	7.604	8.002	7.919	7.849	7.849
Overlopende passiva	8.180	8.180	8.180	8.180	8.180	8.180
Totaal vlottende passiva	10.261	15.784	16.182	16.099	16.029	16.029
Totaal passiva	77.725	93.949	95.999	92.714	89.907	86.552

Berekening EMU-saldo

Alle landen binnen de Europese Unie hebben afgesproken om allemaal met dezelfde definitie van het begrotingssaldo te werken, ze noemen dit het EMU-saldo. Het begrotingssaldo van een land geeft weer of dat land een overschot of een tekort heeft bij zijn overheidsuitgaven. Dit saldo geeft dus een indicatie van de staat waarin het huishoudboekje van de overheid in een bepaald jaar verkeert.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden, sociale zekerheid en de zorg een aandeel.

In de septembercirculaire publiceert het ministerie van Buitenlandse Zaken individuele EMU-referentiewaarden voor de begroting van het volgende jaar (voor de gemeente Asten is deze € 2.847.000 in 2025). Deze individuele referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat de gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. Vooralnog bestaan er geen sancties bij overschrijding van het EMU-saldo.

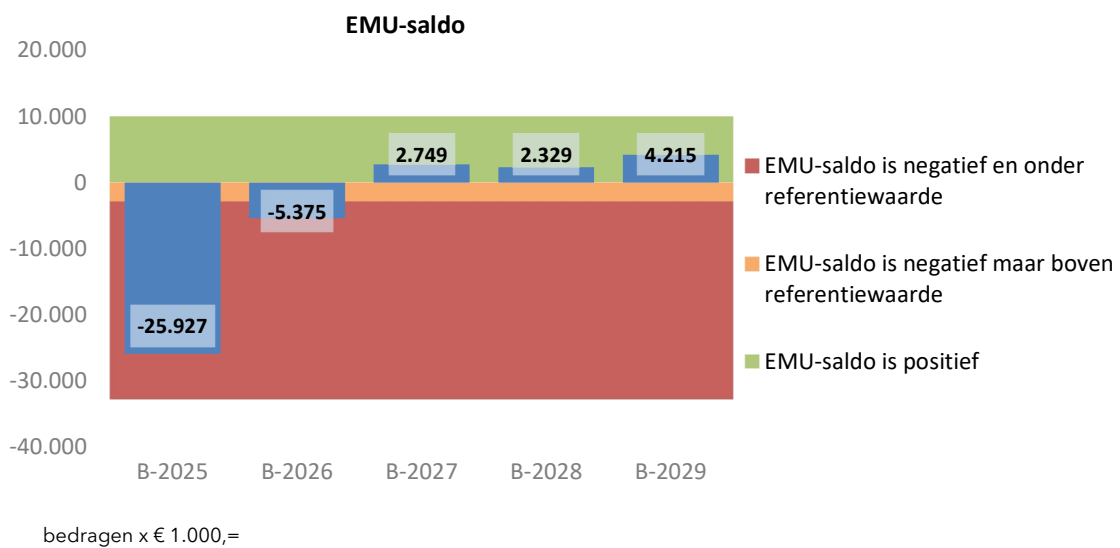
EMU Saldo x €1.000			Begroting				
			2025	2026	2027	2028	2029
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	(+)	-1.282	-643	-160	-1.427	-1.067
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	(-)	23.646	1.756	-2.652	-2.656	-2.404
3.	Mutatie voorzieningen	(+)	-652	-2.682	-376	949	1.927
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	(-)	347	294	-633	-151	-951
5.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	(-)	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo			-25.927	-5.375	2.749	2.329	4.215

Toelichting EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld is uitgegeven dan dat er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld is overgehouden. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van de gemeente.

Een negatief EMU-saldo betekent dat er sprake is van een toename van de schuldpositie of afname van het eigen vermogen.

In onderstaande grafiek is te zien dat de gemeente Asten een negatief EMU-saldo heeft in de jaren 2025 en 2026. Dit is het gevolg van een groot aantal (geprognosticeerde) investeringen in deze jaren. Mochten investeringen worden uitgesteld, dan heeft dit gevolgen voor het EMU-saldo.

De jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) mogen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume geen voorzieningen c.q. balansposten meer worden gevormd.

Voor de volgende verplichtingen is wel een voorziening gevormd omdat het jaarlijks volume kan fluctueren:

- Voorziening pensioenen wethouders
- Voorziening verlofsparen

Investeringsen

Nieuwe investeringen	2026	2027	2028	2029
<u>Investeringsen met economisch nut</u>				
Nieuwe voertuigen Udas (vervanging)	210.000			
Riool relinen Geert van Woustraat	70.000			
Aanpak wateroverlast Julianastr-Emmastr-Hemel-Margrietst-Laurierstr-Dalkruid	3.780.000			
<u>Investeringsen met maatschappelijk nut</u>				
Vervangen openbare verlichting 2026	99.635			
Vervangen openbare verlichting 2027		99.635		
Vervangen openbare verlichting 2028			99.635	
Vervangen openbare verlichting 2029				99.635
Vervangen kunstgrasveld Olympia Boys	689.260			
Bouw school Loverbosch (verhoging investeringskrediet)	1.024.400			
Aanpak wateroverlast Julianastr-Emmastr-Hemel-Margrietst-Laurierstr-Dalkruid	2.520.000			
Totaal	8.393.295	99.635	99.635	99.635

Financiering

De financiering bij de gemeente Asten geschiedt conform het Treasurystatuut. Voor meer informatie wordt verwezen naar paragraaf 6: Financiering.

Verloop van de reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen lijken ogenschijnlijk op elkaar, het zijn beide spaarpotten voor toekomstige uitgaven. Er is wel een wezenlijk verschil. Reserves zijn eigen vermogen. Voorzieningen zijn verplichtingen waar de raad niet onderuit kan, vreemd vermogen dus.

Een reserve is een bedrag dat apart is gezet door de raad, maar waar geen verplichting voor bestaat. Dat geld kan de gemeente vrij aanwenden. Wanneer een reserve wordt ingezet ter dekking van de kapitaallasten van een investering (reserve kapitaallasten) dan is een reserve niet vrij aanwendbaar.

De reserves worden onderscheiden in de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Een voorziening is een apart gezet bedrag voor onvermijdelijke toekomstige uitgaven waarvan tijdstip en omvang niet exact bekend zijn (bijvoorbeeld onderhoud wegen en gebouwen). Afhankelijk van allerlei omstandigheden zal dat vroeg of laat aan de orde zijn. De voorzieningen worden onderscheiden in onderhoudsvoorzieningen en voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op onderhoudsplanningen of op actuele berekeningen van de verplichting, het verlies of het risico.

RESERVES		
Omschrijving	Vermeerdering	Vermindering
Saldo reserves 1-1-2026	31.720.647	
<u>Algemene reserve</u>		
mutaties algemene reserve	0	250.000
<u>Algemene reserve grondbedrijf</u>		
mutaties algemene reserve grondbedrijf	309.225	45.000
<u>Reserve Eenmalige Bestedingen</u>		
mutaties Reserve Eenmalige Bestedingen	668.754	1.066.999
<u>Bestemmingsreserves</u>		
mutaties reserve groenfonds		
mutaties reserve kunstgrasveld Olympia Boys	4.735	
mutaties reserve kunstgrasveld Ondo	4.420	
mutaties reserves renovatie de Schop		0
mutaties reserve klimaatproject scholen		2.790
mutaties reserves ONDO/DOS en NWC		28.775
mutaties reserve museum		22.184
mutaties reserve afdekking kapitaallasten		239.604
Totaal vermeerderingen en verminderingen	987.134	1.655.352
Saldo mutaties reserves	-668.218	
Resultaat boekjaar 2026	24.827	
Saldo reserves per 31-12-2026	31.077.256	

VOORZIENINGEN		
Omschrijving	Vermeerdering	Vermindering
Saldo voorzieningen 1-1-2026	15.247.575	
toevoegingen onderhoudsvoorzieningen	1.236.401	
toevoeging voorziening riolering	1.374.023	
toevoeging voorziening wegen en civieltechnische kunstwerken	1.370.789	
overige toevoegingen	29.236	
onttrekking voorziening wegen en civieltechnische kunstwerken		430.819
onttrekking egalisatievoorziening riolering		4.691.060
besteding onderhoudsvoorzieningen		1.201.250
besteding overige voorzieningen		381.800
Totaal vermeerderingen en verminderingen	4.010.449	6.704.929
Saldo voorzieningen per 31-12-2026	12.553.095	

Saldo voorzieningen is inclusief voorziening dubieuze debiteuren en voorziening waardevermindering.

Bij de Meerjarenbalans (2.1.) zijn deze twee voorzieningen niet in het saldo meegenomen, vandaar het verschil.

Overzicht Reserve Eenmalige Bestedingen (incidentele uitgaven)

	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo 1-1 (Jaarrekening 2024)	9.737.687	626.887	228.642	191.133	153.624
Claims tlv Reserve eenmalige bestedingen voorgaande jaren	-8.199.155				
Mutaties Meerjarenbegroting 2025-2028	-555.145	-37.509	-37.509	-37.509	-37.509
Geactualiseerd saldo Begroting 2025-2028	983.387	589.378	191.133	153.624	116.115
<u>Raadsbesluiten t/m juni 2025</u>					
RB 8-4-25 Aanwaslocatie Asten-Oost	-241.500				
RB 3-6-25 Bijstellen kredieten	1.471.274				
Overboeken naar algemene reserve	-1.471.274				
Turap voorjaar 2025: vooronderzoek binnensport	-15.000				
Saldo ná Turap voorjaar 2025	726.887	589.378	191.133	153.624	116.115
<u>Mutaties Kadernota en Begroting 2026</u>					
Beheerprogramma Obsurv	-100.000				
Plein Ommel		-123.000			
Plein Heusden		-80.000			
Gedragwetenschapper en buurtsportcoach		-67.736			
Optimalisatie scenario Binnensport		-90.000			
Saldo 31-12	626.887	228.642	191.133	153.624	116.115

Bijlagen

Bijlage taakvelden

Onderstaande tabel geeft het verplichte overzicht met de indeling van de baten en lasten naar de voorgeschreven taakvelden plaats, inclusief de verdeling over de programma's.

<i>bedragen x € 1.000</i>		Begroting 2026		
		Lasten	Baten	Saldo
1. Bestuur en Veiligheid		-13.734	1.773	-11.961
0.1	Bestuur	-1.517		-1.517
0.2	Burgerzaken	-467	324	-144
0.4	Overhead	-9.325	1.363	-7.962
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.325	60	-1.265
1.2	Openbare orde en veiligheid	-679	39	-640
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-207	-12	-219
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-213		-213
2. Ruimtelijk Domein		-14.269	6.882	-7.387
0.4	Overhead	-387	194	-194
0.64	Belastingen overig	-2	102	100
1.2	Openbare orde en veiligheid	-56		-56
2.1	Verkeer en vervoer	-3.125	433	-2.693
4.2	Onderwijshuisvesting	-959	160	-799
5.5	Cultureel erfgoed	-25		-25
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.472	57	-1.415
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-5		-5
7.2	Riolering	-2.797	3.237	440
7.3	Afval	-1.150	1.487	337
7.4	Milieubeheer	-410		-410
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-4		-3
8.1	Ruimte en leefomgeving	-1.894	130	-1.764
8.3	Wonen en bouwen	-1.983	1.083	-900
3. Sociaal Domein		-28.725	7.284	-21.441
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		1.645	1.645
4.1	Openbaar basisonderwijs	-142		-142
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.379	362	-1.017
5.1	Sportbeleid en activering	-84	-1	-85
5.2	Sportaccommodaties	-2.127	731	-1.397
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-181		-181
5.4	Musea	-419	30	-389
5.5	Cultureel erfgoed	-11		-11

5.6	Media	-537		-537
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-2.993	939	-2.054
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-1.037		-1.037
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-1.300		-1.300
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-119	23	-96
6.3	Inkomensregelingen	-5.890	3.488	-2.402
6.4	WSW en beschut werk	-1.500		-1.500
6.5	Arbeidsparticipatie	-242		-242
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-2.541	67	-2.474
6.712	Begeleiding (WMO)	-1.453		-1.453
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-24		-24
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	-3.072		-3.072
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-50		-50
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	971		971
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-3.227		-3.227
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-26		-26
6.791	PGB WMO	-116		-116
6.792	PGB Jeugd	-170		-170
6.821	Jeugdbescherming	-194		-194
6.822	Jeugdreclassering	-22		-22
7.1	Volksgezondheid	-841		-841
4. Financiën, Control en Economie		-4.710	45.524	40.814
0.10	Mutaties reserves	-987	1.655	668
0.4	Overhead	-2.084	9	-2.075
0.5	Treasury	-286	341	55
0.61	OZB woningen	-375	4.126	3.751
0.62	OZB niet-woningen		2.972	2.972
0.64	Belastingen overig	-7	40	32
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		35.159	35.159
2.1	Verkeer en vervoer	-124	21	-103
3.1	Economische ontwikkeling	-409		-409
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-3		-3
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-21	88	67
3.4	Economische promotie	-125	570	444
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-288	544	256
Resultaat		-61.438	61.463	25

Bijlage beleidsindicatoren

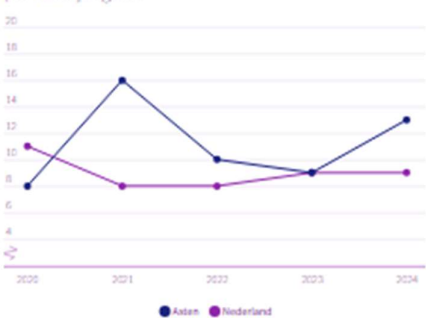
Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Veiligheid

Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

Economie

Functiemenging

54,6%

Asten

54,5%

Nederland

Meerdere bronnen | 2024

Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inw. 15 t/m 64jr

213,9

Asten

191,4

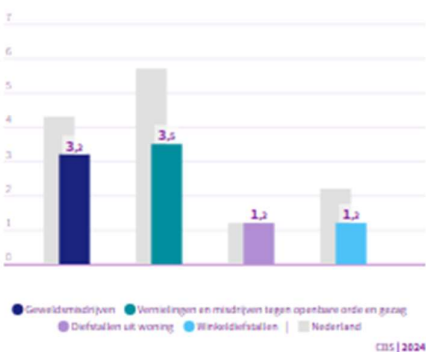
Nederland

LESA | 2024

Onderwijs

Misdrijven

Asten, per 1.000 inwoners

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen

5,5
Asten

6,7
Nederland

DUG/Ingrado | 2024

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

10
Asten

28
Nederland

DUG/Ingrado | 2024

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

1,2%

Asten

2,3%

Nederland

DUG/Ingrado | 2024

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

44,6%

Asten

42,5%

Nederland

Gezondheidsmonitor | 2024

Sociaal domein

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

822,7

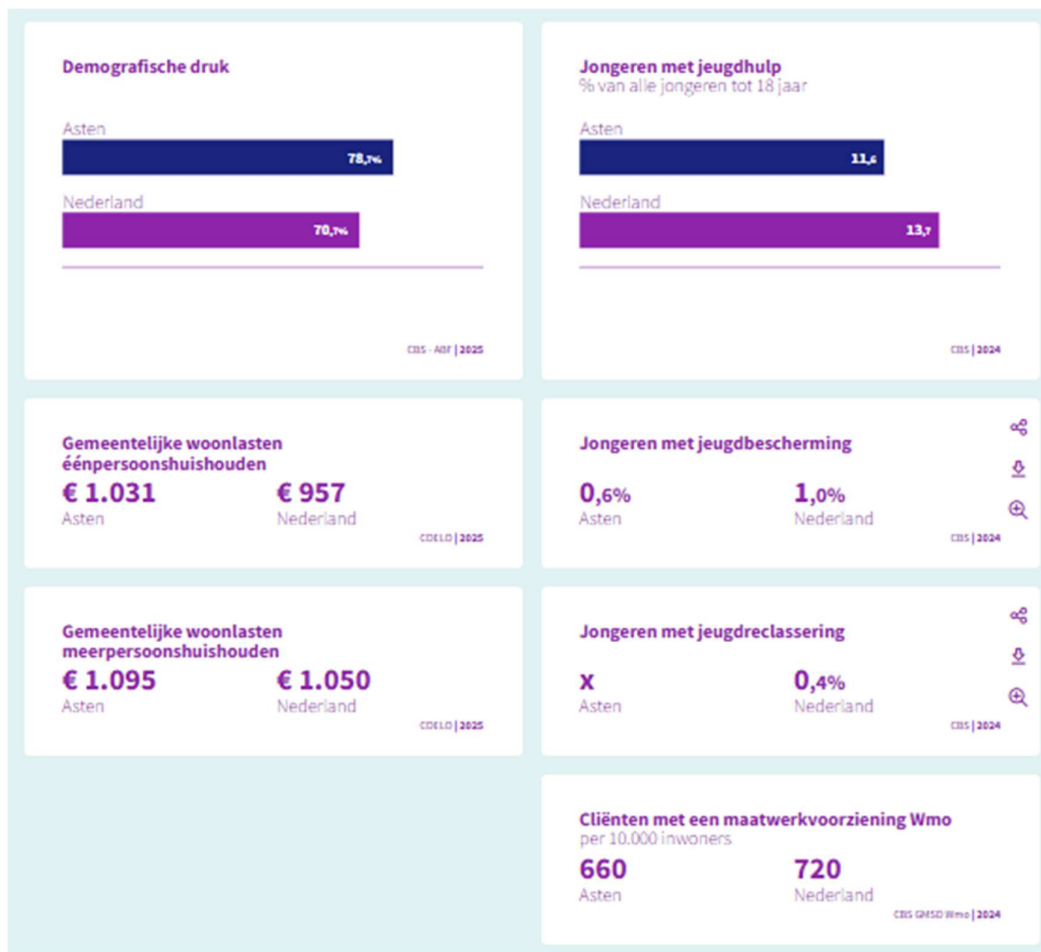
Asten

850,2

Nederland

Meerdere bronnen | 2024

9-10-2025 www.waarstaatjegemeente.nl

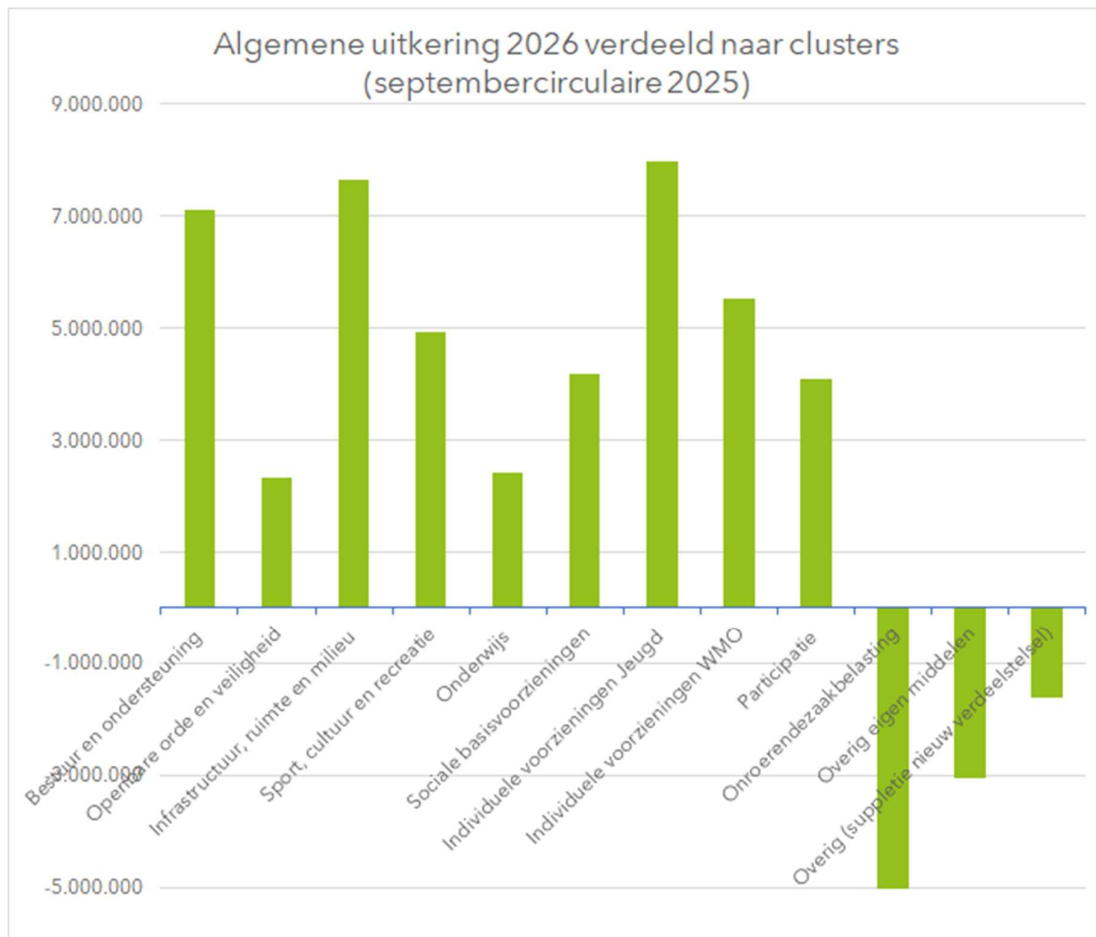
Bijlage Algemene uitkering gemeentefonds

Algemene uitkering gemeentefonds

Voor 2026 ontvangt de gemeente € 36 miljoen uit het gemeentefonds (Algemene uitkering) op basis van de septembercirculaire 2025. Het totaal van de algemene uitkering kan worden verdeeld over zogenaamde clusters.

De clusters zijn bedoeld om een verdeling te kunnen maken en de verdeling te onderhouden op landelijk niveau. Het is nadrukkelijk geen bestedingsnorm. De besteding is aan de gemeenteraad.

Daarom zijn de baten van de algemene uitkering volledig begroot op programma 4. Om meer inzicht te geven over de opbouw van de algemene uitkering is deze grafiek opgenomen.

In de grafiek is zichtbaar dat de onroerende zaakbelasting en overige eigen middelen als negatieve correctie op de algemene uitkering wordt toegepast.

Met de invoering van het nieuwe verdeelstelsel is ook een ingroeipad afgesproken waarbij het maximaal voordeel of nadeel niet meer dan € 37,50 per inwoner mag bedragen in 2026.

Het voordeel voor de gemeente Asten is echter veel hoger (€ 134 per inwoner). Om het ingroeipad te realiseren is daarom een (negatieve) suppletie uitkering toegepast (€ 1,6 miljoen). In het cluster Overig is dit zichtbaar.

Het cluster infrastructuur, ruimte en milieu is t.o.v. 2025 gestegen, omdat de CDOKE gelden voor 2026 zijn toegevoegd aan de algemene uitkering.

De verdeling van het gemeentefonds is niet (nooit) af. Er lopen nog onderzoeken (onderzoeksagenda) waarvan de uitkomsten bijstelling vereisen. Het model is geen eindstation en zal continu onderhoud vragen. Nieuwe herverdeeffecten zijn dan ook niet uit te sluiten.

